

1909y_Az_Y2017_Qiyabi_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 1909y Makroiqtisadiyyat

1 Əmək, kapital, torpaq və sahibkarlıq qabiliyyəti kateqoriyalarını birləşdirən ümumi əlamət hansıdır?

- milli sərvət
- istehsal amili
- dövrüyyə vasitəsi
- infrastruktur potensialı
- təbii resurs

2 Dövlət büdcəsi kəsirinin azalması nə ilə müşayiət edilir:

- düzgün cavab yoxdur
- investisiyaların azalması ilə
- xüsusi əmanətlərin azalması ilə
- idxalın artması ilə
- ixracın azalması ilə

3 Dövlət modelinə əsasən məcmu məhsul bərabərdir:

- düzgün cavab yoxdur
- $Y = C + \dot{I} + G + Ex$
- $Y = C + S + T + \dot{I}m$
- $Y = C + \dot{I} + G + Xn$
- $Y = C + \dot{I} + S + G + Xn$

4 Dövlət modelinə əsasən sərəncamda olan gəlir bərabərdir:

- $Yd = C + S + Tx$
- $Yd = Y + S - Tx$
- $Yd = Y - Tr + Tx$
- $Yd = Y + Tr - Tx$
- düzgün cavab yoxdur

5 İnyeksiya anlayışına aiddir:

- düzgün cavab yoxdur
- idxal
- əmanətlər
- transfert ödəmələri
- vergilər

6 İxrac idxalı üstələyirsə:

- məcmu gəlir məcmu xərcləri üstələyir
- ölkəyə kapital axını baş verir
- məcmu xərclər məcmu gəlirləri üstələyir
- ölkədən kapital axını baş verir
- düzgün cavab yoxdur

7 Bir ölkənin pul vahidinin qiymətinin digər ölkənin pul vahidi ilə ifadəsi necə adlanır:

- valyuta məzənnəsi
- Cini əmsalı
- likvidlik əmsalı
- faiz dərəcəsi

Dou – Cons indeksi

8 Hökumətin gəlirləri onun xərclərini üstələyərsə:

- düzgün cavab yoxdur
- dövlət maliyyə bazarında borc alan kimi çıxış edir
- məcmu gəlirlər məcmu xərcləri üstələyir
- dövlət maliyyə bazarında kreditor kimi çıxış edir
- ölkəyə kapital axını baş verir

9 Qapalı iqtisadiyyatda dövlət büdcəsinin profisiti nəyə bərabərdir:

- düzgün cavab yoxdur
- vergilər + transfertlər – dövlət tədarükü
- vergilər + transfertlər + dövlət tədarükü
- vergilər – transfertlər – dövlət tədarükü
- vergilər + transfertlər + istehlak xərcləri

10 İqtisadiyyatın üçsektorlu modelində əmtəə və xidmətlərin təklifi nəyə bərabər olmalıdır:

- düzgün cavab yoxdur
- istehlaka
- istehlak + investisiyalar + dövlət tədarükü – vergilər
- istehlak + investisiyalar + dövlət tədarükü
- istehlak + investisiyalara

11 Maliyyə bazarının əsas funksiyası – hansıların arasında qarşılıqlı əlaqənin təmin edilməsidir:

- firmalar və xarici sektorun
- firma və dövlətin
- ev təsərrüfatları və firmaların
- kreditor və borc alanların
- dövlət və ev təsərrüfatların

12 “Torpaq” amilindən əldə olunan gəlir necə adlanır:

- torpağın qiyməti
- faiz dərəcəsi
- sahibkarlıq gəliri
- mənfəət
- renta

13 “Sahibkarlıq qabiliyyəti” amilindən əldə olunan gəlir necə adlanır:

- əmək haqqı
- faiz gəliri
- mənfəət
- sahibkarlıq gəliri
- məvacib

14 İkisektorlu modeldə dövretmə nəyi göstərir:

- düzgün cavab yoxdur
- ev təsərrüfatı və dövlət arasında gəlir axını
- dövlət və firmalar arasında gəlir axını
- ev təsərrüfatları, firmalar və dövlət arasında gəlir axını
- ev təsərrüfatları və firmalar arasında gəlir axını

15 Hansı bazar qismən tam rəqabətli bazar hesab edilə bilər:

taxıl bazarı
qiymətli kağızlar bazarı
kompüter bazarı
dövlət istiqrazları bazarı

- əmək bazarı

16 Hansı bazar tam rəqabətli bazar hesab edilə bilər:

avtomobil bazarı
neft bazarı
əmək bazarı

- qiymətli kağızlar bazarı
daşınmaz əmlak bazarı

17 Makroiqtisadi bazarlara aid edilmir:

maliyyə bazarı

- dünya qızıl bazarı
əmək bazarı
pul bazarı
valyuta bazarı

18 Nisbi makroiqtisadi göstəricilərə aiddir:

düzgün cavab yoxdur

- iqtisadi artım tempi
vergilər
pul kütləsi
milli gəlir

19 Mütləq makroiqtisadi göstəricilərə aiddir:

mənfəətə görə vergi

işsizliyin səviyyəsi

- dövlət büdcəsinin kəsiri
faiz dərəcəsi
inflyasiya tempi

20 Axın göstəricisi kimi çıxış edir:

düzgün cavab yoxdur

- pul təklifi
vergilər
sərəncamda olan gəlir
mənfəət

21 Ehtiyatlar göstəricisi kimi çıxış etmir:

düzgün cavab yoxdur

- ev təsərrüfatlarının əmanətləri
firmaların əmtəə ehtiyatları
işsizlərin sayı
kapitalın həcmi

22 Ehtiyatlar göstəricisinə aiddir:

transfərt ödəmələri

- dövlət borcu
amortizasiya

əmək haqqı
investisiyalar

23 Axın göstəricilərinə aiddir:

- daşınmaz əmlak
- xalis ixrac
- milli sərvət
- dövlət borcu
- məşğul olanların sayı

24 Makroiqtisadi modellərdə, adətən, endogen dəyişən kimi çıxış edir:

- düzgün cavab yoxdur
- ticarət balansının kəsiri
- pul təklifi
- dövlət tədarükü
- vergi dərəcəsi

25 Makroiqtisadi modellərdə, adətən, ekzogen dəyişən kimi çıxış edir:

- işsizliyin səviyyəsi
- transfert ödəmələr
- qiymətlər səviyyəsi
- ÜDM-in həcmi
- investisiya xərcləri

26 Makroiqtisadiyyatın predmeti kimi çıxış etmir:

- dövlət büdcəsinin kəsiri
- bir işçinin əmək haqqı səviyyəsi
- ölkənin iqtisadi artım tempi
- dövlətin vergi siyasəti
- deflyasiya

27 Makroiqtisadiyyatın öyrəndiyi əsas problemlərdən biri nədir:

- düzgün cavab yoxdur
- iqtisadi artım
- fırmanın qiymətlər haqqında qəbul etdiyi qərar
- ev təsərrüfatının davranışı
- istehlakçıların satın alma haqqında qəbul etdikləri qərar

28 Makroiqtisadi göstərici kimi çıxış etmir:

- qiymətlər səviyyəsi
- kompüterin qiyməti
- ÜDM-in artım tempi
- ticarət balansının kəsiri
- işsizliyin səviyyəsi

29 Makroiqtisadiyyatın öyrənmədiyi problemlərə aiddir

- dövlət borcu
- inhisarçı rəqabət
- işsizlik
- iqtisadi artım
- pul dövriyyəsi

30 İqtisadi nəzəriyyənin müstəqil bölməsi kimi makroiqtisadiyyat nə zaman meydana gəlmişdir:

- XX əsrin 60-cı illərinin əvvəlində
- XX əsrin 30-cu illərində
- XIX əsrin əvvəllərində
- XVIII əsrin sonunda
- XIX əsrin sonunda

31 “Makroiqtisadiyyat” anlayışı ilk dəfə kim tərəfindən irəli sürülmüşdür:

- A.Marşall
- R.Friş
- P.Samuelson
- C. M. Keynes
- S.Kuznets

32 Birbaşa investisiyalara aiddir

- Xaricdə yeni müəssisələrin yaradılması
- Fəaliyyətdə olan müəssisələrə investisiyalar
- Kənd təsərrüfatının inkişafı
- ETTnin inkişafına qoyuluşlar
- Gəlirlərin yenidən qoyuluşu

33 Portfel investisiyalar nə cür həyata keçirilir:

- düzgün cavab yoxdur
- texnologiyanın ötürülməsi yolu ilə
- ixtisaslı kadrların göndərilməsi yolu ilə
- pul formasında kapitalın ötürülməsi yolu ilə
- elmi tədqiqatların nəticələri ilə mübadilə yolu ilə

34 Azərbaycanda neçənci ildən ÜDM və ÜMM hesablanmasına keçilmişdir?

- 2001.0
- 1987.0
- 1986.0
- 1988.0
- 1985.0

35 Milli gəlirin istehlaka getməyən hissəsi:

- ümumi gəlir
- ümumi daxili məhsul
- ümumi xərclər
- məcmu tələb
- ümumi əmanət

36 Milli iqtisadiyyat dedikdə nə nəzərdə tutulur:

- tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi
- bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi olan sahə və növləri və ərazi kompleksləri sistemi
- müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünü-tənzimləyən sistemi, tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi
- müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünü-tənzimləyən sistemi
- düzgün cavab yoxdur

37 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi modelləri:

- ənənəvi və dövlət tənzimlənməsi modeli

inzibatiamirlik modeli, liberal və qarışıq model

düzgün cavab yoxdur

inzibati, qarışıq və ənənəvi model

- liberal milli iqtisadiyyat, dövlət tərəfindən tənzimlənən milli iqtisadiyyat və qarışıq iqtisadi modellər

38 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi və siyasi müstəqillik səviyyəsinə görə formaları:

qapalı və asılı milli iqtisadiyyat

açıq və qapalı milli iqtisadiyyat

sənaye yönümlü və aqrar yönümlü milli iqtisadiyyat

- asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
zəif inkişaf etmiş və inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat

39 Xərclər üzrə ÜMM hesablandığında, aşağıdakı növ xərclər cəmlənir

istehlak xərcləri, xalis ixrac, dolaylı vergilər, renta

şəxsi istehlak xərcləri, amortizasiya, əmtəə və xidmətlərin dövlət tədarükü, əmək haqqı

ümumi xüsusi daxili investisiyalar, korporasiyaların mənfəəti, xalis ixrac

- şəxsi istehlak xərcləri, ümumi xüsusi daxili investisiyalar, əmtəə və xidmətlərin dövlət tədarükü, xalis ixrac
istehlak xərcləri, korporasiyaların mənfəəti, xalis ixrac, dolaylı vergilər

40 Aşağıdakı göstəricilərdən hansılar makroiqtisadiyyata aiddir?

keçən tədris ilində ADİUya 1500 nəfər tələbə qəbul olunub

rentabelliyyənin səviyyəsi yüksəlmişdir

2001-ci ildə AR Dövlət neft şirkəti tərəfindən 8 mln. ton xam neft istehsal olunub

bu il Bakı şəhərinin Yasamal rayonunda 500 yeni iş yeri açılıb

- son bir ildə ölkədə inflyasiyanın səviyyəsi 2% təşkil etmişdir

41 Ümumiləşdirilmiş makroiqtisadi modellərin köməyi ilə müəyyənləşdirilir:

iqtisadi problemlərin həlli axtarılır

makroiqtisadi göstəricilər optimallaşdırılır

- idarəetmənin kompleks alternativ üsulları
makroiqtisadi siyasətin elastikliyi
hökumət tədbirləri koordinasiya edilir

42 Qərb iqtisadi ədəbiyyatında ÜMM strukturu elementlərindən biri səhvdir:

əlavə xərclər

sahibkarların gəliri

amillər üzrə xərclər

istifadə olunan xərclər

- əhali xərcləri

43 Milli hesablar sistemində bütün göstəricilər nəyə əsasən hesablanır:

istehsalın artım tempinə görə

keçən ilin bazar qiymətinə görə

- cari ilin bazar qiymətlərinə əsasən
istehlakın artım tempinə görə
düzgün cavab yoxdur

44 Ümumi milli məhsul deflyatoru və ümumi daxili məhsul deflyatoru nə zaman istifadə olunur:

qiymətin ümumi səviyyəsi hesablandığında

nominal kəmiyyətin yenidən hesablanmasında

real kəmiyyətin yenidən hesablanmasında

real kəmiyyətdən nominal kəmiyyətə keçmədə yenidən hesablanmasında

- nominal kəmiyyətin reala keçməsinə yenidən hesablanması

45 Cari ildə yaradılmış (istehsal olunmuş) bütün əmtəə və xidmətlərin fiziki həcmnin məcmusu kimi müəyyənləşən nədir:

cari bazar qiymətləridir
ümumi mənfəətdir
gəlirlər üzrə ÜDMin hesablanmasıdır

- istehsalın real həcmidir
qiymətlərin ümumi səviyyəsidir

46 BMT nin statistika komissiyası tərəfindən işlənmiş standart milli hesablar sistemi dünya praktikasında neçənci ildən tətbiq olunur:

1957ci il
1955ci il
1954cü il
● 1953cü il
1956cı il

47 ÜDM aşağıdakılardan hansı ilə səciiyələnilir?

düzgün cavab yoxdur
ÜDM kəmiyyət ifadəsində əks olunur
ÜDM həm dəyər, həm də kəmiyyət ifadəsində əks olunur
● ÜDM dəyər ifadəsində əks olunur
ÜDM nə dəyər, nə də kəmiyyət ifadəsində əks olunur

48 ÜDMdan xalis milli məhsul (XMM) keçmək üçün nə etmək lazımdır?

dolayı vergiləri çıxmaq lazımdır
birbaşa vergiləri çıxmaq lazımdır
xalis investisiya xərclərini əlavə etmək lazımdır
● amortizasiya xərclərini çıxmaq lazımdır
əsas fondların aşınması dəyərini ÜDMə əlavə etmək lazımdır

49 ÜDMnin real həcmi müəyyən etmək üçün istifadə olunan qiymət indeksi:

məcmu gəlir deflyatoru
ÜMM deflyatoru
yığım deflyatoru
● ÜDM deflyatoru
qiymət deflyatoru

50 Ümumi milli məhsul ilə ümumi daxili məhsul arasında nominal fərq adətən neçə faiz təşkil edir:

5%-dən artıqdır
6%-dən artıqdır
4%-dən artıqdır
● 1%-dən artıq olmur
milli iqtisadiyyatın qloballaşma və inteqrasiyası nəticəsində 1%-dən çox artmağa meyillidir

51 Müəyyən bir dövr ərzində cəmiyyətin yaratdığı maddi nemətlərin məcmu dəyəri:

ümumi daxili məhsul
ümumi milli məhsul
düzgün cavab yoxdur
ümumi daxili investisiya
● ümumi ictimai məhsul

52 Əgər potensial və faktiki ÜDM bir-bilərinə bərabərdirlərsə, bu halda iqtisadiyyatda:

- düzgün cavab yoxdur
- işsizliyin təbii səviyyəsi mövcuddur
- tsiklik işsizlik yoxdur
- friksion işsizlər var
- struktur işsizlər var

53 Aşağıdakılardan hansılar ÜDM-in xərclərə görə hesablanmasında nəzərə alınmır?

- düzgün cavab yoxdur
- dövlət xərcləri
- investisiya xərcləri
- dividendlər
- amortizasiya

54 Aşağıdakılardan hansılar ÜDM-un gəlirlərə görə hesablaşmasında nəzərə alınmamışdır?

- bölüşdürülməmiş mənfəət
- birbaşa vergilər
- dolayı vergilər
- renta ödəmələri
- xalis ixrac

55 Xərclər və vergitutma sahəsində hökumətin siyasəti necə adlanır:

- monetar siyasət
- gəlirlərin bölüşdürülməsi siyasəti
- fiskal siyasət
- pulun kəmiyyət nəzəriyyəsinə əsaslanan siyasət
- düzgün cavab yoxdur

56 Əgər hökumət real xalis milli məhsulun səviyyəsini artırmaq fikrində olsa o, bunu hansı yolla edə bilər:

- düzgün cavab yoxdur
- əmtəə və xidmətlərin dövlət tədarükünü azaltmaqla
- vergiləri azaltmaqla
- budcə kəsirinin səviyyəsini azaltmaqla
- transfert ödəmələri azaltmaqla

57 Milli gəlirin təyin olunması zamanı hansı ümumiləşdirilmiş göstəricidən istifadə olunmur:

- düzgün cavab yoxdur
- korporasiyaların mənfəəti
- kreditlə alınan kapitala görə sahibkarlar tərəfindən ödənilən faiz
- dövlət transfert ödəmələri
- əmək haqqı

58 Əgər real ÜDM-in həcmi 7%, əhalinin sayı isə 5% azalıblarsa, onda

- real ÜDM artıb, nominal ÜDM isə azalıb
- nominal ÜDM dəyişməyib
- adambaşına düşən real ÜDM artıb
- adambaşına düşən real ÜDM azalıb
- düzgün cavab yoxdur

59 Nominal ÜDM hansı qiymətlərlə hesablanır:

- düzgün cavab yoxdur

baza ilinin qiymətlərilə
ötən ilin qiymətlərilə
● cari ilin qiymətlərilə
növbəti ilin qiymətlərilə

60 Makromodellər nəyi göstərir:

- ekzogen göstəriciləri arasında əlaqələri
göstəricilərin obyektiv aetımını
dövlət subyektləri arasında əlaqələri
● makroiqtisadi göstəricilər arasında qarşılıqlı əlaqələri
düzgün cavab yoxdur

61 Uzunmüddətli iqtisadi tsikllər kim tərəfindən araşdırılmışdır?

- R.Lukas
U.Mitçel
K.Juqlyar
● N.Kondratyev
C.Kitçin

62 Qiymətlərin aşağıdakı hansı artım sürəti sürətli inflyasiyaya aiddir?

- 50%-dən 500%ə qədər
10%-dən 500%ə qədər
500%-dən yuxarı
● 10%-dən 50%ə qədər
il ərzində qiymətlərin artım sürəti 10%ə qədər

63 Məsrəflərin ümumi həcmnin artması ilə bağlı inflyasiyanın səbəblərini öyrənən nəzəriyyə:

- xərclər nəzəriyyəsi
tələb nəzəriyyəsi
gözləmə nəzəriyyəsi
yığılmə nəzəriyyəsi
● təklif nəzəriyyəsi

64 Mövsümi işsizlik hansı növ işsizlik daxilində öyrənilir?

- natamam işsizlik
bütün cavablar düzgündür
● friksion işsizlik
tsiklik işsizlik
struktur işsizlik

65 İş axtarmaqla, iş yeri gözləməklə və yaxın gələcəkdə işlə təmin olunan əmək qabiliyyətli adamlar aiddir:

- friksion işsizlərə
təbii işsizlərə
institusional işsizlərə
struktur işsizlərə
tsiklik işsizlərə

66 İşsizlik nəticəsində potensial əmtəə və xidmətlərin itkisinin hesablanması kimin işlədiyi qanuna əsasən həyata keçirilir?

- ingilis iqtisadçısı A.Filiks
● amerikan alimi A.Ouken
amerikan alimi P.Samuelson

amerikan alimi X.Berner
amerikan iqtisadçısı M.Fridmen

67 Gözlənilən inflyasiya:

açıq inflyasiyadır
təklif inflyasiyasıdır
tələb inflyasiyasıdır

- əvvəlcədən nəzərə alınan, proqnozlaşdırılan inflyasiyadır
təbii inflyasiyadır

68 İqtisadi aktivlik mövsümü xarakter daşıyan sahələrdə baş verir və bayramlar ərəfəsində daha da güclənir:

tsiklik aktivlik
resurslardan səmərəli istifadə

- qeyritsiklik aktivlik
antitsiklik aktivlik
resurslardan qeyrisəmərəli istifadə

69 Yaşayış dəyərinin artması nəticəsində əhali gəlirlərində itkinin qarşısını almaq məqsədi ilə həyata keçirilən kompensasiya tədbirləri sistemi:

düzgün cavab yoxdur
inflyasiya şəraitində istehlak qiymətlərinin artmasını dayandırmaq
istehlak qiymətlərinin artmasını dayandırmaq
sosial təminat

- gəlirlərin dövlət indeksiyası

70 10002000 ili əhatə edən tsikllər:

uzunmüddətli tsikllər
ortamüddətli tsikllər
qısamüddətli tsikllər

- Toffler tsiklləri
Forrester tsiklləri

71 İqtisadi tsiklin əsas səbəbi cari gəlirlərin çox hissəsinin əmanətə, az hissəsinin isə şəxsi istehlaka yönəlməsidir. Bu hansı nəzəriyyədir?

marksist nəzəriyyə
ifrat yığıcı nəzəriyyəsi
monetar nəzəriyyə

- natamam istehlak nəzəriyyəsi
xarici amillər nəzəriyyəsi

72 J.B.Sey qanunu belədir ki:

qiymətin artımı təklifin azalmasına gətirib çıxarır
düzgün cavab yoxdur
təklifin, eləcə də tələbin əyrisinin hərəkətləri bazar tarazlığına gətirib çıxarır

- qiymətlərin artımı təklifin çoxalmasına gətirib çıxarır
təklif özünün xüsusi tələbini yaradır

73 J.B.Seyin fikrinə görə:

doğumun yüksək tempi əhali artıqlığı yaradır
tələb müfəviq təklif yaradır
pul təkrar istehsalın müstəqil amilidir

- dövlət iqtisadiyyata müdaxilə etməməlidir

dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsi zəruridir

74 Əhalinin hər nəfərinə düşən maddi nemətlərin və xidmətlərin kəmiyyət və keyfiyyətini əks etdirən göstərici:

- həyat səviyyəsi
həyat göstəricisi
yaşayış vasitələri
əmək haqqı
həyat tərz

75 Aşağıdakılardan hansılar iqtisadi tsikl fazalarına aid deyil?

- durğunluq
böhran
büdcə kəsirinin artımı
yüksəliş
canlanma

76 Xarakterinə görə inflyasiyanın növləri:

- düzgün cavab yoxdur
hiper və mülayim
açıq və gizli
tələb və təklif
uyğunlaşan və gözlənilən

77 Dövlətin sabitləşdirmə siyasətini həyata keçirmək üçün istifadə etdiyi üsullar hansılardır:

- məcmu tələbin tənzimlənməsi
məcmu tələb və məcmu təklifin tənzimlənməsi
məcmu təklifin tənzimlənməsi
fiskal, pulkredit və kombinəşdirilmiş
düzgün cavab yoxdur

78 İqtisadi tsiklin fazalarına görə fiskal siyasətin növləri:

- monetar siyasət
büdcəvergi siyasəti
stimullaşdırıcı və ləngidici fiskal siyasət
avtomatik fiskal siyasət
diskresion fiskal siyasət

79 Maliyyə bazarının tərkib hissələridir:

- torpaq bazarı
düzgün cavab yoxdur
əmək bazarı
pul bazarı və qiymətli kağızlar bazarı
təbii resurslar bazarı

80 Makroiqtisadi modelin iqtisadiyyatın dörd əsas funksional asılılığına müvafiq quruluşu:

- texnoloji, defision, davranışlı, institusional
düzgün cavab yoxdur
davranış, qərar qəbul olunması amili, institusional, tələbtəklif əlaqəsi
davranış, texnoloji, qiymət, qərar qəbul olunması
tələbtəklif əlaqəsi, texnoloji, qiymət, davranış

81 Milli gəlirdən xalis gəlirə keçərkən nə nəzərə alınmır?

- sosial sığorta ödəmələri
- fərdi vergilər
- müəssisələrdən tutulan vergi
- dolaylı vergilər
- nəqliyyat ödəmələri

82 ÜDM deflyatorunun istehlak qiymətləri indeksindən fərqi ondan ibarətdir ki, birinci:

- inflyasiyanın səviyyəsini artırır
- hesablamlar zamanı cari ilin həcmindən istifadə edir
- hesablamlar zamanı baza ilinin həcmindən istifadə edir
- hökumət üçün ən yaxşı qiymətlər indeksi hesab olunur
- həm cari, həm də baza ilinin qiymətlərini nəzərə alır

83 ÜDM deflyatoru:

- düzgün cavab yoxdur
- Paaşenin qiymətlər indeksidir
- Laspeyresin buraxılış həcmi indeksidir
- Laspeyresin qiymətlər indeksidir
- Paaşenin buraxılış həcmi indeksidir

84 ÜDM deflyatoru:

- düzgün cavab yoxdur
- vahiddən kiçik, böyük və bərabər ola bilər
- həmişə vahiddən böyükdür
- həmişə vahiddən kiçikdir
- həmişə vahidə bərabərdir

85 İstehlak qiymətləri indeksi:

- düzgün cavab yoxdur
- Laspeyresin qiymətlər indeksidir
- Laspeyresin buraxılış həcmi indeksidir
- Paaşenin qiymətlər indeksidir
- Paaşenin buraxılış həcmi indeksidir

86 İnflyasiya zamanı nominal ÜDM:

- düzgün cavab yoxdur
- real ÜDM-dən tez artır
- real ÜDM-dən zəif artır
- real ÜDM-lə eyni tempdə artır
- dəyişməz qalır

87 Əgər cari ilin qiymətlər səviyyəsi baza ilinin qiymətlər səviyyəsindən aşağıdırsa, real ÜDM:

- bütün cavablar düzgündür
- nominal ÜDM-dən çoxdur
- nominal ÜDM-dən azdır
- nominal ÜDM-ə bərabərdir
- birmənalı söyləmək olmaz

88 İnsanların iqtisadi rifahının hesablanması üçün ən münasib göstərici hansıdır:

- düzgün cavab yoxdur

- real ÜDM
nominal ÜDM
inflyasiyanın səviyyəsi
korporasiyaların mənfəəti

89 Xalis iqtisadi rifah göstəricisi kim tərəfdən təklif edilmişdir:

- düzgün cavab yoxdur
C.Tobin və U.Nordxauz
R.Fişer
C.M.Keyns
S.Kuznets

90 Firma əldə etdiyi bütün mənfəəti dividendlər şəklində səhmdarlara ödəyirsə, milli hesablar sistemində hansı göstəricinin artması baş verər:

- düzgün cavab yoxdur
şəxsi gəlirin
sahibkarların gəlirlərinin
ümumi milli məhsulun
milli gəlirin

91 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı istehsal amilləri sahiblərinin gəlirlərini əks etdirir:

- milli gəlir
şəxsi gəlir
xaricdən daxil olan amil gəlirləri
xalis milli məhsul
sərəncamda olan gəlir

92 Aşağıdakılardan hansı milli gəlirə daxil edilmir:

- faiz ödəmələri
sosial ödəmələr
mənfəət
amil gəlirləri
əmək haqqı

93 Milli gəlir – ÜMM-dən nəyin çıxılması nəticəsində alınır:

- düzgün cavab yoxdur
amortizasiyanın və biznesə görə dolaylı vergilərin
amortizasiya, biznesə dolaylı vergilərin, korporasiyaların mənfəətinin və sosial təminatla görə haqların
amortizasiyanın
amortizasiyanın, biznesə dolaylı vergilərin və korporasiyaların mənfəətinin

94 Xalis daxili məhsulu ümumi daxili məhsuldan fərqləndirən göstərici hansıdır:

- xalis investisiyalar
amortizasiya
transfərlər
xalis ixrac
dolaylı vergilər

95 Əgər ABŞ-da işləyən azərbaycanlı öz vətəndaşlığından imtina edib ABŞ-ın vətəndaşı olarsa:

- düzgün cavab yoxdur
Azərbaycanın ÜMM-i azalacaq, ABŞ-ın ÜMM-i artacaq
Azərbaycanın ÜMM-i azalacaq, ABŞ-ın ÜDM-i artacaq

Azərbaycanın ÜDM-i azalacaq, ABŞ-ın ÜMM-i artacaq
Azərbaycanın ÜDM-i azalacaq, ABŞ-ın ÜDM-i artacaq

96 Fərz edək ki, Azərbaycan vətəndaşı hər gün sərhədi keçərək Türkiyədə işləyir. Onun gəliri:

düzgün cavab yoxdur

- Türkiyənin ÜDM-nə və Azərbaycanın ÜMM-nə aid edilir
Türkiyənin ÜMM-nə və Azərbaycanın ÜMM-nə aid edilir
Türkiyənin ÜMM-nə və Azərbaycanın ÜDM-nə aid edilir
Türkiyənin ÜDM-nə və Azərbaycanın ÜDM-nə aid edilir

97 Əlavə dəyərə görə ÜDM-in hesablanması metodunun işlənilib hazırlanmasında həlledici rol kimin ideyaları oynayıb:

I.Fişerin

- S. Kuznetsin
L. Valrasın
C. M. Keynsin
A. Marşallın

98 ÜDM nə zaman artır:

hərbi xərclər azaldıqda

- uzunmüddətli malların istehlakı artdıqda
idxal artdıqda
ixrac azaldıqda
sosial ödəmələri artdıqda

99 Sosial təminatla görə müavinətlərin ödənilməsi nəyin hissəsi hesab olunur:

əmanətlərin

- transfertlərin
istehlakın
dövlət tədarükünün
xalis ixracın

100 Əmtəə və xidmətlərin dövlət tədarükünə aid edilmir:

məmurun məvacibinin ödənilməsi

- müəllimin təqaüdünün ödənilməsi
yeni avtomobil yolunun tikilməsi
yeni hərbi təyyarənin alınması
yeni polis işçisinin işə qəbul edilməsi

101 Xalis informasiyalara aiddir

düzgün cavab yoxdur

- hazır məhsul anbarının tikilməsi
köhnəmiş avadanlığın yenisi ilə əvəz edilməsi
ev təsərrüfatları tərəfindən avtomobilin alınması
firma tərəfindən torpaq sahəsinin alınması

102 Cari istehlak xərclərinə nəyin alqı-satqısı aid edilmir:

bütün cavablar düzgündür

- teatra alınan biletin
papağın
dönərin
diş fırçasının

103 İnkışaf etmiş ölkələrdə ÜDM-də ən böyük payı olan nədir:

- xalis ixrac
- düzgün cavab yoxdur
- investisiya xərcləri
- əmtəə və xidmətlərin dövlət tədarükü
- istehlak xərcləri

104 Məcmu xərclərin komponenti kimi çıxış etmir:

- xalis ixrac
- vergilər
- dövlət tədarükü
- investisiyalar
- istehlak xərcləri

105 ÜDM göstərilənlərin cəmi kimi hesablanma bilər:

- xalis daxili məhsulun və sərəncamda olan gəlirin
- istehlakın, investisiyaların, dövlət tədarükünün və xalis ixracın investisiyaların, əmək haqqının, mənfəətin və aralıq məhsulların dəyərinin istehlakın, transfert ödəmələrinin, əmək haqqının və mənfəətin son əmtəə və xidmətlərin dəyərinin, aralıq məhsullarının, transfert ödəmələrinin və icarə haqqının

106 Məcmu gəlir bərabərdir:

- düzgün cavab yoxdur
- məcmu buraxılışa istehsalçıların mənfəət şəklində aldıkları pulun məcmu həcminə fəhlələr tərəfindən qazanılan pulun məcmu həcminə daşınmaz əmlak sahiblərinin aldıkları məcmu icarə haqqına

107 Nə zaman iqtisadiyyatda məcmu xərclər məcmu gəlirlərə bərabər deyil:

- xalis investisiyalar mənfə olduqda
- düzgün cavab yoxdur- onlar həmişə bərabərdir məcmu əmanətlər məcmu investisiyaları üstələdikdə xaric ixrac mənfə olduqda dövlət büdcəsinin kəsiri baş verdikdə

108 Məcmu gəlir nəyə bərabərdir:

- bütün cavablar düzgündür
- iqtisadiyyatda istehsal edilən son məhsul və xidmətlərin məcmu xərclərə iqtisadiyyatda olan məcmu istehlak xərclərinə iqtisadiyyatda olan bütün firmaların məcmu xərclərinə iqtisadiyyatda olan bütün firmaların məcmu xərclərinə

109 ÜDM-in hesablanması zamanı nəzərə alınmır:

- soyuducunun təmirinə görə ustaya ödənilən məbləğ
- lotereyada 100 manat məbləğində uduş ictimai asayışın qorunmasına görə xərclər avtomobillərin icarəsinə görə ödəmələr tikilmiş lakin cari ildə satılmayan evin tikintisinə görə xərclər

110 ÜDM-ə daxil edilmir

- tramvay sürücüsünün əmək haqqısı

- dövlət istiqrazlarına görə faizlər
insan tərəfindən tikilmiş kottecin satışından əldə olunan gəlir
kompüter istehsal edən firmanın səhmlərinə görə dividendlər
mənzilin icarəyə verilməsindən əldə olunan icarə haqqı

111 Sadalananlardan hansı ÜDM-ə daxil edilir və ÜMM-ə daxil edilmir:

- fəhlənin başqa ölkədə qazandığı əmək haqqı
- ölkənin özəl firmasında müvəqqəti işləyən xarici menecerin gəlirləri
işsizliyə görə müavinət
televizor istehsal edən firmanın səhmlərinin satışından əldə olunan gəlir
ölkə vətəndaşlarının xarici investisiyalardan əldə etdikləri gəlir

112 Aşağıda göstərilənlərdən hansı ÜMM-ə daxil edilir

- bütün cavablar düzgündür
- ölkə vətəndaşlarının xarici firmaların səhmlərinə görə aldıkları dividendlər
köhnə avtomobilin alınması
xarici firmanın ölkədə əldə etdiyi mənfəət
özəl firmaların faiz ödəmələri

113 Azərbaycan vətəndaşı müvəqqəti ABŞ-da Amerika firmasında çalışır. Onun gəlirləri haraya daxil edilir:

- düzgün cavab yoxdur
- ABŞ-ın ÜDM-nə və Azərbaycanın ÜMM-nə
ABŞ-ın ÜMM-nə və Azərbaycanın ÜDM-nə
ABŞ-ın ÜMM-nə və Azərbaycanın ÜMM-nə
ABŞ-ın ÜDM-nə və Azərbaycanın ÜDM-nə

114 Transfert ödəmələrinə nəyi aid etmək olar:

- dövlət tədarükünü
- işsizliyə görə müavinətləri
mənfəəti
əmək haqqını
rentanı

115 Əlavə dəyərə daxil edilmir:

- düzgün cavab yoxdur
- xammal və materialların dəyəri
amortizasiya
əmək haqqı
mənfəət

116 ÜDM nəyin bazar dəyərlərinin cəmi hesab edilir:

- son əmtəə və xidmətlərin
aralıq əmtəələrin
satılmış əmtəə və xidmətlərin
normal əmtəə və xidmətlərin
istehsal olunmuş əmtəələrin

117 Milli hesablar sisteminin yaradıcısı kimdir

- İ. Fişer
- S. Kuznets
- M. Fridmen
- C. M. Keyns

A. Marşall

118 Çaparaq və hiperinflyasiya xarakterikdir:

- inkişaf etməkdə olan və keçid iqtisadiyyatlı ölkələr üçün düzgün cavab yoxdur bütün ölkələr üçün inkişaf etmiş ölkələr üçün iqtisadiyyatında dövlət sektorunun yüksək payı olan ölkələr üçün

119 İnflyasiyanın bu növü ölkədə iqtisadi fəallığın stimulyatoru kimi baxıla bilər:

- hiperinflyasiya gizli inflyasiya çaparaq inflyasiya
- mülayim inflyasiya düzgün cavab yoxdur

120 Tədavül vasitəsi kimi puldan istifadə olunur:

- kreditlərin verilməsində bütün cavablar düzgündür öhdəliklərin ödənilməsində əmək haqqının verilməsində
- pərakəndə satışda

121 Təsbit edilmiş vaxt ərzində müvafiq əmtəə və xidmətlər qrupunun orta səviyyəsinin nisbi dəyişilməsini xarakterizə edən əmsal hansıdır:

- düzgün cavab yoxdur
- İstehlak qiymətləri indeksi Cinni əmsalı Qloballaşma indeksi İnsan kapitalı indeksi

122 Hər bir ölkənin milli sərhədləri çərçivəsində təşəkkül tapmış iqtisadiyyat:

- qapalı iqtisadiyyat açıq iqtisadiyyat
- milli iqtisadiyyat mezoiqtisadiyyat mikroiqtisadiyyat

123 İqtisadi tsikl nədir?

- iqtisadi inkişafın durğunluq dövrü iqtisadi inkişafın böhran dövrü iqtisadi inkişafın tempinin aşağı düşməsi dövrü
- iqtisadi inkişafın artım və enmələrlə müşahidə olduğu dövr iqtisadi inkişafın daimi artım dövrü

124 İnflyasiyanın mövcudluğunu və səviyyəsini müəyyənləşdirən vacib, mühüm iqtisadi göstərici:

- qiymətlərin bazar tənzimlənməsi bazar qiymətlər qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi
- qiymətlər indeksi qiymətlərin səviyyəsi

125 İş qabiliyyətinə malik olan əhalinin hərəkət dinamikası və istehsal prosesində ondan istifadə xarakterini ifadə edən qanun necə adlanır:

- tam məşğulluq qanunu
- istehsal potensialından tam istifadə qanunu
- işsizliyin təbii səviyyəsi qanunu
- əhali artımı qanunu
- əhali məskunluğu qanunu

126 Tsiklik işsizlik hansı dövrdə sıfırdan kiçikdir olur?

- yüksəliş və tənəzzül dövründə
- durğunluq və canlanma dövründə
- tənəzzül və durğunluq dövründə
- tənəzzül və canlanma dövründə
- canlanma və yüksəliş dövründə

127 Hansı nəzəriyyə işsizlik və inflyasiyanın eyni zamanda artmasının mümkün olmadığını isbat edir:

- düzgün cavab yoxdur
- klassik nəzəriyyə
- keynsçi nəzəriyyəsi
- pulun müasir kəmiyyət nəzəriyyəsi
- rasional gözləmələr nəzəriyyəsi

128 Əgər real əmək haqqı nominal əmək haqqından daha tez artırsa, onda:

- düzgün cavab yoxdur
- qiymətlər səviyyəsi əmək haqqı ilə müqayisədə daha tez artır
- ev təsərrüfatlarının həyat səviyyəsi azalır
- ev təsərrüfatlarının həyat səviyyəsi artır
- qiymətlər səviyyəsi dəyişmir

129 Sürətli inflyasiya şəraitində faiz dərəcəsi:

- artır, çünki məşğulluğun səviyyəsi azalır
- dəyişmir
- azalır, çünki pulun qiyməti azalır
- artır, çünki pulun qiyməti azalır
- düzgün cavab yoxdur

130 Xərclər inflyasiyası nə ilə şərtləndirilir:

- düzgün cavab yoxdur
- istehlak xərclərinin artması ilə
- investisiya xərclərinin artması ilə
- məhsulun maya dəyərinin artması ilə
- məcmu xərclərin artması ilə

131 Dövlətin antitsiklik tənzimlənməsinə aid deyildir:

- pulkredit siyasəti vasitəsilə işgüzar fəallığın stimullaşdırılması
- iqtisadi tsiklin sinxronlaşdırılması
- vergibüdcə alətlərindən istifadə etmək
- Xarici iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsi
- düzgün cavab yoxdur

132 Gömrük tarifləri haqda qeyd olunanlardan hansı doğrudur?

- tariflər birinin hesabına digərləri üçün əlverişlidir
tariflər daha səmərəli olan sahələrin inkişafını ləngidir
tariflər daha səmərəli olan sahələrin inkişafına səbəb olur
tariflər qorunan sahələrdə məşğulluğu azaldır
tariflər bazarı ixrac üçün genişləndirir

133 Yüksəliş dövründə nə müşahidə edilir:

- düzgün cavab yoxdur
məşğulluq səviyyəsinin azalması
uzunmüddətli malların alınmasına istehlak xərclərinin azalması
- ticarət balansı kəsirinin artması
dövlət büdcəsi kəsirinin artması

134 İqtisadi yüksəliş fazasına uyğundur:

- düzgün cavab yoxdur
əsas kapitala investisiyaların azalması
vergi daxilolmalarının azalması
- gəlirlərin artması
işsizliyə görə müavinətlərin artması

135 Yüksəliş dövründə daim nəyin azalması müşahidə olunur:

- əməyə olan tələbin
firmaların mənfəətinin
fond birjasında səhmlərin məzənnəsinin
- transfert ödəmələrinin
qiymətlərin səviyyəsinin

136 Buraxılışın real həcmnin azalması ilə eyni zamanda baş verən qiymətlər səviyyəsinin artması necə adlanır:

- depressiya
devalvasiya
resessiya
- staqflyasiya
qiymətlərin sıçrayışı

137 Siyasi işgüzar tsikl nəzəriyyəsinin müəllifi kimdir:

- M.Fridmen
N.D. Kondratyev
C.Keyns
A.Piqu
- V.Nordxauz

138 İntestisiyalar artdıqda:

- buraxılışın həcmi və işsizliyin səviyyəsi artır
nə buraxılışın həcmi, nə də işsizliyin səviyyəsi dəyişmir
- buraxılışın həcmi artır, işsizliyin səviyyəsi isə azalır
buraxılışın həcmi dəyişmir, işsizliyin səviyyəsi isə artır
buraxılışın həcmi artır, işsizliyin səviyyəsi isə dəyişmir

139 İqtisadiyyatın inkişafının tsiklik xarakterinin əsas səbəbi nədir:

- təbii fəlakətlər
investorların nikbunliyi və bədbinliyi

pul kütləsinin tərəddüd etməsi
elmi – texniki kəşflər və yeniliklər

- məcmu tələb və məcmu təklif arasında uyğunsuzluq

140 Müasir şəraitdə iqtisadi tsikl nə ilə bağlıdır:

xüsusilə məcmu xərclərin dinamikasına təsir göstərən amillərlə
yalnız xarici amillərin təsiri ilə
yalnız daxili amillərin təsiri ilə
xüsusilə məcmu buraxılışın dinamikasına təsir göstərən amillərlə

- məcmu tələb və məcmu təklifin dinamikasına təsir göstərən amillərlə

141 İqtisadi tsiklin fazalarına aid edilmir:

düzgün cavab yoxdur

- inflyasiya
tənəzzül
resessiya
canlanma

142 İlk “klassik” böhran harada baş vermişdir:

Rusiyada

- İngiltərədə
Almaniyada
ABŞ-da
Azərbaycanda

143 İqtisadi tsikl:

iqtisadiyyatın bütün sahələrini əhatə edir

- bütün cavablar düzgündür
faktiki ÜDM-in potensial ÜDM-dən kənarlaşması deməkdir
əksər makroiqtisadi göstəricilərin dəyişməsi ilə xarakterizə olunur
qısamüddətli dövrdə iqtisadiyyatın davranışını göstərir

144 Buraxılışın faktiki həcmnin dəyişməsini nə əks etdirir:

düzgün cavab yoxdur

- işguzar tsikl
inflyasiya
ÜDM-in trendi
iqtisadi artımın orta illik tempi

145 Buraxılışın potensial həcmnin dəyişməsini nə əks etdirir:

düzgün cavab yoxdur

- ÜDM-in trendi
ÜDM boşluğu
işguzar tsikl
inflyasiya

146 Hiperinflyasiyanı dayandırmaqdan ötrü, pul kütləsinin artmasının qarşısını almaqdan başqa hökumət daha nə etməlidir:

düzgün cavab yoxdur

- vergiləri artırmalı və dövlət xərclərini azaltmalı
bir valyuta növündən digərinə keçməli
vergiləri azaltmalı və dövlət xərclərini artırmalı

yeni hökumətin seçilməsini təşkil etməlidir

147 Hiperinflasiyanın nəticəsi kimi çıxış edir:

investisiya mexanizminin pozulması
düzgün cavab yoxdur
"puldən qaçış"

- maliyyə sisteminin dağılması
rifah halının dağılması

148 Gözlənilməyən inflyasiya nə ilə nəticələnir:

gəlir və sərvətlərin yenidən bölüşdürülməsi ilə

- bütün cavablar düzgündür
rifah halının azalması ilə
iqtisadiyyatın səmərəliliyinin azalması ilə
həyat səviyyəsinin azalması ilə

149 Gözlənilməyən inflyasiyadan daha az dərəcədə zərər çəkən iqtisadi agent hansıdır:

düzgün cavab yoxdur

- dövlət
banklar
ev təsərrüfatları
firmalar

150 İnflyasiyadan zərər çəkirlər:

restoran sahibləri

- bütün cavablar düzgündür
təsbit olunmuş gəlirləri olan insanlar
pul əmanətləri olan insanlar
kreditorlar

151 Fişer effektinə görə hansı göstərici dəyişməzdir:

düzgün cavab yoxdur

- faizin nominal dərəcəsi
faizin real dərəcəsi
pul kütləsinin artım tempi
inflyasiya tempi

152 Pulun alıcılıq qabiliyyəti:

düzgün cavab yoxdur

- deflyasiya zamanı artır və inflyasiya dövründə azalır
həm inflyasiya zamanı həm də deflyasiya zamanı artır
inflyasiya zamanı artır və deflyasiya dövründə azalır
həm inflyasiya zamanı həm də deflyasiya zamanı azalır

153 Təklif inflyasiyası ilə bağlı deyil:

təklif şokları

- məhsul vahidinə olan xərclərin azalması
istehsalın azalması
məşqullüğun azalması
resursların qiymətlərinin artması

154 Xərclər inflyasiyası nəyin artmasına səbəb olur:

əmək məhsuldarlığının

- işsizliyin səviyyəsinin əhalinin gəlirlərinin buraxılışın həcmnin investisiyaların

155 Əgər qiymətlərin ümumi səviyyəsinin artması enerji daşıyıcıların qiymətlərinin artması ilə bağlıdırsa, belə inflyasiya necə adlanır:

Fişer effekti

- xərclər inflyasiyası deflyasiya tələb inflyasiyası Keyns effekti

156 Tələb inflyasiyasının nəticəsi kimi çıxış edir:

düzgün cavab yoxdur

- işsizliyin səviyyəsinin artması buraxılışın həcmnin artması qiymətlər səviyyəsinin azalması tədavüldə pulun həcmnin artması

157 Tələb inflyasiyasının səbəbi kimi nəyin artması çıxış edir:

əmək məhsuldarlığının

- firmaların əmtəə-material ehtiyatlarının transfertlərin düzgün cavab yoxdur hərbi xərclərin

158 Əksər ölkələrdə yüksək inflyasiyanın səbəbi kimi nəyin kəskin sürətdə artması çıxış edir:

- vergilərin məcmu xərclərin düzgün cavab yoxdur iqtisadi resursların qiymətlərinin pul kütləsinin

159 İnflyasiyanın səviyyəsi ildə 5% təşkil edirsə, belə inflyasiya necə adlanır:

hiperinflyasiya

yüksək

çaparaq

- mülayim dezinflyasiya

160 İnflyasiyanın səviyyəsi həftədə 10% təşkil edirsə, belə inflyasiya necə adlanır:

düzgün cavab yoxdur

yüksək

mülayim

- hiperinflyasiya çaparaq

161 İnflyasiyanın səviyyəsi ayda 20% təşkil edirsə, belə inflyasiya necə adlanır:

çaparaq

mülayim

düzgün cavab yoxdur
hiperinflyasiya
● yüksək

162 Qiymətlərin ümumi səviyyəsinin azalması necə adlanır:

hiperinflyasiya
dezinflyasiya
hipoinflyasiya
● deflyasiya
düzgün cavab yoxdur

163 İnflyasiya tempinin azalması necə adlanır:

Fişer effekti
deflyasiya
staqflyasiya
qiymətlərin sıçrayışı
● dezinflyasiya

164 Qiymətlər səviyyəsinin çox kəskin artması necə adlanır:

düzgün cavab yoxdur
dezinflyasiya
inflyasiya
● hiperinflyasiya
deflyasiya

165 Aşağıdakılardan hansı inflyasiya göstəricisi kimi çıxış edə bilər:

pul kütləsinin artım tempi
valyuta məzənnəsi
faiz dərəcəsi
● istehlak qiymətləri indeksi
Dou-Cons indeksi

166 İnflyasiyanın səviyyəsi göstəricisi nəyi xarakterizə edir:

normal əmtəə və xidmətlərin
qiymətlərin ümumi səviyyəsinin artım tempini
satılmış əmtəə və xidmətlərin
son əmtəə və xidmətlərin
● istehsal edilmiş əmtəələrin

167 İnflyasiya – nəyin artmasının dayanıqlı meylidir:

enerji daşıyıcıların qiymətlərinin
qida məhsullarının qiymətlərinin
iqtisadiyyatda bütün əmtəə və xidmətlərin qiymətlərinin
● qiymətlərin ümumi səviyyəsinin
idxal məhsullarının qiymətlərinin

168 İstehsal xərclərinin yüksəlməsi ilə qiymətlərin artması nəticəsində baş verən inflyasiya:

struktur inflyasiya
● təklif inflyasiyası
xərclər inflyasiyası
açıq inflyasiya
tələb inflyasiyası

169 İşsizlik haqqında məlumat ona görə doğru deyil ki:

qismən məşğulluq mövcuddur
gizli iqtisadiyyat mövcuddur
tsiklik işsizlik mövcuddur
düzgün cavab yoxdur

- qismən məşğulluq mövcuddur, gizli iqtisadiyyat mövcuddur, tsiklik işsizlik mövcuddur

170 Təklif inflyasiyasını yarada bilən səbəb:

xalis ixracın çoxalması
● əmək haqqı səviyyəsinin artması
ölkənin tədiyyə balansının kəsirinin artması
ticarət balansının mənfi saldosu
dövlət büdcə kəsirinin artması

171 Tam məşğulluq nə deməkdir?

- yuxarıda göstəricilərin hamısı doğrudur
● əmək qabiliyyəti olan və işləmək istəyən hər bir şəxs işlə təmin olunmuşdur
ölkədə işsizliyin olmadığı bir dövr
yuxarıda göstərilənlərin heç biri doğru deyil
bütün əmək qabiliyyətli əhali işlə təmin edilmişdir

172 Tsiklik işsizlik hansı dövrdə sıfırdan kiçik olur?

- tənəzzül və durğunluq dövründə
● canlanma və yüksəliş dövründə
yüksəliş və tənəzzül dövründə
durğunluq və canlanma dövründə
tənəzzül və canlanma dövründə

173 Məhsulun qiymətinin dəyişməsinin alıcının real gəlirinə və buna uyğun olaraq məhsulun miqdarına təsir göstərməsi:

- gəlir
● gəlir effekti
gəlir norması
mənfəət
gəlir faizi

174 Yoxsulluq həddinin müəyyən edilməsi metodları hansılardır:

- maksimum və nisbi yoxsulluq həddi
● nisbi və mütləq yoxsulluq həddi
maksimum və mütləq yoxsulluq həddi
minimum və nisbi yoxsulluq həddi
minimum və mütləq yoxsulluq həddi

175 Açıq inflyasiya hansı formalarda təzahür edir?

- bütün cavablar düzgündür
● tələb inflyasiyası, xərclər inflyasiyası və struktur inflyasiyası formasında
qiymət inflyasiyası və gözləmə adaptasiya olma inflyasiyası
sürüşən inflyasiya və xərclər inflyasiyası formasında
hiperinflyasiya, təklif inflyasiyası və tələb inflyasiyası formasında

176 Aşağıdakı amillərdən hansı tələb inflyasiyasını yarada bilər?

- əhalidən tutulan gəlir vergisinin artırılması
- dövlət büdcə kəsirinin artması
- istehlaka meyllilik həddinin azalması
- kommunal xidmət qiymətlərinin artırılması
- neftin qiymətinin artması

177 Dövlət əmtəənin tarazlıq qiymətindən aşağı qiymətə satılması haqqında qərar verirsə, bu zaman:

- büdcə ödəmələri artır
- istehsalçının mənfəəti azalır
- istehsalçının mənfəəti sabit qalır
- kredit faizləri yüksəlir
- istehsalçının mənfəəti artır

178 Fiskal siyasətin məqsədi:

- qiymətlərin sabit artımını, iqtisadi artımı, sabit vergini təmin etmək
- ÜDMun artımını, iqtisadi resursların səmərəliliyini və qiymətlərin sabitliyini təmin etmək
- büdcənin gəlir və xərclərini təmin etmək
- ÜDMun stabil artımını təmin etmək
- sabit vergi siyasəti, iqtisadi resurslardan səmərəli istifadə

179 Ölçülən işsizlik, faktiki işsizlikdən az ola bilər, beləki:

- düzgün cavab yoxdur
- bəzi işçilər iş tapmaq istəyirlər, ancaq yorulub onu axtarmağı dayandırırlar
- ölçülən işsizlik friksion işsizliyi nəzərə almır
- özünü işsiz elan edənlərin bəziləri ciddi olaraq iş axtarmaqla məşğul olurlar
- ölçülən işsizlik öz tərkibinə yeniyetmə işsizliyi daxil etmir

180 Uzunmüddətli dövrdə işçi qüvvəsinin tərkibində işsizlərin payını ifadə edir:

- düzgün cavab yoxdur
- işsizliyin təbii səviyyəsi
- işsizliyin təbii norması
- təbii ikili məşğulluq
- təbii özüməşğulluq

181 İstehsalın durğunluğu zamanı baş verən işsizlik:

- düzgün cavab yoxdur
- tsiklik işsizlik
- struktur işsizlik
- gizli işsizlik
- xroniki işsizlik

182 Oukən qanununa görə, işsizliyin səviyyəsinin dəyişməməsi üçün buraxılışın həcmi hansı temple artmalıdır:

- 0.03
- 0.0
- 0.04
- 0.02
- 0.01

183 Hər bir insana birbaşa və daha güclü təsir edən makroiqtisadi problem hansıdır:

- aşağı faiz dərəcəsi
- işsizlik

investisiyaların az olması
əmanətlərin az olması
inflyasiya

184 Kifayət olmayan məcmu tələb nəyin artmasına səbəb olacaqdır:

- düzgün cavab yoxdur
- tsiklik işsizliyin
struktur işsizliyin
friksion işsizliyin
gizli işsizliyin

185 Tələbin strukturunun dəyişməsi nəyin artmasına səbəb olacaqdır:

- düzgün cavab yoxdur
- struktur işsizliyin
kөнüllü işsizliyin
friksion işsizliyin
tsiklik işsizliyin

186 Əgər işsizliyə görə müavinət əmək haqqı dərəcəsinin 95%-ni təşkil edərsə, onda:

- düzgün cavab yoxdur
- işsizliyin rəsmi səviyyəsi onun həqiqi səviyyəsindən çox olacaqdır
bu işsizliyin rəsmi səviyyəsinə təsir göstərməyəcək
işsizliyin rəsmi səviyyəsi onun həqiqi səviyyəsindən az olacaqdır
iş yerinin axtarılması ilə bağlı işsizliyin səviyyəsi azalacaqdır

187 Faktiki ÜDM o zaman potensial ÜDM-dən üstündür, əgər:

- düzgün cavab yoxdur
- işsizliyin faktiki səviyyəsi onun təbii səviyyəsindən aşağıdır
friksion işsizlik mövcud deyil
resurslar tam məşğulluq səviyyəsindədir
resurslar qismən məşğulluq səviyyəsindədir

188 Aşağıdakı iddialardan hansı yanlıştır:

- düzgün cavab yoxdur
- işsizliyin təbii səviyyəsi həmişə sabitdir
hazırda təbii işsizliyin səviyyəsi 5-6% təşkil edir
işsizliyin təbii səviyyəsinə tsiklik işsizlik daxil edilmir
işsizliyin təbii səviyyəsi sifira bərabər ola bilməz

189 Faktiki ÜDM potensial ÜDM-ə hansı halda bərabərdir:

- düzgün cavab yoxdur
- tsiklik işsizliyin səviyyəsi sifira bərabər olduqda
təbii işsizliyin səviyyəsi sifira bərabər olduqda
faktiki işsizliyin səviyyəsi sifira bərabər olduqda
struktur işsizliyin səviyyəsi sifira bərabər olduqda

190 Hazırda işsizliyin təbii səviyyəsi təqribən nəyə bərabərdir:

- düzgün cavab yoxdur
- 5-6%
8-9%
2-3%
9-10%

191 Tam məşğulluq şəraitində müşahidə olunur:

- düzgün cavab yoxdur
- friksion işsizlərə
işsizliyin hər iki növü
tsiklik işsizlərə
işsizliyin heç bir növü

192 İşsizliyin təbii səviyyəsi nə zaman artacaqdır:

- dövlət büdcəsi balanslaşdırılmış olduqda
- işsizliyə görə dövlət müavinətlərini heç bir kəs almadıqda
friksion işsizlik mövcud olduqda
minimal əmək haqqı dərəcəsi azaldıqda
ticarət balansının saldosu sıfıra bərabər olduqda

193 İqtisadiyyat üçün normal hesab olunan işsizlik hansıdır:

- məcmu tələb azlığı ilə şərtləndirilən işsizlik
- işsizliyin təbii səviyyəsi
işsizliyə görə müavinətlərin aşağı ölçüləri ilə şərtləndirilən işsizlik
yüksək əmək haqqı ilə şərtləndirilən işsizlik
resursların qiymətlərinin artması ilə şərtləndirilən işsizlik

194 Struktur işsizlərə misal ola bilər:

- düzgün cavab yoxdur
- avtomobil sənayesində çalışan və robotla əvəz olunan fəhlə
resessiyanın baş verməsi səbəbindən iş yerini itirmiş fəhlə
başqa şəhərə köçməsi səbəbindən iş yerindən azad olunan proqramçı
qış aylarında işsiz qalan inşaatçı

195 İqtisadiyyatda baş verən sahəvi dəyişikliklər nəyin artmasını şərtləndirir:

- gizli işsizliyin
düzgün cavab yoxdur
) tsiklik işsizliyin
- struktur işsizliyin
friksion işsizliyin

196 Friksion işsizlərin tərkibinə daxil edilmir:

- düzgün cavab yoxdur
- uzun müddətə xəstələnmiş müəllim
öz xahişi ilə işdən çıxan prezidentin köməkçisi
ali məktəbi bitirmiş, amma hələ iş iş yeri tapmayan gənc
iş yeri tapıb, lakin hələ işə başlamayan fəhlə

197 Aşağıdakı iddialardan hansı yanlıştır - friksion işsizlik:

- düzgün cavab yoxdur
- işçi qüvvəsinin strukturunun iş yerlərinin strukturuna uyğun olmaması ilə bağlıdır
işləmək istəyən, lakin iş yeri axtarışını dayandıran insanları daxil etmir
işsizliyə görə müavinətlərə uyğun artır
cəmiyyət üçün arzu olunandır

198 Tam işsizlik şəraitində friksion işsizliyin səviyyəsi:

birmənalı söyləmək mümkün deyil

- tsiklik işsizliyin səviyyəsindən yuxarıdır
sıfıra bərabərdir
struktur işsizliyin səviyyəsindən aşağıdır
bir faizdən aşağıdır

199 Friksion işsizlik o zaman baş verir ki:

- düzgün cavab yoxdur
- fəhlələr iş yerlərinin tərk edir və yeni iş yerinin axtarışını dayandırır
fəhlələr yeni iş yeri axtarmaq üçün iş yerlərini tərk edirlər
iqtisadi tənəzzül şəraitində firmalar iş yerlərini ixtisar edir
iqtisadiyyatda texnoloji dəyişiklər baş verir

200 Aşağıda göstərilən hansı hallarda friksion işsizlik baş vermir:

- düzgün cavab yoxdur
- iqtisadiyyatda struktur dəyişikliklər baş verir
fəhlələr yeni iş yeri axtarmaq üçün iş yerlərini tərk edirlər
fəhlələr iş yerində bərpa olmalarını gözləyirlər
bəzi firmalar iflasa uğrayırlar

201 İqtisadiyyatda tənəzzülün baş verməsi nəticəsində iş yerini itirən işçi hansı kateqoriyaya aid edilir:

- düzgün cavab yoxdur
- tsiklik işsizlərə
kənüllü işsizlərə
friksion işsizlərə
struktur işsizlərə

202 Öz xahişi ilə işdən çıxmış, iş yeri axtaran, amma hələ ki onu tapa bilməyən işçi hansı kateqoriyaya aid edilir:

- struktur işsizlərə
- friksion işsizlərə
natamam iş günü məşğul olanlara
işçi qüvvəsi tərkibinə daxil edilməyənlərə
tsiklik işsizlərə

203 İş yeri tapmaq ümidini itirmiş və iş axtarışını dayandırmış insan:

- tsiklik işsizlərə
- daha işçi qüvvəsi tərkibinə daxil edilmir
minimal əmək haqqı ilə bağlı qanuna müvafiq müavinətlə təmin olunur
friksion işsizlərə aid edilir
struktur işsizlərə aid edilir

204 Əgər insan xəstədir və müvəqqəti işləmirsə, onu hansı kateqoriyaya aid edirlər:

- tsiklik işsizlərə
- məşğul olanlara
struktur işsizlərə
friksion işsizlərə
işçi qüvvəsi tərkibinə daxil edilməyənlərə

205 İşçi qüvvəsində iştirak səviyyəsinin artması:

- işsizliyin səviyyəsinə təsir etmir
- işsizliyin azaldılması problemini mürəkkəbləşdirir
əmanətlərin artmasına və investisiyaların azalmasına səbəb olur

investisiyaların artmasına, əmanətlərin azalmasına səbəb olur
işsizliyin azaldılması problemini yüngülləşdirir

206 İşsizlər kateqoriyasına aiddir:

düzgün cavab yoxdur

- rəhbərlik tərəfindən proqramçı kurslarına göndərilmiş makinaçı
artıq işləmək istəməyən avtomexanik
məhkəm şaxtaların olması səbəbindən işləməyən tikinti işçisi
birmənalı söyləmək mümkün deyil

207 Məşğul olanlar kateqoriyasına aid edilmir:

düzgün cavab yoxdur

- qəzet və jurnal satışı ilə pul qazanan yeniyetmə
xəstələrə qulluq etməkdə kömək edən pensiyaçı
tam iş həftəsi işləməyən bərbər
xəstələnmiş mağaza satıcısı

208 İşsizlər kateqoriyasına aiddir:

sağlamlığına görə vaxtından əvvəl təqaüdə çıxmış polis işçisi

natamam iş günü rejiminə keçirilmiş və aktiv başqa iş yeri axtaran məmur

- öz xahişi ilə işdən çıxan və daha əlverişli iş yeri tapmaq ümidində olan insan
iş yerlərinin ixtisarına görə işdən azad edilmiş və uzun müddət nəticəsiz yeni iş yeri axtardıqdan sonra axtarışı
dayandırmış laborant
düzgün cavab yoxdur

209 İşçi qüvvəsinin tərkibinə daxil edilir:

düzgün cavab yoxdur

- yarım ştat satıcı işləyən evdar qadın
iş yeri tapmaq ümidini itirmiş müəllim
təqaüdə çıxmış pensiyaçı
məhkum edilmiş cinayətkar

210 Müvəqqəti işləməyən mövsümi işçi aiddir:

birmənalı söyləmək mümkün deyil

- məşğul olanlara
tam iş günü məşğul olmayanlara
işçi qüvvəsinin tərkibinə daxil olmayanlara
işsizlərə

211 Tam iş günü işləməyən və aktiv başqa iş yeri axtaran, lakin onu tapa bilməyən insan hansı kateqoriyaya
aid edilir:

birmənalı söyləmək mümkün deyil

- məşğul olanlara
işsizlərə
işçi qüvvəsinin tərkibinə daxil edilməyənlərə
iş yeri tapmaq ümidini itirənlərə

212 Əgər insan xəstədirsə və daha işləyə bilmirsə, o hansı kateqoriyaya aid edilir:

düzgün cavab yoxdur

- işçi qüvvəsinə daxil edilməyənlərə
məşğul olanlara
iş yeri tapmaq ümidini itirənlərə

İşsizlərə

213 Əgər insan xəstədirsə və müvəqqəti işləyə bilmirsə, o hansı kateqoriyaya aid edilir:

düzgün cavab yoxdur

- məşğul olanlara
işçi qüvvəsinə daxil edilməyənlərə
tam iş günü məşğul olmayanlara
iş yeri tapmaq ümidini itirənlərə

214 İşləməyən və ev işləri ilə məşğul olan insan hansı kateqoriyaya aid edilir:

düzgün cavab yoxdur

- işçi qüvvəsinə daxil edilməyənlərə
işsizlərə
iş yeri tapmaq ümidini itirənlərə
məşğul olanlara

215 Tez bir zamanda yeni iş yeri əldə etməyə ümid edən insan hansı kateqoriyaya aid edilir:

düzgün cavab yoxdur

- işsizlərə
tam iş günü məşğul olmayanlara
məşğul olanlara
işçi qüvvəsinə aid olmayanlara

216 Aşağıdakılardan hansı işsizliyin səviyyəsinin azalmasına səbəb olur:

düzgün cavab yoxdur

- məşğulların və işçi qüvvəsinin sayının bərabər ixtisarı
işsizlərin sayının azaldılması
iş yerini axtarmasını dayandırmış insanların sayının artması
məşğulların sayının artırılması

217 İşsizliyin səviyyəsi nəyin faizlə nisbəti kimi hesablanır:

İşsizlərin məşğul olanların sayına

- işsizlərin işçi qüvvəsinin sayına
işləməyənlərin işçi qüvvəsinin sayına
işləməyənlərin işləyənlərin sayına
işsizlərin əmək qabiliyyətli əhəlinin sayına

218 İnsan o zaman işsiz hesab edilir ki, əgər:

düzgün cavab yoxdur

- iş yeri tapıb, lakin hələ işə başlamayıb
evdəki işlərlə məşğuldur
iş yeri yoxdur və iş axtarmır
hərbi xidmətdədir

219 İnsan o zaman işsiz sayılmır, əgər:

düzgün cavab yoxdur

- məktəbə gedir
müvəqqəti işdən azad olunub
yeni iş yerinə çıxmasını gözləyir
işləmir və iş yeri axtarır

220 İşsizliyin səviyyəsi hesablanarkən işsizlərə aid edilir:

iş yerləri olmayan bütün insanlar

- işsizliyə görə müavinət alanlar

yalnız 18 yaşından yuxarı olanlar
uşaqlar
evdar qadınlar

221 Makroiqtisadiyyatda investisiya kimi qəbul edilir

- Cari ildə istehsal olunmuş və istehlak edilmiş əmtəə material qiymətləri yeni kapitalın istehsalının maddi əşya elementlərinin yaradılması
- Məhsul istehsalına çəkilən xərclər
Qeyrireal maliyyə aktivlərinin əldə edilməsi
Real maliyyə aktivlərinin əldə edilməsi

222 Birbaşa xarici investisiya dedikdə nə başa düşülür?

Bank köçürmələri ilə kapitalın başqa ölkəyə keçirilməsi
xarici ölkələrin banklarında depozit hesablarda kapitalın yerləşdirilməsi
kapitalın pul şəklində ixrac edilməsi

- ixrac olunan kapitalın üzərində nəzarətin təmin olunması

kapitalın texnologiya formasında ixrac edilməsi

223 Birbaşa xarici investisiya dedikdə nə başa düşülür:

xarici firmaya maliyyə vəsaitinin faizlə verilməsi
yerli firmaya borc verilməsi
xarici firmanın səhmlərinin alınması
yerli firmanın səhmlərinin alınması

- xaricdə öz istehsalının yaradılması

224 Əgər məcmu tələb məcmu təklifdən azdırsa (AD kiçikdir AC) və sahibkar qiyməti aşağı salırsa, onda milli gəlir:

artacaq
düzgün cavab yoxdur
dəyişməyəcək

- aşağı düşəcək

kəskin artacaq

225 Əgər istehsalın artması böyük vaxt və resurs məsrəfləri tələb etmərsə, onda:

əmtəyə tələb yüksək olacaq
əmtənin qiyməti sabit olacaq

- təklif əyrisi daha az mailli şəkllə malik olur

təklif əyrisi daha dikdir
təklif qanunu fəaliyyət göstərir

226 Əgər mağazanın sahibi qara çörəyin qiymətini qaldırmaq qərarına gəlirsə, yerdə qalan mağazalarda qiyməti əvvəlki kimi qalırsa, onda nəticədə:

- mağazanın qara çörək satışında gəliri artar
- mağazanın qara çörək satışından gəliri aşağı düşər
bazarda qara çörəyin təklifi artar
mağazanın qara çörək satışından gəliri dəyişməz
digər mağazalarda qara çörəyə tələb azalar

227 Əgər əmtəyə təklif və tələb artırsa, onda:

tarazlı qiymət artar

heçnə dəyişməz
tarazlı qiymət azalar

- əmtənin tarazlı həcmi artar
əmtənin tarazlı həcmi azalar

228 Əgər iki əmtə üçün qiymət üzrə çarpaz elastiklik 2-yə bərabədirsə, onda bu o deməkdir ki,

bir əmtənin qiyməti ikinci əmtənin qiymətindən 2 dəfə aşağıdır
bu əmtələr qarşılıqlı əvəzəndirlər
bir əmtəyə tələb digər əmtəyə olan tələbə nisbətən sürətlə artır
bir əmtənin qiyməti digər əmtənin qiymətinə nisbətən sürətlə artır

- bu əmtələr qarşılıqlı tamamlayandırlar

229 İntestisiya kapitalının optimal həcmi dedikdə:

mövcud texnologiya əmək məhsuldarlığını artırır
mövcud texnologiya məhsulun maya dəyərini aşağı salır
mövcud texnologiya intensivliyi artırır

- mövcud texnologiya maksimum gəliri təmin edir
mövcud texnologiya istehlakın həcmi artırır

230 İntestisiyanın həcminə və dinamikasına təsir edən amillər:

məcmu ictimai məhsulun real həcmi dəyişməsi
ümumi daxili məhsulun real həcmi dəyişməsi

- milli gəlirin real həcmi dəyişməsi və real faiz dərəcəsi
düzgün cavab yoxdur
xalis məhsulun real həcmi dəyişməsi və faiz dərəcəsi

231 Əhali gəlirlərinin səviyyəsindən asılı olaraq indeksasiya sistemində hansı yanaşma prosesinə üstünlük verilir?

düzgün cavab yoxdur

- diferensial yanaşma
birbaşa yanaşma
normal yanaşma
birbaşa yanaşma

232 Nəyin dərəcəsinin artması nəticəsində məcmu tələb artır:

əmək

- əmək haqqı
faiz
vergi
düzgün cavab yoxdur

233 Dövlət siyasətinin hansı tədbiri məcmu tələbi artırır:

düzgün cavab yoxdur

- vergilərin və dövlət tədarükünün bərabər artması
işsizliyə görə müəvənatların ödənilməsinin azadılması
məcburi ehtiyatlar normasının artırılması
dövlətin ictimai işlərə görə xərclərinin azaldılması

234 Məcmu təklifin şoku hansı halda baş vermir:

düzgün cavab yoxdur

- mərkəzi bank pul təklifini artırıqda
həmkarlar ittifaqı əmək haqlarının artırılmasına nail olduqda

quraqlıq məhsulu məhv etdikdə
neft karteli neftin dünya qiymətini artırırdıqda

235 Məcmu tələbin neqativ şokunun səbəbi ola bilər:

- düzgün cavab yoxdur
- pul kütləsinin azalması
- əmək məhsuldarlığının azalması
- vergilərin azalması
- faiz dərəcələrinin azalması

236 Dövlət xərclərinin hansı maddəsinin artması məcmu təklifi azalda bilər:

- bütün cavablar düzgündür
- dövlət aparatının saxlanılmasına görə xərclərin səhiyyə xərclərinin müdafiə xərclərinin elmin inkişafına yönəldilən xərclərin

237 Aşağıdakılardan hansının həcmi dövlət büdcəsinin vəziyyətinə təsir edir:

- məcmu buraxılışın
- bütün cavablar düzgündür
- vergi dərəcələrinin
- dövlət gəlirlərinin
- məcmu gəlirin

238 Uzunmüddətli dövrdə qiymətlər səviyyəsinin artmasına gətirib çıxarır:

- əmək məhsuldarlığının azalması
- bütün cavablar düzgündür
- vergilərin azalması
- işsizliyin təbii səviyyəsinin artması
- pul təklifinin artması

239 Uzunmüddətli dövrdə məcmu tələbin dəyişməsi təsir edir:

- birmənalı söyləmək olmaz
- qiymətlər səviyyəsinə, amma buraxılış həcminə təsir etmir
- həm qiymətlər səviyyəsinə, həm də buraxılış həcminə buraxılış həcminə, amma qiymətlər səviyyəsinə təsir etmir
- nə qiymətlər səviyyəsinə, nə də buraxılış həcminə təsir etmir

240 C.Keyns hesab edirdi ki, əmanətlərin həcmi asılıdır:

- fərdinin nələrə üstünlük verməsindən
- sərəncamda olan gəlirin səviyyəsindən
- faiz dərəcəsiindən
- istehlakçının yaşayış yerindən
- pulun təklifinin artım tempindən

241 Nəyin dəyişməsi məcmu tələbə birbaşa təsir göstərir:

- düzgün cavab yoxdur
- dövlət tədarüklərinin
- firmalara subsidiyaların
- sosial təminatla görə haqların
- vergilərin

242 Nəyin artması məcmu təklifin azalmasına səbəb olacaqdır:

- düzgün cavab yoxdur
- işsizliyin səviyyəsinin
dövlət büdcəsinin kəsirinin
milli pul vahidinin valyuta məzənnəsinin
qiymətlər səviyyəsinin

243 Məcmu tələbin tərkib hissəsi deyil:

- xalis ixrac
- vergilər
investisiya xərcləri
dövlət tədarükü
istehlak xərcləri

244 Məcmu tələb əyrisinin mənfə mailliyi hansı effektlə izah oluna bilər:

- düzgün cavab yoxdur
- real pul ehtiyatları
əvəz etmə
gəlir
miqyas

245 Məcmu tələb əyrisinin mənfə mailliyi hansı effektlə izah oluna bilməz:

- gəlir
idxal tədarükləri
düzgün cavab yoxdur
real sərvət
faiz dərəcəsi

246 Məcmu tələb əyrisi onu göstərir ki:

- düzgün cavab yoxdur
qiymətlər səviyyəsinin artması zamanı məcmu xərclərin həcmi azalır
qiymətlər səviyyəsinin azalması zamanı buraxılışın faktiki həcmi azalır
- qiymətlər səviyyəsinin artması zamanı buraxılışın faktiki həcmi artır
qiymətlərin hər hansı səviyyəsində buraxılışın faktiki tarazlı həcmi müxtəlif səviyyəsi mövcuddur

247 Məcmu tələb əyrisi nə zaman sağa doğru sürüşür:

- düzgün cavab yoxdur
pulun təklifi azalarsa
işsizliyin səviyyəsi artarsa
- hökumətin hərbi xərcləri artarsa
neftin qiyməti aşağı düşərsə

248 Məcmu tələb əyrisi nə zaman sağa doğru sürüşəcəkdir:

- ev təsərrüfatlarının borcu artırsa
qiymətlərin səviyyəsi artırsa
düzgün cavab yoxdur
qiymətlər səviyyəsinin azalması gözlənilirsə
- milli pul vahidinin valyuta məzənnəsi aşağı düşərsə

249 Məcmu təklifin azalması ilə bağlı inflyasiyanın səbəbi ola bilməz:

kollektiv müqavilələrin bağlanması zamanı həmkarlar ittifaqının sərt mövqeyi

məhsulvahidinə olan xərclərin artması
düzgün cavab yoxdur
resursların məhsuldarlığının azalması
● pul təklifinin azalması

250 Avtomatik tənzimləyicilər:

- işsizliyin qarşısını alırlar
iqtisadiyyatda tam məşğulluğu təmin edirlər
iqtisadi artımın sürətləndirilməsini şərtləndirə bilirlər
● sabit vergi dərəcəsi və dəyişməz transfert proqramları şəraitində fəaliyyət göstərirlər
düzgün cavab yoxdur

251 Avtomatik tənzimləyici kimi çıxış etmir:

- akkord vergisi
korporasiyaların mənfəətinə görə vergi
mütənasib gəlir vergisi
əlavə dəyər vergisi
proqressiv gəlir vergisi

252 Avtomatik tənzimləyici kimi çıxış edir:

- hökumətin hərbi xərcləri
kosmik gəminin yaradılmasına görə xərclər
bütün cavablar düzgündür
dövlət təhsilinə görə xərclər
● işsizliyə görə müəvənatların ödənilməsinə görə xərclər

253 İnvestisiya xərclərinə nə təsir edir:

- faiz dərəcəsinin səviyyəsi
istehsal avadanlığının yüklənməsi səviyyəsi
texnologiyada dəyişikliklər
sahibkarların optimist və ya pessimist gözləmələri
● bütün cavablar düzgündür

254 Dövlətin məcmu tələb və məcmu təklifdən dinamik tarazlığı təmin etmək məqsədi ilə arzu olunan məşğulluq, qiymət səviyyəsi və gəlir artımına təsiri:

- dövlət tərəfindən planlaşdırma siyasəti
qiymətin tənzimlənməsi ilə bağlı siyasət
● dövlətin sabitləşdirmə siyasəti
məşğulluğun təmin olunması ilə bağlı siyasət
dövlətin, gəlirlərin artırılması siyasəti

255 AS əyrisinin klassik variantı göstərir ki, uzunmüddətli dövrdə məcmu tələbin dəyişməsi:

- bank faizləri qiymət səviyyəsinə təsir edir
qiymət səviyyəsinə təsir etdiyi kimi məhsul həcminə də təsir edir
məhsulun həcminə və qiymət səviyyəsinə təsir etmir
məhsulun həcminə təsir edir, qiymət səviyyəsinə yox
● məhsulun həcminə təsir etmir, yalnız qiymət səviyyəsinə təsir edir

256 İqtisadi şok anı və iqtisadi siyasətin cavab tədbirlərinin qəbul edildiyi an arasındakı dövr:

- stimullaşdırıcı siyasət
xarici sabitləşmə siyasəti
● daxili sabitləşmə siyasəti

düzgün cavab yoxdur
stimullaşdırıcı xarici ticarət siyasəti

257 Əgər məcmu tələb məcmu təklifdən azdırsa və sahibkar qiyməti aşağı salırsa, onda milli gəlir:

- sabit qalacaq
- düzgün cavab yoxdur
- dəyişməyəcək
- artacaq
- aşağı düşəcək

258 Məcmu təklif nəyin dəyəridir:

- bütün cavabblar düzgündür
- sərəncamda olan gəlirin
- ümumi daxili məhsulun
- satışa təqdim edilən bütün son məhsul və xidmətlərin
- ümumi ictimai məhsulun

259 ADAS modelində iqtisadi artım necə təsvir edilə bilər:

- düzgün cavab yoxdur
- məcmu tələb əyrisinin sola doğru sürüşməsi ilə
- qısamüddətli məcmu təklif əyrisinin sola doğru sürüşməsi ilə
- uzunmüddətli məcmu təklif əyrisinin sağa doğru sürüşməsi ilə
- qısamüddətli tələb əyrisinin sola doğru sürüşməsi ilə

260 Faiz dərəcəsinin azalması ilə:

- düzgün cavab yoxdur
- pul kütləsinə tələb dəyişmir
- pul kütləsinə tələb azalır
- pul kütləsinə tələb artır
- likvid formada vəsait istəyənlərin sayı azalır

261 Qısamüddətli dövrdə fiskal siyasətin xarici balansə yekun təsiri bir çox hallarda

- səmərəli pulvergi siyasətindən asılıdır
- ticarət balansının profisitliyindən asılıdır
- ticarət balansının defisitliyindən asılıdır
- kapitalın mobillik dərəcəsinə asılıdır
- faiz dərəcələrinin səviyyəsinə asılıdır

262 Müəssisələrin və firmaların daxili bazarlarda satdığı xalq istehlakı mallarına və onların göstərdiyi xidmətlərə qoyulan dolaylı vergi:

- dövriyyə vergisi
- tədiyyə vergisi
- dolaylı vergi
- aksizlər
- birbaşa vergilər

263 C.M.Keyns “Çerçillin siyasətinin iqtisadi nəticələri” məqaləsində o dövlətin fəaliyyətini tənqid edirdi:

- məcmu tələbin məhdudlaşdırılması ilə əlaqədar
- məcmu tələbin artırılması ilə əlaqədar
- məcmu təklifin məhdudlaşdırılması ilə əlaqədar
- düzgün cavab yoxdur
- məcmu tələbin artırılması ilə əlaqədar

264 Əgər əmtəəyə təklif və tələb artırsa, onda:

- tarazlı qiymət azalar
- əmtənin tarazlı həcmi azalar
- tarazlı qiymət artar
- əmtənin tarazlı həcmi artar
- heçnə dəyişməz

265 Dövlət və Xarrodun iqtisadiyyatının keynsçi modelində əsas diqqət nəyə yönəlir:

- dövlət xərclərinə
- inflyasiyaya
- dövlət gəlirlərinə
- vergilərə
- investisiyalara

266 Stimullaşdırıcı pulkredit siyasətinə hansı tədbir aiddir?

- mənfəət vergisinin azalması
- büdcə xərclərinin artması
- pul kütləsinin artımı
- qızılvalyuta ehtiyatlarının artması
- mərkəzləşdirilmiş kreditlərə görə faiz dərəcəsinin azalması

267 Pulkredit siyasətinin alətlərinə aid deyil:

- Mərkəzi Bank tərəfindən uçot dərəcəsinin dəyişdirilməsi
- Pul emissiyası
- Məcburi ehtiyat normasının dəyişdirilməsi
- Açıq bazarda əməliyyatlar
- vergi dərəcələrinin dəyişdirilməsi

268 Elmitexniki inqilabın təsiri altında baş verən, sosial iqtisadi tərəqqi nə ilə müşayiət olunur:

- əhalinin maddi rifah halının yüksəlməsi ilə
- informasiya texnologiyalarının tətbiqi ilə
- insan amilinin rolunun artması ilə
- onun strukturunun artması və dəyişməsi ilə
- səhiyyə sisteminin sürətli inkişafı ilə

269 Hansı nəzəriyyədə müasir kapitalizmin bütün iqtisadi sistemini – planlaşdırılan sistemin və bazar sisteminin məcmusu kimi göstərilir və onun müəllif kimdir:

- supersənayeləşmə nəzəriyyəsi, A.Toffler
- vahid sivilizasiya nəzəriyyəsi, F.Fukuyama
- vahid sənaye cəmiyyəti nəzəriyyəsi, R.Aron
- yeni sənaye cəmiyyəti nəzəriyyəsi, C.Helbreyt
- postsənaye cəmiyyəti nəzəriyyəsi, D.Bell

270 Cəmiyyətdə əhali mobilliyinin formaları hansılardır:

- sosial, əhali, iqtisadi mobillik
- əhali, demoqrafik, iqtisadi mobillik
- iqtisadi, əhali, sosial mobillik
- demoqrafik, sosial, əhali mobilliyi
- demoqrafik, sosial, iqtisadi mobillik

271 İqtisadi aktiv əhali və ya iş qüvvəsi hərəkətinin bütün formalarını əhatə edən mobillik:

adambaşına düşən ümumi daxili məhsul
adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, gözlənilən ömür uzunluğu
gözlənilən gəlir, təhsil
adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, təhsilin səviyyəsi

- adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, gözlənilən ömür uzunluğu, təhsilin səviyyəsi

272 İstehlak əmtəə və xidmətlərinin bahalaşmasını tam və ya qismən ödəmək məqsədi ilə əhalinin pul gəlirlərinin dövlət tərəfindən müəyyən olunmuş mexanizmi:

əhalinin nominal gəlirlərinin indeksasiyası
düzgün cavab yoxdur
əhalinin real gəlirlərinin indeksasiyası
qiymət indeksi

- gəlirlərin indeksasiyası

273 İstiqamətdən asılı olaraq əhali mobilliyinin formaları hansılardır:

gendaxili,üfüqi
genarası, şaquli
gendaxili, şaquli
şaquli, üfüqi
genarası, üfüqi

- şaquli, üfüqi
genarası, üfüqi

274 Mövcud ölkədə orta səviyyədə yaşamağa imkan verən minimal istehlak səbətinin dəyərinin göstəricisi:

minimum istehlak büdcəsi
mütləq yoxsulluq həddi
yaşayış minimumu
nisbi yoxsulluq həddi
yoxsulluq

- nisbi yoxsulluq həddi
yoxsulluq

275 Aşağıdakılardan hansılar yüksəliş fazasının əlamətlərinə daxil deyil?

iqtisadi kapital qoyuluşlarının çoxalması
texniki resurslardan istifadənin sabitləşməsi
işçi qüvvəsinə tələbin artması
qiymətlərin aşağı düşməsi, işçi qüvvəsinə tələbin artması
qiymətlərin aşağı düşməsi

- qiymətlərin aşağı düşməsi, işçi qüvvəsinə tələbin artması
qiymətlərin aşağı düşməsi

276 Xaricdə fəaliyyət göstərən iqtisadi subyektlərlə və xarici institutlarla təmsil olunur:

real kapital bazarı
iqtisadi konyunktura
ümumiləşdirilmiş bazarlar
xarici bölmə
firma

- xarici bölmə
firma

277 Uzunmüddətli dövrdə iqtisadiyyatda məhsul buraxılışı nə ilə müəyyənləşir:

əhalinin seçimi ilə
qiymət səviyyəsinə təsir ilə
pul təklifi, dövlət xərclərinin səviyyəsi və vergilərlə
faiz dərəcəsinin səviyyəsi ilə
kapitalın və əməyin həcmi və istifadə olunan texnologiya ilə

- kapitalın və əməyin həcmi və istifadə olunan texnologiya ilə

278 Dövlət əmtəənin tarazlıq qiymətindən aşağı qiymətə satılması haqqında qərar verərsə bu zaman:

düzgün cavab yoxdur
əvvəlki miqdarda əmtəə satdıqda satıcı ziyana düşmür

- alıcıların itkisinə nisbətən satıcıların gəlirləri daha çox yüksələr istehsalçıların gəliri hökmən artar, istehlakçıların gəliri isə hökmən azalar istehsalçıların gəliri artar, istehlakçıların gəliri azalar

279 Multiplikator göstərir ki:

investisiyanın artımı bazar tarazlığından asılıdır
investisiyanın artdığı şəraitdə ÜMMun artımı müşahidə olunmur
tələb əyrisini sağa istiqamətləndirir
investisiyanın artması ÜMMun artımında artan effektdə səbəb olur

- investisiyanın artması ÜMMun analoji artımına səbəb olur

280 Kapitalın beynəlxalq hərəkəti dünya təsərrüfatı çərçivəsində ilk növbədə:

məhsuldar deyil, əmtəə kapitalını nəzərdə tutur
dövlət deyil, xüsusi kapitalı nəzərdə tutur
düzgün cavab yoxdur
maliyyə əməliyyatı deyil, fiziki daşınmanı nəzərdə tutur

- əmtəə kapitalını deyil, pul kapitalını nəzərdə tutur

281 Keynsçi nəzəriyyəsinə görə istehsalın səviyyəsi nə ilə müəyyən olunur:

düzgün cavab yoxdur
● məcmu tələbin miqyası ilə
pula olan tələblə
tam məşqulluq səviyyəsi ilə
faiz dərəcəsinin səviyyəsi ilə

282 Əgər hökumət buraxılış həcmi artırmaq fikrində olsa o, nəyi azaltmalıdır:

- vergiləri
transfert ödəmələrini
bütün cavablar düzgündür
büdcə kəsirinin həcmi
dövlət tədarükünü

283 Keynsçi istiqamətinin nümayəndələri vergilərin nəyə təsirini nəzərdən keçirirlər:

dövlət büdcəsinin vəziyyətinə
iqtisadi artıma
məcmu təklifə
● məcmu tələbə
bütün cavablar düzgündür

284 Əgər iqtisadiyyatda resessiya baş veribsə, hökumət iqtisadiyyatı stabilləşdirməkdən ötrü nəyi azaltmalıdır:

- dövlət büdcəsi kəsirinin həcmi
dövlət tədarükünü
transfert ödəmələri
bütün cavablar düzgündür
● vergiləri

285 Məcmu gəlirin və buraxılışın həcmi istənilən səviyyəsinə nail olmaq üçün dövlət xərclərinin və vergilərin dəyişdirilməsi aiddir:

- diskresion fiskal siyasətinə
sadalanan siyasət növlərinin hər birinin aləti ola bilər
düzgün cavab yoxdur

gəlirlərin yenidən bölgüsü siyasətinə
avtomatik fiskal siyasətinə

286 Keynesçi modelinə görə istehlak xərclərinin ən vacib amili kimi çıxış edir:

- gəlirin səviyyəsi
- istehlak borcunun səviyyəsi
- faiz dərəcəsinin səviyyəsi
- sərvətin həcmi
- istehlakçıların gözləmələri

287 Avtomatik tənzimləyicilərə aid edilmir:

- bütün cavablar düzgündür
- yoxsulluğa görə müəvənatlar
- işsizliyə görə müəvənatlar
- əlilliyə görə müəvənatlar
- fermerlərə subsidiyalar

288 Əgər əmanətə meylliyin son həddi artarsa, onda:

- istehlaka meylliyin son həddinin və əmanətə meylliyin son həddinin cəmi vahiddən az olacaq
- istehlaka meylliyin son həddi dəyişməyəcək
- istehlaka meylliyin son həddi artacaq
- istehlaka meylliyin son həddi azalacaq
- istehlaka meylliyin son həddinin və əmanətə meylliyin son həddinin cəmi vahiddən çox olacaq

289 İstehlaka meylliyin son həddi nədir:

- əlavə məhsulun istehlakına görə xərclər
- istehlakın dəyişməsinin qiymətlər səviyyəsinin dəyişməsinə nisbəti
- bütün cavablar düzgündür
- istehlakın faizlə dəyişməsinin qiymətlər səviyyəsinin faizlə dəyişməsinə nisbəti
- istehlakın dəyişməsinin gəlirin səviyyəsinin dəyişməsinə nisbəti

290 Klassik modelə əsasən əmək haqqının artması nəyə gətirib çıxarır:

- düzgün cavab yoxdur
- buraxılış həcmnin artmasına
- inflyasiyaya
- işsizliyə
- büdcə profisitinə

291 Klassik modeldə əsas müddəalardan biri ondan ibarətdir ki:

- inflyasiya ciddi iqtisadi problem hesab olunmur
- əmanətlər həmişə investisiyalardan çoxdur
- bütün cavablar düzgündür
- əmtəələrin qiyməti sərtdir
- iqtisadiyyat tam məşğulluq səviyyəsində özü-özünü tarazlaşdırır

292 Klassik modeldə əmanətləri şərtləndirən əsas amil hansıdır:

- əmək haqqı dərəcəsi
- əmanətçilərin üstünlük verməsi
- sərəncamda olan gəlirin həcmi
- faiz dərəcəsi
- ev təsərrüfatlarının yığıldığı sərvətin həcmi

293 Klassik modeldə məcmu tələb əyrisi:

- düzgün cavab yoxdur
- müsbət mailliyə malikdir
- mənfi mailliyə malikdir
- şaqulidir
- üfüqidir

294 Klassik modeldə investisiyaları şərtləndirən əsas amil hansıdır:

- investisiyaların daxili verim norması
- pul təklifi
- qiymətlər səviyyəsi
- investorların üstünlük verməsi
- faiz dərəcəsi

295 Keynsçi nəzəriyyəsinə əsasən məcmu təklif əyrisi:

- düzgün cavab yoxdur
- müsbət mailliyə malikdir
- mənfi mailliyə malikdir
- şaqulidir
- üfüqidir

296 Keynsçi modelinə əsasən investisiyanın ən vacib amili nədir:

- investiorun həvəsi və gözləmələri
- sərvətin həcmi
- milli gəlirin səviyyəsi
- düzgün cavab yoxdur
- faiz dərəcəsinin səviyyəsi

297 Faiz dərəcəsi effektinin müəllifi kimdir:

- Marşall
- Fişer
- düzgün cavab yoxdur
- Piqu
- Keyns

298 Stimullaşdırıcı fiskal siyasətin tədbiri kimi nəyin artması çıxış edir:

- vergilərin
- düzgün cavab yoxdur
- faiz dərəcəsinin
- pul təklifinin
- dövlət tədarükünün

299 Dövlət xərclərinin azalması nəyə səbəb olacaqdır:

- məcmu təklifin azalmasına
- buraxılışın həcmnin azalmasına
- məşqulluğun səviyyəsinin azalmasına
- pul təklifinin azalmasına
- qiymətlər səviyyəsinin artmasına

300 C.Keyns hesab edirdi ki, investisiyanın həcmi hər şeydən əvvəl asılıdır:

qiymətlər səviyyəsindən

- faiz dərəcəsinə
- mənfəətin miqdarından
- sərəncamda olan gəlirin miqdarından
- kapitalın son hədd effektivliyindən

301 Tarazlığın istənilən məşgulluq, qiymət və gəlirlər səviyyəsində tənzimlənməsi

- dövlətin qiymət siyasətidir
- dövlətin tənzimləmə siyasətidir
- dövlətin fiskal siyasətidir
- dövlətin sabitləşdirmə siyasətidir
- dövlətin monetar siyasətidir

302 Hər hansı bir iqtisadi siyasət tədbirlərinin həyata keçirilməsi dövrü ilə bu tədbirlərin nəticəsinin həyata keçirildiyi dövr arasında vaxt:

- xarici sabitləşmə siyasəti
- xalis ixrac siyasəti
- stimullaşdırıcı idxal siyasət
- daxili sabitləşmə siyasəti vaxtı
- investisiya projelərinin həyata keçirilməsi

303 Maliyyə sisteminin başlıca həlqəsi:

- büdcədən kənar dövlət fondları
- dövlət müəssisələri
- Maliyyə Nazirliyi
- dövlət büdcəsi
- Mərkəzi Bank

304 Əgər istehlakla bağlı son hədd meylli (MRS)=0 olarsa:

- bu halda gəlirin artan hissəsi istehlak olunacaq
- bu halda gəlirin artan hissəsi yığılacaqdır
- bu halda gəlirin istehlaka gedən hissəsi artacaq
- bu halda gəlirin bir hissəsi yığıma gedəcək
- istehlaka gedən hissə azalacaq

305 Əmanətin həcminə təsir edən amillər:

- faiz norması, istehlakın həcmi
- bütün cavablar düzgündür
- faiz norması, istehlakın və yığımın həcmi
- gəlirin həcmi və yığıma gedən hissəsi
- gəlirin həcmi, istehlakın həcmi, faiz norması, psixoloji amil

306 Cini əmsalının daha da çox olması:

- əhali gəlirlərində bərabərsizlik sabitdir
- əhali gəlirlərində bərabərsizlik daha da azalır
- əhali gəlirlərində bərabərsizlik bərabərləşir
- əhali gəlirlərində bərabərsizlik sifra bərabər olur
- əhali gəlirlərində bərabərsizlik daha da çoxalır

307 İstehlakın həcminə təsir edən amillər:

- gəlirlərin səviyyəsi, alıcının zövqü, qiymət
- psixoloji amil, alıcının zövqü
- psixoloji amil, yığımın həcmi

- gəlirlərin səviyyəsi, qiymətlərin səviyyəsi, psixoloji amil
qiymətlərin səviyyəsi, alıcının zövqü

308 KobbaDuqlas modelində həmin dövrün hansı amilinin rolu nəzərə alınmamışdır:

- məcmu məhsulun həcmünün nəzərə alınmaması
- kapital məsrəflərinin rolunun nəzərə alınmaması
- təbii resursların rolunun nəzərə alınmaması
- əmək məsrəflərinin rolunun nəzərə alınmaması
- istehsalın texnoloji parametrlərinin nəzərə alınmaması

309 Aşağıdakılardan biri əhali gəlirlərinə daxil deyil:

- nominal gəlirlər
- pul gəlirləri
- natural gəlirlər
- real gəlirlər
- nisbi gəlirlər

310 Gəlirin istehlak edilməyən, yığma yönəldilən hissəsi:

- izafi dəyər
- istehlak
- gəlirin həcmi
- izafi məhsul
- əmanət

311 Gəlirlərin dəyişməsinin investisiyaların dəyişməsindən asılılığını xarakterizə edən əmsal:

- istehlakçı arzusu
- yığım etmək arzusu
- investisiya arzusu
- akselerator
- multiplikator

312 Dövlət büdcəsinin defisiti aşağıdakılardan hansının hesabına maliyyələşdirilə bilər:

- qızıl ehtiyatdan vəsaitin ayrılması hesabına
- əlavə vergilərin daxil olmasından
- pul emissiyası hesabına
- müəssisənin rentabelliyyəsinin artması hesabına
- dövlət müəssisələrinin mənfəəti hesabına

313 Aşağıdakılardan hansı büdcə kəsirinin səbəbidir?

- iqtisadiyyatda tənəzzül
- istehlakın azalması
- düzgün cavab yoxdur
- iqtisadiyyatın hərbiləşdirilməsi
- fövqəladə baş verən hadisələr

314 Əgər dövlət bütün məmulatlarına yüksək vergilər tətbiq edirsə, onda bütün məmulatları bazarında hansı dəyişikliklər baş verər?

- dəyişməz tarazlı qiymət zamanı tarazlı həcm aşağı düşər
- tarazlı qiymət artar, tarazlı həcm dəyişməz qalar
- həm tarazlı qiymət, həm tarazlı həcm yüksələr
- həm tarazlı qiymət, həm də tarazlı həcm azalar
- tarazlı qiymət artar, tarazlı həcm aşağı düşər

315 Bütçə sistemi vasitəsilə bütçənin hansı funksiyaları reallaşır:

- bölüşdürücü, nəzarətedici
təkrar istehsal, tənzimləyici
həvəsləndirici, bölüşdürücü
nəzarətedici, həvəsləndirici
tənzimləyici, nəzarətedici

316 Dövlətin yerli bütçələrə və hüquqi şəxslərə maliyyə dəstəyinin formaları:

- bütçə ssudaları, xərclər, subvensiyalar
gəlirlər, dotasiyalar, subsidiyalar
gəlirlər, bütçə ssudaları, subvensiya, subsidiya
subvensiya, dotasiya, xərclər, bütçə ssudaları
- bütçə ssudaları, dotasiya, subvensiya, subsidiya

317 Dövlətin öz vətəndaşlarına və hüquqi şəxslərinə borcu:

- uzunmüddətli borc
- daxili borc
ortamüddətli borc
qısamüddətli borc
düzgün cavab yoxdur

318 Fiskal siyasət nə deməkdir?

- bütçə xərclərinin əsas istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi siyasəti
vergilərin məhdudlaşdırıcı rolu
vergi dərəcələrinin tənzimlənməsi siyasəti
- bütçə gəlirləri və xərclərinin tənzimlənməsi siyasəti
məcmu tələb və məcmu təklifin tənzimlənməsi

319 Fiskal siyasətin hansı tipləri fərqləndirilir?

- dövlət xərcləri və gəlirlərinin maliyyələşdirilməsi
- avtomatik və diskresion
düzgün cavab yoxdur
avtomatik və dövlət xərclərinin maliyyələşdirilməsi
dövlət gəlirlərinin maliyyələşdirilməsi və diskresion

320 Gəlirin dərəcəsindən asılı olmayaraq vergi dərəcəsi sabit qalır:

- reqressiv vergilər
xüsusi vergilər
sabit vergilər
- proporsional vergi
mütərəqqi vergi

321 Tutulma xarakterinə görə vergi dərəcələrini müəyyənləşdirin:

- sabit, dolay, mütərəqqi, reqressiv
sabit, birbaşa, mütərəqqi, reqressiv
sabit, birbaşa, proporsional, reqressiv
- sabit, proporsional, mütərəqqi, reqressiv
sabit, dolay, proporsional, reqressiv

322 Vergi dərəcəsi ilə vergi güzəştlərinin məcmusuna nə deyilir?

vergi payı

vergi qoyma
vergi dərəcəsi
● vergi rejimi
vergi güzəştləri

323 Vergi ödəyicisi və vergi daşıyıcısı müxtəlif subyektlər olduğu halda, bu hansı vergidir:

- ümumi vergi
- xüsusi vergi
- dolay vergi
- azad vergi
- birbaşa vergi

324 Vergilərin artması zamanı nə baş verir?

- məcmu tələb və təklif artır
- məcmu təklif artır
- məcmu təklif azalır
- məcmu tələb və təklif azalır
- məcmu tələb azalır

325 Verginin funksiyaları hansılardır:

- fiskal, bölüşdürücü, ədalətlik, nəzarətedici
- fiskal, aydınlıq, sosial, tənzimləyici, nəzarətedici
- fiskal, sosial, gəlirlilik, tənzimləyici
- fiskal, sosial, tənzimləyici, yenidən bölüşdürücü, nəzarət
- düzgün cavab yoxdur

326 Cini əmsalının daha da çox olması təqdirdə:

- əhali gəlirlərində bərabərsizlik bərabərləşir
- əhali gəlirlərində bərabərsizlik daha da azalır
- əhali gəlirlərində bərabərsizlik sabitdir
- əhali gəlirlərində bərabərsizlik daha da çoxalır
- əhali gəlirlərində bərabərsizlik sıfıra bərabər olur

327 Əgər əmtənin qiyməti tələb və təklif ayrılmasının kəsişmə nöqtəsindən yüksəkdirsə, onda

- tələbin həcmi artar
- əmtə defisiti meydana çıxar
- təklifin həcmi azalar
- əmtə artıqlığı əmələ gələr
- həç nə baş verməz

328 Əmək bazarının funksiyaları hansılardır:

- sosial və iqtisadi
- sosial və bölüşdürücü
- tənzimləyici və bölüşdürücü
- düzgün cavab yoxdur
- iqtisadi və bölüşdürücü

329 Bir məşğul olana və ya əhalinin adambaşına düşən gəlirlərin səviyyəsindəki fərq nəyi göstərir:

sərəncamda qalan gəliri
nominal hesablanmış əmək haqqını
real gəliri
nominal gəliri

- gəlirlərin differensiyasını

330 Dövlətin həyata keçirdiyi gəlirlərin yenidən bölgüsü siyasəti nəticəsində Lorens əyrisinin hərəkəti:

Lorens əyrisi gəlirlərin mütləq bərabərsizliyini əks etdirən nöqtənin üstünə düşür
düzgün cavab yoxdur

Lorens əyrisi gəlirlərin mütləq bərabərliyindən uzaqlaşır
Lorens əyrisi sosial müdafiəni xarakterizə edən xətti göstərir

- Lorens əyrisi gəlirlərin mütləq bərabərliyinə tərəf hərəkət edir

331 Tarazlığın istənilən məşğulluq, qiymət və gəlirlər səviyyəsində tənzimlənməsi:

dövlətin qiymət siyasətidir
dövlətin monetar siyasətidir

- dövlətin sabitləşdirmə siyasətidir
dövlətin fiskal siyasətidir
dövlətin tənzimləmə siyasətidir

332 Yaşayış dəyərinin artması nəticəsində əhali gəlirlərində itkinin qarşısını almaq məqsədi ilə həyata keçirilən kompensasiya tədbirləri sistemi necə adlanır:

inflyasiya şəraitində istehlak qiymətlərinin artmasını dayandırmaq
düzgün cavab yoxdur

sosial təminat
istehlak qiymətlərinin artmasını dayandırmaq

- gəlirlərin dövlət indeksiyası

333 Əhali gəlirləri:

natural gəlirlərdən ibarətdir
pul gəlirlərindən ibarətdir
əmək haqqından ibarətdir

- milli gəlirin pul, məhsul və xidmətlər şəklində ev təsərrüfatlarının sərəncamına keçən hissədir
nominal və real gəlirlərdən ibarətdir

334 Ümumi iqtisadi tarazlıq nəzəriyyəsinin banisi kimdir?

C.Keyns
D.Rikardo
A.Smit
● L.Valras
A.Marşall

335 İstifadə etmə məqsədinə görə investisiyalar bölünür:

dövlət və xüsusi
düzgün cavab yoxdur
dövlət və portfel

- birbaşa və portfel
borc və sahibkar

336 Dövlət büdcəsinin gəlirlərinə daxil deyil:

- subsidiyalar
təbiət resurslarından istifadəyə görə ödəmələr
akkord vergiləri
gömrük rüsumları
təbii inhisarların məhsuluna qoyulan tariflər

337 Dövlət büdcəsinin kəsiri o zaman baş verir ki:

bütün cavablar düzgündür
dövlət xərcləri artır
vergi daxilolmaları azalır

- hökumətin xərclərinin cəmi büdcə gəlirlərinin cəmini üstələyir
dövlətin öhdəlikləri onun aktivlərini üstələyir

338 Dövlət büdcəsinin kəsiri hansı yolla maliyyələşə bilər:

bütün cavablar düzgündür
əmtəə və xidmətlərin dövlət tədarükünün azaldılması ilə
vergi dərəcələrinin artırılması ilə

- dövlət istiqrazları buraxmaqla
transfert ödəmələrinin azaldılması ilə

339 Laffer əyrisi vergi dərəcəsi ilə nəyin asılılığını əks etdirir:

məcmu gəlirin səviyyəsinin
işgüzar fəallığın səviyyəsinin
məcmu tələbin səviyyəsinin
düzgün cavab yoxdur

- büdcəyə vergi daxilolmaların həcmnin

340 Fiskal siyasətinin tədbiri kimi çıxış etmir:

vergi güzəştlərinin dəyişdirilməsi
transfertlərin tənzimlənməsi
dövlət xərclərinin həcmnin dəyişdirilməsi

- faizin bazar dərəcəsinin tənzimlənməsi
vergi dərəcələrinin dəyişdirilməsi

341 Stimullaşdırıcı fiskal siyasət hansı məqsədlə istifadə olunmalıdır:

faiz dərəcəsinin azaldılması üçün
inflyasiyanın azaldılması üçün
dövlət büdcəsi kəsirinin azaldılması üçün
inflyasiya boşluğunun ləğv edilməsi üçün

- resessiya boşluğunun ləğv edilməsi üçün

342 Dövlət büdcəsinin xərclərinə aiddir:

dövlət müəssisələrinin mənfəəti
əlavə dəyər vergisi
gömrük rüsumları

- dövlət istiqrazlarına görə faizlər
sosial təminatla görə haqlar

343 Biznesə görə vergilərin artması, nəyin azalmasına səbəb olacaq:

düzgün cavab yoxdur
yalnız məcmu tələbin
yalnız məcmu təklifin

- həm məcmu tələbin, həm də məcmu təklifin
nə məcmu tələbin, nə də məcmu təklifin

344 Büdcə sistemi vasitəsilə büdcənin hansı funksiyaları reallaşır:

tənzimləyici, nəzarətədiçi

təkrar istehsal, tənzimləyici
düzgün cavab yoxdur
bölüşdürücü, nəzarətedici, həvəsləndirici

- bölüşdürücü, nəzarətedici

345 Mülkiyyət formasına görə maliyyə sistemi:

düzgün cavab yoxdur
dövlətin mərkəzləşdirilmiş maliyyəsi
əhalinin və bank müəssisələrinin maliyyəsi

- dövlət mülkiyyətində olan müəssisələrin maliyyəsi, qeyridövlət mülkiyyətində olan müəssisələrin maliyyəsi
təsərrüfat subyektlərinin maliyyəsi

346 Dövlətin yerli büdcələrə və hüquqi şəxslərə maliyyə dəstəyinin formaları:

- büdcə ssudaları, dotasiya, subvensiya, subsidiya
gəlirlər, büdcə ssudaları, subvensiya, subsidiya
büdcə ssudaları, xərclər, subvensiyalar
gəlirlər, dotasiyalar, subsidiyalar
subvensiya, dotasiya, xərclər, büdcə ssudaları

347 Dövlətin öz vətəndaşlarına və hüquqi şəxslərinə borcu:

- düzgün cavab yoxdur
- daxili borc
ortamüddətli borc
uzunmüddətli borc
qısamüddətli borc

348 Dövlətin xarici dövlətlərə, xarici hüquqi və fiziki şəxslərə, beynəlxalq maliyyə təşkilatlarına borcu:

- qısamüddətli borc
- xarici borc
uzunmüddətli borc
düzgün cavab yoxdur
ortamüddətli borc

349 Fiskal siyasət nə deməkdir

- büdcə xərclərinin əsas istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi siyasəti
- büdcə gəlirləri və xərclərinin tənzimlənməsi siyasəti
vergi dərəcələrinin tənzimlənməsi siyasəti
vergilərin məhdudlaşdırıcı rolu
məcmu tələb və məcmu təklifin tənzimlənməsi

350 Fiskal siyasətin hansı tipləri fərqləndirilir

- düzgün cavab yoxdur
- avtomatik və diskresion
dövlət gəlirlərinin maliyyələşdirilməsi və diskresion
dövlət xərcləri və gəlirlərinin maliyyələşdirilməsi
avtomatik və dövlət xərclərinin maliyyələşdirilməsi

351 Gəlir artıqca tutulan vergilərin payı azalır:

- mütərəqqi vergi
- repressiv vergilər
sabit vergi
xüsusi vergilər

proporsional vergilər

352 Gəlirin dərəcəsi asılı olmayaraq vergi dərəcəsi sabit qalır:

- reqressiv vergilər
- proporsional vergi
- sabit vergilər
- xüsusi vergilər
- mütərəqqi vergi

353 Gəlirin həcmindən asılı olmayaraq vergitutma vahidi üçün müəyyən edilmiş mütləq məbləğ:

- proporsional vergilər
- sabit vergilər
- mütərəqqi vergilər
- dolayı vergilər
- reqressiv vergilər

354 Gəlirlər artdıqca vergi dərəcəsi artır:

- düzgün cavab yoxdur
- mütərəqqi vergilər
- sabit vergilər
- reqressiv vergilər
- proporsional vergilər

355 Məqsədli vergilərə aiddir:

- vərəsəlik və bağışlamadan vergi
- yol fondunun yaradılması
- gömrük rüsumları
- əlavə dəyər vergisi
- qiymətli kağızlarla əməliyyatlardan daxil olan vergi

356 Mütərəqqi vergilər zamanı gəlir artdığı halda:

- düzgün cavab yoxdur
- vergi dərəcələri artır
- vergi dərəcələri sabit qalır
- vergi dərəcələri aşağı düşür
- vergi dərəcələri dəyişkəndir

357 Tutulma xarakterinə görə vergi dərəcələrini müəyyənləşdirin:

- sabit, dolayı, mütərəqqi, reqressiv
- sabit, proporsional, mütərəqqi, reqressiv
- sabit, birbaşa, proporsional, reqressiv
- sabit, birbaşa, mütərəqqi, reqressiv
- sabit, dolayı, proporsional, reqressiv

358 Vergi dərəcəsi ilə vergi güzəştlərinin məcmusuna nə deyilir:

- vergi payı
- vergi rejimi
- vergi dərəcəsi
- vergiqoyma
- vergi güzəştləri

359 Vergi ödəyicisi və vergi daşıyıcısı müxtəlif subyektlərdir

- azad vergi
- ümumi vergi
- birbaşa vergi
- dolaylı vergi
- xüsusi vergi

360 Vergilərin qalxması zamanı nə baş verir

- məcmu tələb və təklif artır
- məcmu tələb və təklif azalır
- məcmu təklif azalır
- məcmu təklif artır
- məcmu tələb azalır

361 Verginin funksiyaları:

- düzgün cavab yoxdur
- fiskal, sosial, tənzimləyici, yenidən bölüşdürücü, nəzarət
- fiskal, aydınlıq, sosial, tənzimləyici, nəzarətedici
- fiskal, sosial, gəlirlilik, tənzimləyici
- fiskal, bölüşdürücü, ədalətlik, nəzarətedici

362 Dövlət borcunun formaları:

- xarici borc, qısamüddətli borc
- daxili borc, xarici borc
- xarici borc, ortamüddətli borc
- uzunmüddətli borc, xarici borc
- xarici borc, uzunmüddətli borc

363 Aşağıdakı hansı vergi növü birbaşa vergiyə aid deyil

- mənfəət vergisi
- əlavə dəyər vergisi
- fiziki şəxslərdən gəlir vergisi
- əmlak vergisi
- gəlir vergisi

364 Aşağıdakı hansı vergi növü dolaylı vergiyə aid deyil

- aksizlər
- mənfəət vergisi
- gömrük rüsumları
- əlavə dəyər vergisi
- satışdan vergi

365 Vergi ödəyicisi və vergi daşıyıcısı eyni subyektdir

- ümumi vergilər
- birbaşa vergi
- azad vergilər
- xüsusi vergilər
- dolaylı vergi

366 Vergi dərəcəsi həcmi ilə büdcəyə vergi idaxilolmaları həcm iarasında əlaqəni nümayiş etdirən əyri:

- Lorens əyrisi
- Laffer əyrisi
- Filips əyrisi

Valras əyrisi
Engel əyrisi

367 Hansı müddətdə dövlət büdcəsinin tələblərinin yerinə yetirilməsi həyata keçirilir

- büdcənin təsdiqi
- büdcə ili
- büdcənin təsdiq vaxtı
- büdcənin müəyyənləşdirilməsi
- büdcəsinin planlaşdırılması

368 Yerli özünüidarəetmə və dövlət orqanlarına məxsus vəzifə və funksiyaların yerinə yetirilməsi üçün lazım olan pul vəsaitlərinin yığılması və istifadə olunması formasıdır:

- dövlət müəssisələrinin maliyyəsi
- dövlət büdcəsi
- dövlət gəlirləri
- dövlət xərcləri
- büdcə fondları

369 Gəlirə nisbətən faizlə müəyyən edilən vergi dərəcəsi:

- vergi norması
- vergi payı
- vergi faizi
- vergiqoyma
- vergi ödənişi

370 Həddən yüksək vergilər vergi sisteminin səmərəliliyini aşağı salır konsepsiyası:

- sərvət konsepsiyası
- neoklassik konsepsiya
- marjinal konsepsiya
- monetar konsepsiya
- marksist konsepsiya

371 Kənd təsərrüfatında torpaq və başqa resurslardan istifadəyə görə verilən haqq

- pul ödəmələri
- icarə haqqı
- birbaşa vergi
- torpaq rentası
- torpağa görə faiz

372 Ölkədə vergilərin tutulması ilə bağlı sosial-iqtisadi münasibətlərin, tutulan vergilərin, onların ödənilməsi qaydalarının və vergi orqanlarının məcmusu:

- Laffer əyrisi
- vergi bazası
- vergi sistemi
- vergi siyasəti
- vergiqoymanın prinsipi

373 Vergi qoyma obyektinin qanunla müəyyən edilməsi:

- vergi sazişi
- vergi bazası
- vergi siyasəti
- vergi sistemi

vergi dərəcəsi

374 Aksizlər, əlavə dəyərdən vergi, mülkiyyətdən vergi, lisenziya ödəmələri və gömrük haqqları hansı vergi növünə aid edilir

- mülkiyyətdən vergiyə
- dolaylı vergilərə
- əlavə dəyər vergisinə
- mənfəətdən vergiyə
- birbaşa vergilərə

375 Dövlətə məxsus olan, lakin büdcə sisteminə daxil olmayan maliyyə fondları:

- büdcə profisiti
- büdcədən kənar dövlət fondları
- büdcə xərcləri
- büdcə gəlirləri
- büdcə kəsiri

376 Vergilər nədir:

- düzgün cavab yoxdur
- Mərkəzi və yerli hakimiyyət orqanları tərəfindən fiziki və hüquqi şəxslərdən tutulan məcburi ödənişlər dövlət tərəfindən insanlardan və müəssisələrdən tutulan könüllü və məcburi ödənişlər fiziki və hüquqi şəxslərin dövlətə könüllü ödənişləri hüquqi şəxslərin dövlətə könüllü ödənişləri

377 Vergi subyekti:

- vergi inspeksiyası
- vergi ödəyənlər
- vergi qoyanlar
- maliyyə müəssisələri
- vergi nəzarətçiləri

378 Dövlətin vətəndaşlara, firmalara və müəssisələrə borcu:

- istiqraz
- daxili borc
- xarici borc
- kassa borcu
- səhmlər üzrə borc

379 Dövlət büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsait:

- büdcə xərcləri
- büdcə gəlirləri
- büdcə defisiti
- büdcə fondları
- büdcə profisiti

380 Aşağıdakılardan hansı vergi hədləri formasına aid deyil:

- sabit
- mütərəqqi
- repressiv
- proporsional
- birdəfəlik

381 Müxtəlif səviyyəli gəlir sahiblərinə fərqli vergi tətbiq etməklə onlar arasında social bərabərsizliyin yumşaldılması verginin hansı funksiyasıdır:

- fiskal
- nəzarətedici
- yenidən bölgü
- tənzimləyici
- sosial

382 Vergilər vasitəsilə ölkədə baş verən iqtisadi və social proseslərə təsir göstərilməsi–verginin hansı funksiyasıdır:

- tənzimləyici
- social
- fiskal
- yenidən bölgü
- nəzarətedici

383 Bütçə gəlirlərinin bütçə xərclərindən artıq olan məbləği:

- bütçə gəlirləri
- faktiki defisit
- bütçə xərcləri
- bütçə profisiti
- bütçə defisiti

384 Verginin əsas funksiyası hansıdır

- fiscal
- bütün cavablar düzgündür
- dolayı
- birbaşa
- iqtisadi

385 Pulun funksiyasıdır:

- yığım vasitəsi
- artım vasitəsi
- bütün cavablar düzgündür
- tamamlanma vasitəsi
- azalma vasitəsi

386 Hazırda banknotların real dəyəri nə ilə müəyyən edilir:

- qızılın dəyəri ilə
- onların çapına sərf olunan əməyin dəyəri ilə
- onların çap olunduğu kağızın dəyəri ilə
- onlara alınması mal və xidmətlərin dəyəri ilə
- düzgün cavab yoxdur

387 Kvazipullar dedikdə pulların aşağıdakı növü başa düşülür:

- Nağdsız pullar
- Kağız pullar
- Tam dəyərlə pullar
- düzgün cavab yoxdur
- Kredit pullar

388 Kvazipullara aiddir:

tələbolunanadək bank yatırımları
düzgün cavab yoxdur
banknot və xırda pullar
çək və plastik kartlar
● istiqrazlar, veksellər, bank sertifikatları

389 İqtisadiyyatın bazar modelində nağdsız pulların emissiyası kim tərəfindən həyata keçirilir:

Hesablaşma kassa mərkəzləri
düzgün cavab yoxdur
Təsərrüfat subyektləri
Dövlət bankları
● Kommersiya bankları

390 Pul kütləsinin tərkibi və strukturunu xarakterizə edir:

düzgün cavab yoxdur
Multiplikativ əmsallar
Pul tədavülünün sürət göstəriciləri
● Pul aqreqatları
Monetizasiya əmsalları

391 Pul kütləsinin ən likvid hissəsi:

düzgün cavab yoxdur
Xarici valyutada depozit
Nağdsız pul
Kvazi pul
● Nağd pul

392 Pulun tədavül sürəti bunları ölçməyə imkan verir:

düzgün cavab yoxdur
Milli valyutanın devalvasiya və revalvasiya faizini
Manatın alıcılıq qabiliyyətini
● Pul nişanlarının hərəkət intensivliyini
Manatın əmtəə və mala örtülməsi dərəcəsini

393 Pulun keynsçi nəzəriyyəsinin tətəfədarları tərəfindən təklif edilən tədbirlər yönəldilir

təklifin stimullaşdırılmasında pulun rolunu gücləndirilməsinə
Əmtəələrin təklifi ilə müqayisədə tələbin məhdudlaşdırılmasını stimullaşdırılmasına
düzgün cavab yoxdur
Pulun yığılmasını stimullaşdırılmasına
● Tələbin stimullaşdırılmasında pulun rolunu gücləndirilməsinə

394 Pullun xəyalən, ideal istifadəsi pulun hansı funksiyası üçün xarakterikdir:

Yığım vasitəsi
Tədavül vasitəsi
düzgün cavab yoxdur
Tədiyə vasitəsi
● Dəyər ölçüsü

395 Pul hansı funksiyanı yerinə yetirərkən əmtəələrin və pulun qarşıqarşılıq hərəkəti baş verir:

Tədiyə vasitəsi
Dəyər ölçüsü
düzgün cavab yoxdur

Yığım vasitəsi

- Tədavül vasitəsi

396 Pul hansı funksiyanı yerinə yetirərkən borc öhdəliklərinin ödənilməsi vasitəsi kimi çıxış edir:

düzgün cavab yoxdur

Yığım vasitəsi

Tədavül vasitəsi

- Tədiyə vasitəsi

Dəyər ölçüsü

397 Nəğd pulun dəyərlərini itirmədən sürətlə aktivə çevrilmə qabiliyyəti necə adlanır:

pulun depozitə çevrilmə qabiliyyəti

pulun real həcmi

bank rezervi

- likvidlik

pul müvazinəti

398 Pul kütləsinin strukturunu təyin edin:

nəğd pul + nəğdsiz pul

nəğd pul və depozitlər

hesablaşma hesablarında qalan pul

pul əmanətləri

- aktiv və passiv pullar

399 Pul tədavülünün pul kütləsinə olan nisbəti:

- Pul multiplikatoru

pula tələb

pul təklifi

pul likvidliyi

pul tədavülü

400 $M0 +$ hüquqi şəxslərin hesablaşma hesabında olan pullar + əmanət banklarında tələb olunana qədər olan depozitlər + kommersiya banklarında olan depozitlər:

pul aqreqatı M2

pul aqreqatı M0

pul aqreqatı M3

pul aqreqatı L

- pul aqreqatı M1

401 Pulun kəmiyyət nəzəriyyəsindən irəli gəlir ki, uzunmüddətli dövrdə pul təklifinin artması:

real buraxılışı artırır

qiymətlər səviyyəsini azaldır

pulun dövretmə sürətini azaldır

- qiymətlər səviyyəsini artırır

pulun dövretmə sürətini artırır

402 Pulun dövretmə sürəti:

ölçmək mümkün deyil

xüsusilə qeyri-stabildir

real buraxılışın bir il ərzində orta hesabla etdiyi dövrlərinin sayıdır

firmaların ehtiyatlara yönəltdiyi investisiyalarının bir il ərzində orta hesabla etdiyi dövrlərinin sayıdır

- pul kütləsinin bir il ərzində orta hesabla etdiyi dövrlərinin sayıdır

403 Pulun kəmiyyət nəzəriyyəsi sabit kəmiyyət kimi nəyi nəzərdə tutur:

- düzgün cavab yoxdur
- tədavüldə olan pulun həcmi
- qiymətlər səviyyəsini
- pulun dövretmə sürətini
- buraxılışın nominal həcmi

404 Aşağıdakılardan hansı pulun kəmiyyət nəzəriyyəsi tənliyidir:

- $MY = VP$
- $MP = VY$
- düzgün cavab yoxdur
- $M/V = Y/P$
- $MV = PY$

405 Pulun kəmiyyət nəzəriyyəsinə əsasən:

- bütün cavablar düzgündür
- pulun dövretmə sürəti onun həcmindən asılı deyil
- qiymətlər səviyyəsi istehsalın həcmindən asılıdır
- qiymətlər səviyyəsi tədavüldə olan pulun həcmindən asılıdır
- tədavüldə olan pulun həcmi onun dövretmə sürətindən asılı deyil

406 Pulun kəmiyyət nəzəriyyəsi tənliyi:

- düzgün cavab yoxdur
- pulun dövretmə sürətini nəzərə almır
- pulun həcmi ilə faiz dərəcəsi arasında asılılıq yaradır
- pulun həcmi ilə istehsalın həcmi arasında asılılıq yaradır
- qiymətlər səviyyəsini nəzərə almır

407 «Kvazi pullar» nədir:

- M2 pul aqreqatı
- kağız pul
- xırda sikkələr
- M2 və M1 pul aqreqatları arasındakı fərq
- bank hesablarındakı vəsaitlər

408 Daha aşağı likvidliyə malik aktiv hansıdır:

- birmənalı söyləmək olmaz
- investisiya şirkətinin səhmləri
- tələb olunanadək depozitləri
- müddətli əmanətlər
- müddətli əmanətlər

409 Daha yüksək likvidliyə malik aktiv hansıdır:

- düzgün cavab yoxdur
- tələb olunanadək depozitləri
- müddətli depozitlər
- əmanət depozitləri
- dövlət istiqrazları

410 Ən yüksək likvidliyə malikdir:

- düzgün cavab yoxdur

- banknot
avtomobil
dövlət istiqrazı
mənzil

411 Ölkələrin hamısında pul aqreqlarının bütün növlərinə daxildir:

- müddətli hesablar
nağd pul
əmanət depozitləri
qısamüddətli dövlət istiqrazları
tələb olunanadək depozitləri

412 Pul aqreqlarına daxil deyil:

- tələb olunanadək depozitləri
uzunmüddətli dövlət istiqrazları
yol çekləri
müddətli depozitlər
əmanət hesabı

413 İri müddətli əmanətlər hansı pul aqreqlarına aiddir:

- M3
L
M1
M0
M2

414 Tələb olunanadək hesablar hansı pul aqreqlarına aiddir:

- L
bütün cavablar düzgündür
M2
M1
M3

415 M2 pul aqreqlarına daxil edilmir:

- tələb olunanadək depozitləri
iri müddətli depozitlər
qısa müddətli depozitlər
nağd pul
əmanət depozitləri

416 M1 pul aqreqlarına daxil edilmir:

- düzgün cavab yoxdur
kiçik müddətli depozitlər
nağd pul
tələb olunanadək depozitləri
yol çekləri

417 Aşağıdakılardan hansı M1-ə aid edilmir:

- düzgün cavab yoxdur
əmanət depozitləri
tələb olunanadək depozitlər
sikkələr

kağız pul

418 Pul təklifinin komponenti deyil:

- xırda pul
- qızıl külçələr
- tələb olunanadək depozitlər
- banknotlar
- yol çekləri

419 M0 pul aqreqatına daxildir:

- düzgün cavab yoxdur
- banknotlar
- çek depozitləri
- tələb olunanadək depozitlər
- sərbəst dönerli xarici valyuta

420 Kredit pullar kateqoriyasına aid edilmir:

- düzgün cavab yoxdur
- kredit kartı
- banknot
- veksel
- çek

421 100 manatlıq banknotun həqiqi dəyəri nəyin dəyərində bərabərdir:

- düzgün cavab yoxdur
- onun istehsalına sərf olunmuş əmək və materialların
- onun alıcılıq qabiliyyətini təmin edən qızılın
- ona alınacaq əmtəə və xidmətlərin
- çap olunduğu kağızın

422 Dekret pullar:

- düzgün cavab yoxdur
- barter zamanı istifadə edilə bilər
- daxili dəyərə malik olmayan puldur
- nağd pul və bank ehtiyatlarında saxlanılan qızılı özündə daxil edir
- ölkənin qızıl ehtiyatları ilə təmin olunublar

423 Rəmzi pullara misal ola bilər:

- düzgün cavab yoxdur
- kağız pul
- gümüş sikkələr
- kredit kartları
- həbsxanadakı siqaretlər

424 Əmtəə pullar:

- dekret pulların alıcılıq qabiliyyətinin qorunması üçün ehtiyat kimi istifadə olunurlar
- düzgün cavab yoxdur
- müasir şəraitdə istifadə olunmur
- daxili dəyərə malikdirlər
- daxili dəyərə malik deyillər

425 Əmtəə pullar:

- bütün cavablar düzgündür
- yüksək tələbə malik olan əmtəədir
- çox yüksək dəyəri olan nadir əmtəədir
- pulun funksiyasını yerinə yetirən əmtəədir
- qızıla mübadilə edilən əmtəədir

426 Barter iqtisadiyyatından puldan istifadə olunan iqtisadiyyata keçid nəyi azaltmaqla səmərəliliyi artırır:

- əmtəə mübadiləsinin zəruriliyini
- düzgün cavab yoxdur
- ixtisaslaşmanın zəruriliyini
- transaksion xərcləri
- istehsalın birgə metodlarından istifadənin zəruriliyini

427 Barter iqtisadiyyatı nəyi tələb edir:

- dekret pullardan istifadəni
- əmtəə pullardan istifadəni
- pulun tədavül vasitəsi deyil, dəyərin qorunması funksiyasının yerinə yetirməsini
- istəklərin ikili üst-üstə düşməsini
- bütün cavablar düzgündür

428 Əgər insan avtomobil almaq üçün hər ay 1000 manata qənaət edərsə, onda pul hansı funksiyanı yerinə yetirir

- dəyər ehtiyatı
- düzgün cavab yoxdur
- təxirə salınmış ödəmələr vasitəsi
- tədavül vasitəsi
- hesablaşma vahidi

429 Firma istiqrazlara görə faiz ödəyirsə, bu halda pul hansı funksiyanı yerinə yetirir

- tədavül vasitəsi
- düzgün cavab yoxdur
- dəyər ehtiyatı
- təxirə salınmış ödəmələr vasitəsi
- hesablaşma vahidi

430 Əgər insan özünə soyuducu alaraq buna görə 500 manat ödəyirsə, bu halda pul hansı funksiyanı yerinə yetirir

- təxirə salınmış ödəmələr vasitəsi
- düzgün cavab yoxdur
- tədavül vasitəsi
- dəyər ehtiyatı
- hesablaşma vahidi

431 Hər hansı bir şəxs 300 manat dəyərində televizor almaq haqqında düşünürsə, bu halda pul hansı funksiyanı yerinə yetirir:

- tədavül vasitəsi
- bütün cavablar düzgündür
- təxirə salınmış ödəmələr vasitəsi
- hesablaşma vahidi
- dəyər ehtiyatı

432 Hər hansı bir şəxs kredit götürürsə, pul hansı funksiyanı yerinə yetirir:

- hesablaşma vahidi
- dəyər ehtiyatı
- düzgün cavab yoxdur
- təxirə salınmış ödəmələr vasitəsi
- tədavül vasitəsi

433 Pulun ən vacib funksiyası hesab olunur:

- düzgün cavab yoxdur
- tədavül vasitəsi
- hesablaşma vahidi
- dəyər ehtiyatı
- təxirə salınmış ödəmələr vasitəsi

434 Pul aşağıdakı funksiyaları yerinə yetirmir

- dəyər ehtiyatı
- tədavül vasitəsi
- tamahkarlığın ölçü vahidi
- düzgün cavab yoxdur
- hesablaşma vahidi

435 Pul aşağıdakı funksiyaları yerinə yetirir:

- istehsal amili
- düzgün cavab yoxdur
- gəlirin artırılması vasitəsi
- yığım vasitəsi
- inflyasiyadan müdafiə vasitəsi

436 Hansı cəmiyyətdə istifadə olunmasından asılı olmayaraq, pulun fərqləndirici xüsusiyyəti ondan ibarətdir ki:

- əmtəə və xidmətlərin alınması və borcların ödənilməsi zamanı qəbul olunmalıdır
- bütün cavablar düzgündür
- o tamamilə inflyasiyadan qorunmalıdır
- dövlət tərəfindən hazırlanmalıdır
- tərkibində qızıl olmalıdır

437 Pul:

- bütün cavablar düzgündür
- əmtəə və xidmətlərin alınması üçün qanuni ödəniş vasitəsidir
- sövdələşmənin həyata keçirilməsi üçün istifadə olunan maliyyə aktividir
- dəyər ehtiyatı, hesablaşma vahidi, tədavül vasitəsi və tədiyyə vasitəsidir

438 Kredit pullar aşağıdakı funksiyaları yerinə yetirir:

- dəyər və tədiyyə funksiyası
- dəyər və yığım funksiyası
- düzgün cavab yoxdur
- yığım və tədiyyə funksiyası
- tədavül və tədiyyə funksiyası

439 Monetar siyasət nələri əhatə etmir?

- pulkredit siyasətini
- valyuta siyasətini
- uçot faiz dərəcəsi siyasətini

- büdcəvergi siyasətini
məzənnə siyasətini

440 Emissiya banklarının buraxdığı kağız pul:

- səhm
- elektron pullar
- çek
- banknot
- order

441 Kredit tədavül dairəsinə kredit pulları çıxarır və kredit əməliyyatları həyata keçirir ki, bu da nəyə şərait yaradır:

- düzgün cavab yoxdur
- tədavül xərcləri azaldınsın, pulun dövriyyə sürəti sürətlənsin
pulun tədavülünü sürətləndirmək, bankın faiz dərəcəsini azaltmaq
xərclər azaldınsın, bank mənfəəti artırılınsın
bank faizini aşağı salıb, bank mənfəətini artırmaq

442 Aşağıdakılardan hansı pulkredit siyasətinin ümumi metodlarına aiddir?

- düzgün cavab yoxdur
- bank krediti əməliyyatlarının likvidliyinin tənzimlənməsi
uçot (diskont) siyasəti
faiz dərəcələrinin müəyyənləşdirilməsi
açıq bazarlarda əməliyyatlar

443 Kommersiya banklarına verilən kreditlərə görə Mərkəzi Bankın müəyyənləşdirdiyi faiz dərəcəsi necə adlanır:

- düzgün cavab yoxdur
- uçot dərəcəsi
faiz norması
kommersiya banklarının mənfəəti
kommersiya banklarının əldə etdiyi faiz

444 Mağaza təklif edir ki, əmtəələr alınsın, alınmış əmtəələrin pulu isə 1 il ərzində ödənilsin. Bu kredit necə adlanır:

- kommersiya krediti
- istehlak krediti
qeyrikommersiya krediti
dövlət krediti
qeyridövlət krediti

445 Qısamüddətli ssudalar adətən nə məqsədlə verilir:

- kreditləşməni stimullaşdırmaq məqsədi ilə
- kommersiya banklarının ehtiyatını doldurmaq üçün
kommersiya banklarına xüsusi ehtiyaclar üçün
bankı çətin vəziyyətdən çıxarmaq üçün
maliyyələşdirməni təmin etmək məqsədi ilə

446 Aşağıdakılardan hansı kreditin mənbəyinə aid deyil?

- düzgün cavab yoxdur
- əmanətlər
kommersiya krediti

bank krediti
istehlak krediti

447 Bankın öz müştərisinə pula olan öhdəliyinin yerinə yetirilməsi haqqında zəmanət verməsi:

- bank öhdəliyi
- bank aktivi
- bank zəmanəti
- bankın pul sənədi
- bank məktubu

448 Beynəlxalq bank vasitəsilə hansı əməliyyatlar həyata keçirilir?

- beynəlxalq ticarət, kredit və valyuta əməliyyatları
- beynəlxalq ticarət, kredit, hesablaşma və valyuta əməliyyatları
- beynəlxalq ticarət və valyuta əməliyyatları
- beynəlxalq kredit, ticarət və hesablaşma əməliyyatları
- beynəlxalq ticarət və kredit əməliyyatları

449 Dövlət tərəfindən kreditin yenidən bölgü funksiyası hansı məqsədlər üçün istifadə olunur?

- ərazi və pul proporsiyalarını tənzimləmək məqsədi ilə
- istehsal və ərazi proporsiyalarını tənzimləmək məqsədi ilə
- regional və pul proporsiyalarını tənzimləmək məqsədi ilə
- pul sistemini tənzimləmək məqsədi ilə
- pul və istehsal proporsiyalarını tənzimləmək məqsədi ilə

450 Aşağıdakılardan hansı kredit mexanizminin quruluşuna aid deyil?

- düzgün cavab yoxdur
- bank hesablarında vəsaitlərin toplanması
- kredit planlaşması
- kreditləşmənin obyektləri
- kredit proqnozlaşdırılması

451 Aksioner və ehtiyat kapitalı, eləcə də bölünməyən mənfəət bankın hansı vəsaitini formalaşdırır:

- depozit vəsaitlərini
- şəxsi vəsaiti
- borc vəsaitlərini
- borc vəsaitlərini
- cəlb olunmuş vəsaiti

452 Məcburi ehtiyatların norması necə müəyyənləşir:

- düzgün cavab yoxdur
- depozitlərin həcminə müvafiq faizlə
- pul qoyuluşlarının növünə görə
- nağd pul qoyuluşlarının həcminə görə
- pul qoyuluşlarının sığorta dərəcəsindən

453 Kredit təşkilatlarının özlərinin cari borclarının yerinə yetirə bilmədiyi vəziyyət:

- istehlakçı böhranı
- likvidlik böhranı
- tədiyə balansının böhranı
- istehsalçı böhranı
- alıcılıq qabiliyyəti böhranı

454 M2 + depozit sertifikatları + dövlət qiymətli kağızları:

- pul aqreqatı L
- pul aqreqatı M3
- pul aqreqatı M1
- pul aqreqatı M2
- pul aqreqatı M0

455 Qısamüddətli dövrdə fiskal siyasətin xarici balansə yekun təsiri bir çox hallarda:

- ticarət balansının profisitliyindən asılıdır
- kapitalın mobillik dərəcəsiindən asılıdır
- faiz dərəcələrinin səviyyəsiindən asılıdır
- səmərəli pulvergi siyasətindən asılıdır
- ticarət balansının defisitliyindən asılıdır

456 Aşağıdakı hansı vergi növü birbaşa vergiyə aid deyil?

- mənfəət vergisi
- əlavə dəyər vergisi
- əmlak vergisi
- fiziki şəxslərdən gəlir vergisi
- gəlir vergisi

457 Aşağıdakı hansı vergi növü dolaylı vergiyə aid deyil?

- aksizlər
- mənfəət vergisi
- gömrük rüsumları
- əlavə dəyər vergisi
- satışdan vergi

458 Dövlət büdcəsinin defisiti aşağıdakılardan hansının hesabına maliyyələşdirilə bilər:

- dövlət müəssisələrinin mənfəəti hesabına
- əlavə vergilərin daxil olmasından
- müəssisənin rentabelliyyəsinin artması hesabına
- qızıl ehtiyatdan vəsaitin ayrılması hesabına
- pul emissiyası hesabına

459 Vergi dərəcəsi həcmi ilə büdcəyə vergi daxilolmaları həcmi arasında əlaqəni nümayiş etdirən əyri:

- Lorens əyrisi
- Laffer əyrisi
- Filips əyrisi
- Valras əyrisi
- Engel əyrisi

460 M1 + əhalinin əmanət banklarında olan müddətli depozitləri:

- pul aqreqatı M3
- pul aqreqatı M2
- pul aqreqatı M0
- pul aqreqatı L
- pul aqreqatı M1

461 Dövlət bölməsi iqtisadi sistemin digər elementləri ilə üç vasitə ilə əlaqədardır. Bunlar hansılardır:

düzgün cavab yoxdur

- istiqrazlar vasitəsilə, pul vəsaitləri və büdcə vasitəsilə pul vəsaitləri, vergi vasitəsilə vergi vasitəsilə, büdcə vasitəsilə, istiqrazlar vasitəsilə büdcə vasitəsilə, dövlət alışı və istiqrazlar vasitəsilə

462 Hansı müddətdə dövlət büdcəsinin tələblərinin yerinə yetirilməsi həyata keçirilir?

- büdcənin müəyyələşdirilməsi
- büdcə ili
- büdcənin təsdiq vaxtı
- büdcəsinin planlaşdırılması
- büdcənin təsdiqi

463 Mərkəzi Bank tərəfindən keçirilən sterilizasiya siyasətinin məqsədi:

- düzgün cavab yoxdur
- valyuta ehtiyatlarının artımı şəraitində pula olan təklifin artırılması
- valyuta ehtiyatlarının azaldılması şəraitində daxili aktivlərin artırılması
- tədiyyə balansının defisiti şəraitində pul təklifini azaltmaq
- tədiyyə balansının defisiti şəraitində daxili kreditlərin azaldılması

464 Aksizlər, əlavə dəyərdən vergi, mülkiyyətdən vergi, lisenziya ödəmələri və gömrük haqqları hansı vergi növünə aid edilir:

- mənfiyyətdən vergiyə
- birbaşa vergilərə
- dolaylı vergilərə
- mülkiyyətdən vergiyə
- əlavə dəyər vergisinə

465 Aşağıdakılardan hansılar M2 aqreqatına aid deyil:

- çox da olmayan əmanətlər qoyuluşu
- qısamüddətli dövlət istiqrazları
- veksəl ödəmələri
- bank sistemində olmayan nağd pul
- çek depozitləri

466 Bank aktivlərinə aiddir:

- tələb olunanadər əmanətləri, səhmlər və ehtiyatlar
- nağd pul, əmlak və ehtiyatlar
- düzgün cavab yoxdur
- nağd pul, səhmlər və tələb olunanadər əmanətləri
- nağd pul, əmlak və səhmlər

467 Müqavilənin valyuta şərtlərinə alternativ seçilmə hüququ nədir:

- valyuta hüququ
- valyuta şərti
- valyuta sazişi
- Valyuta opsiyonu
- valyuta sərbəstliyi

468 Deviz bazarında tələb və təklifin qarşılıqlı fəaliyyəti nəticəsində formalaşan valyuta kursu:

- beynəlxalq valyuta kursu
- müvazinətli valyuta kursu
- tənzimlənən valyuta kursu

müəyyənləşmiş valyuta kursu

- üzən valyuta kursu

469 Dövlətin tənzimlənməyən deviz (valyuta) bazarında milli valyutanın kursu hansı mexanizmin vasitəçiliyi ilə müəyyənləşir?

gəlirlərin səviyyəsi

tələbətəklif

tələbətələb

- tələb və təklifin investisiyaların həcmi

470 Yalnız bir ölkə daxilində tətbiq edilən valyuta:

kollektiv valyuta

yerli valyuta

çevrilən valyuta

- çevrilməz valyuta qismən çevrilən valyuta

471 İşlənmə qaydasına görə valyutanın növləri:

- tam, qismən və çevrilməz valyuta
tam və çevrilməz valyuta
tam və qismən çevrilən valyuta
qismən və çevrilməz valyuta
tam çevrilən valyuta

472 Adətən geniş yayılmış üçüncü valyutaya münasibətdə valyuta kursunun iki valyuta kursu əsasında hesablanması necə müəyyən olunur:

- “kros” kursu
“Forvard” kursu
satıcı kursu
alıcı kursu
“spot” kurs

473 Maraqlı olan ölkələrin beynəlxalq razılıq nəticəsində öz ölkələrinin valyutalarının mübadiləsinin nisbətini tənzimləmək məqsədi ilə müəyyən səviyyədə və müəyyən proporsiyalar həddində həyata keçirdiyi kurs:

beynəlxalq valyuta kursu

tənzimlənen valyuta kursu

müvazientli valyuta kursu

- mütləq müəyyənləşdirilmiş valyuta kursu
üzən valyuta kursu

474 Əmtəə və xidmətlərin ixrac və idxalını maneəsiz həyata keçirən ölkələrin iqtisadiyyatı:

qapalı iqtisadiyyat

ənənəvi iqtisadiyyat

gizli iqtisadiyyat

bağlı iqtisadiyyat

- açıq iqtisadiyyat

475 Qiymətin dəyişməsi ilə ÜMM dəyişməsinə xarakterizə edən göstərici:

transfert xərclər

pərakəndə qiymətlər

- qiymət səviyyəsi
- qiymət defilyatoru
- qiymət dərəcəsi

476 Beynəlxalq kredit bazarında istifadə olunan xüsusi növ qiymətli kağız:

- avroistiqraz
- avrovalyuta
- avrokredit
- varrat
- istiqraz vərəqəsi

477 Şirkətlər tərəfindən öz debitor borclarının idarə edilməsi hüququnun banka verilməsi necə adlanır:

- faktoring
- lizing
- hüquqi şəxs
- fiziki şəxs
- fors major

478 Pul təklifinin həcmnin göstəriciləri necə adlanır:

- pul likvidliyi
- pul multiplikatoru
- pul kütləsi
- pul aqreqatları
- pul təklifi multiplikatoru

479 Nağd pulların dəyərlərini itirmədən sürətlə aktivə çevrilmə qabiliyyəti necə adlanır:

- pulun depozitə çevrilmə qabiliyyəti
- pul müvazinəti
- pulun real həcmi
- bank rezervi
- likvidlilik

480 Fərz edək ki, pul təklifi və qiymət səviyyəsi daimidir. Onda pul bazarında gəlirin səviyyəsi artdığı şəraitdə:

- pula olan tələb və faiz dərəcəsi azalacaq
- pula olan tələb azalacaq, faiz dərəcəsi artacaq
- pula olan tələb artacaq və faiz dərəcəsi aşağı düşəcək
- pula olan tələb və faiz dərəcəsi artacaq
- pula olan tələb və faiz dərəcəsi sabitdir

481 Artıq kağız pulların tədavüldən çıxarılması ilə pul kütləsinin azaldılması necə adlanır:

- devalvasiya
- deflyasiya
- düzgün cavab yoxdur
- remissiya
- revalvasiya

482 Ölkədə əmtəə və xidmətlərin alqısatqısını təmin edən, nağd və nağdsız (ödəmə) formalarında olan pul vəsaitlərinin (pul aqreqatlarının) məcmusu:

- pul bazası
- pulsistemi
- pul aqreqatı

- pul kütləsi
pula olan tələb

483 Faizin bazar dərəcəsi o zaman azalacaq ki:

- bütün cavablar düzgündür
investorlar arasında nikbinlik investisiya xərclərini artırır
neftin qiymətinin artması məcmu təklifin azalmasına gətirib çıxarır
- mərkəzi bank məcburi ehtiyatlar normasının azaldılması barəsində qərar qəbul edir
ev təsərrüfatlarının nağd pula olan tələbi artacaq

484 Pul təklifinin artması nə zaman buraxılışı artıracaqdır:

- düzgün cavab yoxdur
uzunmüddətli dövrdə
həm qısamüddətli, həm də uzunmüddətli dövrlərdə
- qısamüddətli dövrdə
nə qısamüddətli, nə də uzunmüddətli dövrlərdə

485 Pul təklifinin dəyişməsi daha çox nəyə təsir edir

- istehlak xərclərinə
dövlət büdcəsinin vəziyyətinə
- investisiya xərclərinə
dövlət xərclərinə
rifah halının səviyyəsinə

486 «Ucuz pul» siyasəti nəyin artmasına gətirib çıxara bilər:

- düzgün cavab yoxdur
- bütün cavablar düzgündür
istehlak xərclərinin
investisiya xərclərinin
dövlət büdcəsinin profisitinin

487 Əgər mərkəzi bank dövlət qiymətli kağızlarını satarsa, bu zaman onun məqsədi nədən ibarətdir:

- düzgün cavab yoxdur
- məcmu tələbi azaltmaq
dövlət qiymətli kağızlarının əhali tərəfindən alınmasını çətinləşdirmək
kreditini daha əlçatan etmək
faizin uçot dərəcəsini azaltmaq

488 Əgər iqtisadiyyatda inflyasiya varsa, mərkəzi bank nə etməlidir:

- pul təklifini artırmaq
- dövlət qiymətli kağızlarını satmalıdır
dövlət qiymətli kağızlarını almalıdır
məcburi ehtiyatlar normasını azaltmalıdır
faizin uçot dərəcəsini azaltmalıdır

489 Mərkəzi bank tərəfindən aparılan «ucuz pul» siyasəti nəyə gətirib çıxarır:

- düzgün cavab yoxdur
- dövlət qiymətli kağızlarının məzənnəsinin artmasına
kommersiya bankları üçün müəyyən olunmuş məcburi ehtiyatlar normasının artmasına
kommersiya banklarının ehtiyatlarının ümumi həcmi azalmasına
qiymətlərin ümumi səviyyəsinin azalmasına

490 Pulun təklifi o zaman artacaq ki:

düzgün cavab yoxdur

- mərkəzi bank əhalidən dövlət qiymətli kağızlarını alır
firma səhmlərini əhaliyə satır və əldə olunan vəsaiti yeni zavodun tikintisinə yönəldir
hər hansı bir şəxs avtomobil kompaniyasının istiqrazlarını alır
əmtəə və xidmətlərin dövlət tədarükünün artması baş verir

491 Monetar siyasət kim tərəfindən həyata keçirilir:

parlament

- mərkəzi bank
maliyyə nazirliyi
hökumət
prezident

492 Mərkəzi bank aşağıdakı funksiyalardan birini yerinə yetirmir:

hökumətin bankiri

- əhalidən əmanətlərin qəbulu
pul kütləsinə nəzarət yolu ilə resursların tam məşğulluğunun və aşağı inflyasiyanın təmin olunması
maliyyə çaxnaşmalarının qarşısının alınması
monetar siyasətin həyata keçirilməsi

493 Müasir şəraitdə mərkəzi bankın funksiyası hesab edilmir:

pul emissiyası

- kağız pulların qızılla dəyişdirilməsi
monetar siyasətin həyata keçirilməsi
ölkənin qızıl ehtiyatlarının qorunması
kommersiya banklarına kreditlərin verilməsi

494 Monetar siyasətin taktiki məqsədinə aşağıdakılardan biri aid deyil:

düzgün cavab yoxdur

- faizin uçot dərəcəsinə nəzarət
pul kütləsinin həcminə nəzarət
milli valyutanın məzənnəsinə nəzarət
faizin bazar dərəcəsinə nəzarət

495 Monetar siyasətin taktiki məqsədi kimi çıxış edir:

vergi dərəcəsinin tənzimlənməsi

- faizin bazar dərəcəsinin tənzimlənməsi
məcburi ehtiyatlar normasının tənzimlənməsi
faizin uçot dərəcəsinin tənzimlənməsi
kommersiya banklarının ehtiyatlarının tənzimlənməsi

496 Monetar siyasət mərkəzi bankın aşağıdakılardan hansına təsirini nəzərdə tutmur:

düzgün cavab yoxdur

- kommersiya banklarının mənfəətinə görə vergi dərəcəsinə
açıq bazarda əməliyyatların həyata keçirilməsi yolu ilə kommersiya banklarının ehtiyat həcmələrinə
faizin uçot dərəcəsinin səviyyəsinə
məcburi ehtiyatlar normasına

497 Monetar siyasətin əsas alətləri kimi çıxış edir:

pul təklifi, dövlət tədarükü və vergilər

- açıq bazarda əməliyyatlar, məcburi ehtiyatlar norması və faizin uçot dərəcəsi
faizin uçot dərəcəsi, faizin bazar dərəcəsi və açıq bazarda əməliyyatlar
dövlət xərcləri, vergilər və məcburi ehtiyatlar norması
bank ehtiyatları, faiz dərəcəsi və pul təklifi

498 Monetar siyasətin aləti hesab olunmur:

- açıq bazarda əməliyyatlar
vergi dərəcələrinin dəyişdirilməsi
bütün sadalananlar monetar siyasətin alətləri hesab olunur
məcburi ehtiyatlar normasının tənzimlənməsi
məcburi ehtiyatlar normasının tənzimlənməsi

499 Məcburi ehtiyatlar normasının artması:

- komməriya banklarının aktivlərini artırır
komməriya banklarının aktivlərini azaldır
firma və ev təsərrüfatlarının komməriya banklarındakı depozitlərini azaldır
komməriya banklarının həm aktivlərini, həm də passivlərini azaldır
komməriya banklarının passivlərini artırır

500 Əgər mərkəzi bank məcburi ehtiyatlar normasını azaldırsa, onda:

- əmanətlərin payı artacaq
firmalar daha çox avadanlıq və sənaye binaları alacaqlar
işsizliyin və inflyasiyanın səviyyəsi artacaq
idxal ticarət balansının kəsirini azaldaraq artacaq
dövlət büdcəsinin kəsiri artacaq

501 Faizin uçot dərəcəsi nədir:

- mərkəzi bankın depozitlərə görə ödədiyi faiz dərəcəsi
mərkəzi bankın komməriya banklarına verdiyi kreditlərə görə faiz dərəcəsi
dövlət istiqrazlarına görə faiz dərəcəsi ilə xüsusi firmaların istiqrazlarına görə faiz dərəcəsi arasında fərkdir
banklar tərəfindən əhaliyə verdiyi kreditə görə faiz dərəcəsi
bankların bir-birilərinə verdiyi kreditə görə faiz dərəcəsi

502 Mərkəzi bank tərəfindən faizin uçot dərəcəsinin azaldılması pulun təklifini nəyin hesabına artıracaq:

- bütün cavablar düzgündür
bankların mərkəzi bankdan kreditlə əldə etdiyi ehtiyatların həcmnin artması
ehtiyat normasının azalması
faizin banklararası dərəcəsinin artması
bank multiplikatorunun artması

503 Əgər mərkəzi bank uçot dərəcəsinə artırırsa, onda bu addım ilk növbədə yönəlmişdir:

- dövlətin qiymətli kağızlarının kursunun yüksəldilməsinə
komməriya banklarının ehtiyatlarının ümumi həcmnin azaldılmasına
mərkəzi bankın komməriya banklarına verdiyi ssudaların həcmnin artmasına
komməriya banklarının ehtiyatlarının ümumi həcmnin artırılmasına
əhalinin əmanətlərinin həcmnin artırılmasının stimullaşdırılmasına

504 Əgər mərkəzi bank uçot dərəcəsinə azaldırsa, onda komməriya bankları:

- düzgün cavab yoxdur
mərkəzi bankdan aldıqları borcları artırır, daha çox kredit verirlər və pul kütləsini artırır
mərkəzi bankdan aldıqları borcları azaldır, daha az kredit verirlər və pul kütləsini azaldır
mərkəzi bankdan aldıqları borcları artırır, daha az kredit verirlər və pul kütləsini artırır

mərkəzi bankdan aldıkları borcları azaldılar, daha çox kredit verirlər və pul kütləsini azaldılar

505 Əgər mərkəzi bank uçot dərəcəsinə aşağı salırsa:

- pulun təklifi və faizin bazar dərəcəsi artacaq
- pulun təklifi artacaq, faizin bazar dərəcəsi isə azalacaq
- həm pula olan tələb, həm onun təklifi, həm də faizin bazar dərəcəsi artacaq
- pula olan tələb və faizin bazar dərəcəsi azalacaq
- pula olan tələb və faizin bazar dərəcəsi artacaq

506 Açıq bazarda dövlət qiymətli kağızlarının mərkəzi bank tərəfindən kommertiya banklarına satılması:

- düzgün cavab yoxdur
- kommertiya banklarının kredit üçün verə biləcəyi ehtiyatları azaldır
- kommertiya banklarının məcburi ehtiyatlarını azaldır
- kommertiya banklarının məcburi ehtiyatlarını artırır
- faizin uçot dərəcəsinə artırır

507 Əgər əhali nağd pul şəklində daha çox vəsait saxlamaq qərarına gələrsə, bu nəyin artmasına səbəb olacaqdır:

- ehtiyat normasının
- faiz dərəcəsinin
- sərəncamda olan şəxsi gəlirin
- qiymətlər səviyyəsinin
- məşğulluğun

508 Pul təklifi o halda azalır ki:

- insan qiymətli kağızları alır
- insan kommertiya bankdakı hesabından pul çıxarır
- insan xaricdə daşınmaz əmlak əldə edir
- insan kommertiya bankdakı hesabına nağd pul köçürür
- insan kommertiya bankından kredit alır

509 Cari hesablardan nağd pulun çıxarılması:

- birmənalı söyləmək mümkün deyil
- pul təklifini azaldır
- pulun dövretmə sürətini azaldır
- bank multiplikatorunu artırır
- pul kütləsini artırır

510 Kommertiya bankları tərəfindən pulun yaradılması prosesi hansı andan başlayır:

- vəsaitlərin bank hesabına daxil olduqdan
- müştərinin bankdan aldığı krediti xərcledikdən
- müştərinin aldığı krediti banka qaytardıqdan
- birmənalı söyləmək mümkün deyil
- bank tərəfindən öz müştərisinə kredit verdikdən

511 Müasir şəraitdə bank multiplikatorunun kəmiyyəti:

- vahidə bərabərdir
- həmişə vahiddən böyükdür
- istənilən qiymətlər ala bilər
- sıfırdan böyük, vahiddən isə kiçikdir
- vahiddən kiçikdir

512 100% ehtiyatlılıq sistemi zamanı bank multiplikatoru nəyə bərabərdir:

- düzgün cavab yoxdur
- 1.0
- 10.0
- 0.0
- 100.0

513 Kommersiya bankları tərəfindən pulun yaradılması qabiliyyəti nədən asılıdır:

- bütün cavablar düzgündür
- əhalinin bankda pulun saxlanması həvəsindən
- pul emissiyasının templerindən
- pulun dövretmə sürətindən
- pul kütləsinin həcmindən

514 Kommersiya bankının passivlərinə aid edilmir:

- müddətli depozitlər
- dövlət qiymətli kağızlar
- tələb olunanadək depozitləri
- bankın şəxsi kapitalı
- əmanət depozitləri

515 Kommersiya bankının aktivlərinə aid edilmir:

- düzgün cavab yoxdur
- bankın şəxsi kapitalı
- nağd pul
- xüsusi firmaların səhm və istiqrazları
- dövlət qiymətli kağızlar

516 Bankın faktiki ehtiyatları hansıların fərqinə bərabərdir:

- düzgün cavab yoxdur
- depozitlərin və verilən kreditlərin
- icbari və məcburi ehtiyatların
- depozitlərin və bankın kredit imkanlarının
- depozitlərin və icbari ehtiyatların

517 Kommersiya bankları üçün məcburi ehtiyatlar norması nədən təsbit edilmiş faizdir:

- düzgün cavab yoxdur
- depozitlərdən
- dövlət istiqrazlarından
- kreditlərdən
- aktivlərdən

518 Qismən ehtiyatlılıq sisteminə uyğun olaraq kommersiya bankının verə biləcək kreditlərin maksimal miqdarı nəyə bərabərdir:

- faktiki ehtiyatlar minus depozitlər
- depozitlər minus məcburi ehtiyatlar
- məcburi ehtiyatlar minus depozitlər
- depozitlər minus icbari ehtiyatlar
- depozitlər minus faktiki ehtiyatlar

519 Tam ehtiyatlılıq sisteminə uyğun olaraq:

düzgün cavab yoxdur

- depozitlər ehtiyatlara bərabərdir
bank multiplikatoru sifira bərabərdir
kreditlər ehtiyatlara bərabərdir
depozitlər kreditlərə bərabərdir

520 Müasir kommersiya bankları aşağıdakı əməliyyatlarla məşğul olurlar:

- kreditlərin bir-birinə verilməsi
banknotların buraxılması
müşərinin adından maliyyə əməliyyatlarının aparılması
əmanətlərin cəlb edilməsi
qiymətli kağızların saxlanması

521 İlk müasir tipli bank XV əsrdə harada yaradılmışdır:

- ABŞ-da
İtaliyada
Fransada
İngiltərədə
Almaniyada

522 İlk xüsusi kredit təşkilatları harada yaranmışdır:

- Azərbaycanca
Qədim Şərqdə
Qədim Yunanıstanda
Böyük Britaniyada
müasir Avropada

523 Müxtəlif ölkələrin milli təsərrüfatlarının əməkdaşlıq etmək yolu ilə onların ya tam və yaxud qismən vahid halas alınması:

- iqtisadi sistem
iqtisadi stimullaşdırma
iqtisadi mühit
iqtisadi tənzimlənmə
iqtisadi inteqrasiya

524 Maliyyə münasibətləri nəyi əks etdirir?

- pul vəsaitlərinin dövlətlə vətəndaşları arasında bölgüsü
dövlətlə müəssisələr arasında pul vəsaitlərinin bölgüsü münasibətlərini
müəssisələrin pul vəsaitlərinin yaradılması üzrə münasibətləri
pul vəsaitləri fondunun yaradılması, bölgüsü və istifadəsi münasibətlərini
dövlət büdcəsinin gəlirləri və xərcləri arasında olan münasibətləri

525 Əhali qrupları arasında gəlirlərin bölgüsündəki bərabərsizliyi ölçmək üçün:

- real əmək haqqı müəyyənləşdirilir
Filips əyrisindən istifadə olunur
Xiks əyrisindən istifadə olunur
Valras əyrisindən istifadə olunur
Lorens əyrisindən istifadə olunur

526 İndeksasiya siyasəti bazar iqtisadiyyatının inkişaf etmiş ölkələrində nə vaxtdan tətbiq olunmağa başlamışdır?

XIX əsrdə

XIX əsrin ikinci yarısından
XX əsrin birinci yarısından
XIX əsrin birinci yarısından

- XX əsrin ikinci yarısından

527 Proqnozlaşdırılma baxımından inflyasiya:

çaparaq, hiperinflyasiya
məhdud və dünya inflyasiyası
düzgün cavab yoxdur
balanslaşdırılmış və qeyribalanslaşdırılmış

- gözlənilən, gözlənilməyən

528 Bazar iqtisadiyyatında inflyasiya bir qayda olaraq özünü aşağıdakı formada göstərir

düzgün cavab yoxdur
Mili valyutanın məzənnəsinin qalxması və ölkədə istehsal olunan malların kütləvi halda xaricə ötürülməsi
Bütün mal qrupları üzrə inzibati qiymətqoymada

- Mal və xidmətlərin qiymətinin qalxması, milli valyutanın alıcılıq qabiliyyəti və məzənnəsinin düşməsi
İqtisadiyyatda defisit, mal və xidmətlərin keyfiyyətinin düşməsi, «qara» bazanın fəaliyyət göstərməsi

529 Tələb inflyasiyası üçün xarakterikdir:

mal və xidmətlər üzrə təklifin məcmu tələbi üstələməsi
ölkədə istehsal olunan mallara istehlakçıların tələbatının olmaması
düzgün cavab yoxdur

- məcmu tələbin mal və xidmət təklifini üstələməsi
əmtə istehsalının həddən artıq olması

530 C.M. Keynə görə ölkədə səmərəli tələbi stimullaşdırmaq üçün lazımdır

vergi dərəcələrini yüksəltmək

- dövlət xərclərini artırmaq
dövlət büdcəsini ixtisar etmək
kredit faizini azaltmaq
dövlət sifarişlərini azaltmaq

531 C.Keyns fərz edirdi ki, investisiyaların miqdarı hər şeydən əvvəl növbətidən asılıdır:

- sərəncamda olan gəlirin miqdarından
kapitalın məhdud səmərəliliyindən
qiymətlərin səviyyəsindən
faiz dərəcəsindən
gəlirin həcmindən

532 Keyns modelinə uyğun olaraq, investisiyanın ən vacib amili:

investorların əhvalruhiyyəsi və ümidləri
düzgün cavab yoxdur
faiz dərəcəsinin səviyyəsi

- milli gəlirin səviyyəsi
sərvətin miqdarı

533 Milli gəlirin və tələbin yüksəlməsi səbəbindən artan investisiya necə adlanır:

birbaşa investisiyalar
portfel investisiyalar

- asılı investisiyalar
funksional investisiyalar

sərbəst investisiyalar

534 Qiymətlərin dəyişməz səviyyəsində məcmu tələbin dəyişməsinə hansı amillər təsir edir?

- bütün cavablar düzgündür
- investisiya xərclərində və xalis ixracda dəyişikliklər
- istehlak yönümlü xərclərdə dəyişikliklər
- xalis ixracda dəyişikliklər
- investisiya xərclərində dəyişikliklər

535 Xiks və Xansen tərəfindən işlənmiş əmtəə və pul bazarının qarşılıqlı asılılıq modeli hansıdır:

- “ford mustanq” modeli
- “məcmu tələbməcmu təklif” modeli
- “gəlirlərxərclər” modeli
- İSLM modeli
- ADAS modeli

536 Əmtəə bazarında tarazlıq əyrisidir.

- bütün cavablar düzgündür
- AS əyrisi
- AD əyrisi
- İS əyrisi
- LM əyrisi

537 Faizin bazar səviyyəsi xarici ekzogen dəyişəndir və əmtəə bazarının tarazlığından nisbi asılı olmayaraq pul bazarında təyin olunur:

- İSLM modeli
- daxili dəyişən modellər
- ADAC modeli
- ADAC və keynsçi xaç modelləri
- xarici dəyişən modellər

538 Fərdi tarazlığı ayrı-ayrı əmtəələr üzrə tarazlıq kimi izah edib, ümumi tarazlığın bu tarazlıqların cəmi olduğunu qeyd edən nəzəriyyəçi:

- E.Çemberlin
- C.Robinson
- A.Marşal
- L.Valras
- C.Klark

539 Qiymət dəyişməz qaldıqda təklifə təsir edən amillər:

- təklif amili
- qiymət amili
- qeyriqiymət amilləri
- xərc amili
- tələb amili

540 Artan kapitalla silahlanma və artan əmək məhsuldarlığı daimi kapitalverimi ilə müşayiət olunur. Bu:

- Xarroda görə ETP
- Xiksə görə ETP
- əməkqoruyucu ETP
- ETP kapitalqoruyucu tipi
- neytral ETP

541 Əmtəə və xidmətlər istehsalı ilə bağlı xərcləri və nəticələri əks etdirən dəyər və natural göstəricilər sistemini əks etdirən iqtisadi artım modeli:

- biramilli model
- çoxamilli model
- ikiamilli model
- qarışıq model
- universal model

542 Xarici borc kapitalının cəlb olunması və qızıl valyuta ehtiyatları hesabına ödəniş balansının mənfi qalığının sistemə olaraq örtülməsi:

- valyuta böhranı
- likvidliyin böhranı
- istehsalçı böhranı
- tədiyyə balansının böhranı
- alıcılıq qabiliyyətinin böhranı

543 Milli təhlükəsizliyin tərkib hissəsi olan iqtisadi təhlükəsizliyin təmin olunması o şəraitdə artır ki:

- iqtisadi yüksəliş zamanı
- dinamik inkişaf şəraitində
- təkrar istehsal şəraitində
- böhran fazasında
- iqtisadi disproporsiyalar zamanı

544 Urbanizasiyanın meydana gəlməsinin, inkişaf edib qlobal prosesə çevrilməsinin başlıca amillərindən biri:

- ətraf mühitin qorunması
- elmitexniki gerilik
- etnik çəkişmələr
- təbii resursların tükənməsi
- elmitexniki tərəqqi

545 İqtisadiyyata dövlətin müdaxiləsi aşağıdakı problemlərdən hansının ilk növbədə həlli üçün vacibdir?

- inhisarçılığın qarşısının alınması
- azad rəqabətin təmini
- düzgün cavab yoxdur
- inflyasiyanın güclənməsinə yol verməmək
- işgüzar fəallığı təmin etmək

546 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində iqtisadiyyatın tənzimlənməsi məqsədinə aid deyil:

- istehsal vasitələrinin inkişafının üstün artımı
- iqtisadi sabitlik
- iqtisadi artım
- istehlakın artımı
- iqtisadi müvazinət

547 C.M.Keynsin makroiqtisadi tənzimləmə nəzəriyyəsinin əsasını nə təşkil edir?

- vergi dərəcələrinin artırılması
- ÜDM-in artırılması
- səmərəli təklif
- tələbin stimullaşdırılması
- gəlirlərin artırılması

548 Dövlət xərcləri və vergi ilə bağlı tənzimləmə sistemi necə adlanır:

- pulkredit siyasəti
- dövlət siyasəti
- maliyyə siyasəti
- iqtisadi tənzimləmə siyasəti
- fiskal siyasət

549 Dövlət tərəfindən iqtisadiyyatın idarə edilməsi prosesində öz məqsədlərinə nail olmaq üçün istifadə edilən strateji və taktiki tədbirlər:

- iqtisadi proqramlaşdırma
- iqtisadiyyatın sahə və regional quruluşu
- dövlət proqramlaşdırılması
- dövlətin iqtisadi siyasəti
- iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi

550 İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin metodları hansılardır:

- dolayı və məcburi
- məcburetmə və iqtisadi
- rəqabətqabiliyyətlilik və inzibati
- inzibati və iqtisadi
- məqsədli və inzibati

551 C.M.Keyns bazar konsepsiyasında tənzimləmə siyasət kimi nəyi əsas hesab etmişdi?

- qiymət siyasətini
- xarici ticarət siyasətini
- sosial siyasəti
- büdcəvergi siyasətini
- pulkredit siyasətini

552 Dünya birliyinin gələcək sosial-iqtisadi tərəqqisinin mövcud güclənməsinə zərər yetirə bilən təhlükə:

- texniki tərəqqi
- xəstəliklər
- işsizlik
- suproblemi
- ekoloji fəlakət

553 Klassik məktəbin xüsusiyyətlərinə aid deyil:

- iqtisadi liberalizm
- iqtisadiyyatın öz-özünü tənzimlənməsi
- iqtisadiyyatın dövlət tərəfindən tənzimlənməsi
- azad rəqabət
- əmək dəyər nəzəriyyəsi

554 İqtisadi inkişafın milli modelinin səmərəliliyini əks etdirən əsas istiqamətlərdən biri:

- təhsil və səhiyyənin səviyyəsinin yüksəldilməsi
- urbanizasiya vəziyyətinin yaxşılaşdırılması
- ətraf mühitin qorunması
- vaxtdan istifadənin səmərəliliyinin yüksəldilməsi
- iqtisadi artımın sürəti

555 Sərbəst iqtisadi zonaların tiplərindən biri hansıdır:

emal sənayesi zonası
kənd təsərrüfatı zonası
birgə müəssisələr
transmilli korporasiyalar

- iqtisadi və elmitexniki inkişaf zonası

556 Maliyyə sisteminin subyektlərinə görə formaları:

qeyridövlət mülkiyyətində olan müəssisələrin maliyyəsi
dövlətin valyuta ehtiyatları
müxtəlif səviyyəli büdcələr
sosial, əmlak və şəxsi sığorta fondları

- dövlətin maliyyəsi, təsərrüfat subyektlərinin maliyyəsi, əhalinin maliyyəsi

557 Hansı göstəricilərin dəyişməsi daha çox təklif inflyasiyasına səbəb olur:

vergilərin
istehlakın

- investisiyaların
düzgün cavab yoxdur
dövlət xərclərinin

558 Makroiqtisadi tədqiqatların metodu kimi çıxış edir:

sosioloji
düzgün cavab yoxdur
müqayisəli təhlil
abstraksiya metodu

- modelləşdirmə

559 Hansı sektor makroiqtisadi subyektlərə aid edilmir:

sahibkarlıq sektoru
düzgün cavab yoxdur
ev təsərrüfatları sektoru

- rənd təsərrüfatı sektoru
dövlət sektoru

560 Makroiqtisadi təhlilin obyektini kimi çıxış edir:

iqtisadi qanun
düzgün cavab yoxdur
iqtisadi münasibətlər

- iqtisadi sistem
iqtisadi proses

561 Makroiqtisadiyyat iqtisadi prosesləri hansı səviyyədə tədqiq edir:

müəssisə
düzgün cavab yoxdur
ayrıca bazarın

- milli iqtisadiyyat
istehsal sahələri

562 Ekstensiv inkişafda artım əsasən nəyin hesabına baş vermir:

istehsal amillərinin kəmiyyət baxımından çoxalması ilə
texniki səviyyə dəyişməz qalır
praktiki olaraq istehsalın səmərəliliyi dəyişmir

- istehsalda yeni texnologiyaların tətbiqi ilə istehsal sahələrinin genişlənməsi hesabına

563 Aşağıdakı göstəricilərdən hansılar iqtisadi artımın amillərinə aiddir?

- əmək məhsuldarlığının artması
- işçilərin sayının artması
- işçilərin sayının artması, əmək məhsuldarlığının artması, becərilən torpaqların həcmnin azalması
- məhsulların qiymətinin artması
- becərilən torpaqların həcmnin azalması

564 İqtisadi artımın amillər üzrə modelləri:

- düzgün cavab yoxdur
- çoxamilli və ikiamilli model
- biramilli, universal və dördamilli model
- ikiamilli, çoxamilli, universal model
- universal, bir və ikiamilli model

565 İqtisadi artımın dövlət tənzimlənməsi nəzəriyyələrinə aid deyildir:

- monetarist nəzəriyyə
- klassik nəzəriyyə
- neoklassik nəzəriyyə
- keynsçi nəzəriyyəsi
- neokeynsçi nəzəriyyəsi

566 Aşağıdakı göstəricilərdən hansılar iqtisadi artıma dövlət təsiri kimi çıxış edir?

- kənd təsəvvüfünə dövlət xərcləri
- vergi sisteminin təkmilləşməsi
- iqtisadi artım
- ixtisaslaşma
- elmitexniki tədqiqatın stimullaşdırılması

567 İqtisadi artımın inkişaf meyillərindən və nisbətlərindən asılı olaraq onun intensiv tipinin formaları hansılardır:

- fondtutumlu, fondverimli
- resursların qənaətli formada istifadəsi
- əməktutumlu, fondanevtral, resursqoruyucu
- fondtutumlu, resursqoruyucu, fondanevtral
- resursqoruyucu, xərclərin səmərəliliyi

568 Aşağıdakılardan biri iqtisadi artımın amillərinə daxil deyil:

- intensiv artım
- texniki tərəqqi
- artan resursların səmərəli bölgüsü
- əsas kapitalın həcmi
- təbii resursların kəmiyyət və keyfiyyəti

569 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi artımın təklif amillərinə daxil deyildir?

- əmək resursları
- iqtisadi resurslar
- təbii resurslar
- əsas kapitalın həcmi
- məcmu xərclər

570 İqtisadi artımın əsas məqsədi:

- kapitalının investisiyalaşdırılması
- investisiyanın həcmnin artırılması insan sərbəst vaxtın və investisiyanın artırılması
- iqtisadi artımı keyfiyyətcə yaxşılaşdırmaq
- əhalinin maddi rifahının yüksəldilməsi, iqtisadi təhlükəsizliyin təmin olunması

571 İqtisadi artımın optimal məqsədi:

- milli iqtisadiyyatın inkişafı
- geniş təkrar istehsalın sabit artım tempi
- kənd təsərrüfatının inkişafı
- bütün əhalinin həyat səviyyəsinin artması
- müəssisələrin inkişafı

572 İqtisadi artım nədir?

- resursların sahələr arasında bölgüsü
- amortizasiya ayırmaları hesabına istehsalı genişləndirmək, ÜDM-in amillərinin kəmiyyətinin saxlanması
- bank faizlərinin aşağı salınması, istehsalı genişləndirmək
- real ÜMM-in mütləq həcmnin və adambaşına düşən real ÜMM-in artımı
- istehsal amillərinin sahələr arasında bölgüsü

573 İnkişaf etmiş ölkələrdə iqtisadi artımın ən mühüm səbəbi nədir:

- istifadə olunan kapitalın həcmnin artırılmasıdır
- istehsalda texnoloji dəyişikliklər
- pul-kredit və fiskal siyasətin həyata keçirilməsi
- düzgün cavab yoxdur
- işçi qüvvəsinin ixtisas artımı

574 R.Solou modelində artımın əsası kimi çıxış edir:

- düzgün cavab yoxdur
- məhsulun artırılması
- məşğulluğun artırılması
- əmək məhsuldarlığının artırılması
- qiymətlər səviyyəsinin artırılması

575 İqtisadi artımın neoklassik təhlilinin aləti kimi çıxış edir:

- düzgün cavab yoxdur
- qiymətlər undeksi
- iqtisadi sistem
- istehsal funksiyası
- ex post təhlil

576 Antiböhran siyasəti tədbirlərinə aid edilmir:

- əmək haqqının tənzimlənməsi
- dövlət büdcəsinin dəyişdirilməsi
- düzgün cavab yoxdur
- vergi dərəcələrinin tənzimlənməsi
- xarici fəaliyyətin tənzimlənməsi

577 Böhran zamanı daha çox azalır:

- əmək haqqı

qiymətlərin səviyyəsi
düzgün cavab yoxdur
əmtəə və xidmətlərin dövlət tədarükü

- sahibkarlıq gəliri

578 İqtisadi artımın alternativ xərclərinə aiddir:

bütün cavablar düzgündür
kapital veriminin azaldılması
ətraf mühitin çirklənməsi

- cari istehlakın azaldılması
kapital veriminin artırılması

579 İqtisadi artımın alternativ xərcləri nəyin azalması ilə bağlıdır:

bütün cavablar düzgündür
cari investisiyaların
cari əmanətlərin

- cari istehlakın
vergilərin

580 Əgər ölkə varlı və yüksək inkişaf etmişdirsə:

sürətli start effekti hesabına kapital daha məhsuldar olur
onun kasıb olması demək olar ki, mümkün deyil
bütün cavablar düzgündür
onun insan kapitalına daha ehtiyacı yoxdur

- kapital veriminin azalması nəticəsində ona yüksək artım tempini təmin etmək çox çətindir

581 Əgər ölkənin adambaşına düşən ÜDM-i çox aşağıdırsa:

olsun ki, kapitalın artımı buraxılışa cüzi təsir göstərir
ölkə daim nisbətən kasıb qalmağa məruzdur
düzgün cavab yoxdur
o kiçik ölkə sayılır

- sürətli start effekti hesabına nisbətən sürətlə inkişaf etmək imkanı var

582 Cənubu-Şərqi Asiyanın bir çox ölkələrində yüksək iqtisadi artım tempələrinin olması onunla bağlıdır ki:

düzgün cavab yoxdur
əvvəlki müharibələrdə qazandıqları qələbələr nəticəsində varlanmışlar
onların zəngin təbii resursları vardır

- ÜDM-in çox böyük hissəsini əmanətə və investisiyaya yönəldirlər
həmişə varlı olub və varlı olaraq qalacaqlar ki, bu da "qar topası" adı almışdır

583 Müsbət xarici effekt o zaman baş verir ki:

düzgün cavab yoxdur

- tələbə öz təhsil haqqını ödəyir
neft şirkəti neft yatağı olan sahəni icarəyə götürür
bank yeni kompüter alır
avtomobil şirkəti yeni avadanlıq alır

584 Texnoloji biliklərin artması nə zaman baş verir:

düzgün cavab yoxdur

- fermer belə qərara gəlir ki, əkini payızda deyil, yazda keçirmək daha yaxşıdır
fermer öz oğlunu təhsil almağa kənd təsərrüfatı institutuna göndərir ki, o da təhsilini bitirdikdən sonra işləmək üçün fermaya qayıdır

fermer daha məhsuldar traktor alır
fermer daha ixtisaslı işçini işə qəbul edir

585 Mis nəyə misal ola bilər:

- texnologiyaya
- təkrar olunmayan təbii resurslara
- fiziki kapitala
- insan kapitalına
- təkrar olunan təbii resurslara

586 İntensiv iqtisadi artımın mənbəyi ola bilər:

- bütün cavablar düzgündür
- daha güclü kompüterdən istifadə
- xam torpağın istifadə edilməsi
- Xəzər dənizində neft yataqlarının kəşfi
- iş həftəsinin azaldılması

587 Aşağıdakılardan hansının artması məhsuldarlığın artmasına səbəb olmur:

- texnoloji biliklərin
- əməyin miqdarının
- bir işçiyə düşən fiziki kapitalın həcmi
- bir işçiyə düşən insan kapitalının həcmi
- bir işçiyə düşən təbii resursların miqdarının

588 Sadalananlardan hansı əmək məhsuldarlığını artırır:

- düzgün cavab yoxdur
- əhalinin artım tempinin artması
- kapitalla silahlanmanın artması
- texnoloji tərəqqi
- təbii resursların artması

589 Əmək məhsuldarlığının artmasına təsir göstərmir:

- istehsalın təşkili səviyyəsi
- iş gününün uzadılması
- işçilərin təhsili və ixtisas səviyyələrinin artırılması
- texnoloji dəyişikliklər
- daha məhsuldar avadanlığın tətbiq edilməsi

590 Aşağıdakılardan hansısının artması nəticəsində uzunmüddətli dövrdə adambaşına düşən real gəlirin artım tempi baş verəcək:

- düzgün cavab yoxdur
- təhsilin səviyyəsinin
- istehlaka yönəldilən ÜDM-in payının
- tədaviyə ehtiyac olan pulun həcmi
- şəxsi gəlir vergisinin

591 İqtisadi artımın ən mühüm səbəbi:

- işçi qüvvəsinin ixtisasının artırılmasıdır
- istehsalda texnoloji dəyişikliklərdir
- istifadə olunan kapitalın həcmi artırılmasıdır
- iş vaxtının uzadılmasıdır
- dövlət tərəfindən monetar və fiskal siyasətin keçirilməsidir

592 Həyat səviyyəsi nə ilə sıx bağlıdır:

düzgün cavab yoxdur

- məhsuldarlıqla, çünki gəlirin həcmi buraxılışın dəyərində bərabərdir kapitalın həcmi ilə, çünki hər bir şey avadanlığın köməyi ilə istehsal olunur işçilərin sayı ilə, çünki hər bir şey insanların əməyi ilə istehsal olunur təbii resursların miqdarı ilə, çünki onlar istehsalı məhdudlaşdırırlar

593 İqtisadi artıma maneçilik törədən nə ola bilər:

istehsal imkanlarının artması

- faiz dərəcəsinin artması
kapital ehtiyatının artması
təhsilə və peşəkarlıq hazırlığa görə xərclər
elmi tədqiqatlara yönəldilən xərclər

594 Nəyin artması rifah səviyyəsinin yüksəldilməsinə gətirib çıxara bilər:

vergi dərəcələrinin

- əmək məhsuldarlığının
işçi qüvvəsinin
əhalinin
bankların sayının

595 AD-AS modelində iqtisadi artım necə təsvir edilə bilər:

məcmu tələb əyrisinin sağa doğru sürüşməsi ilə

- uzunmüddətli məcmu təklif əyrisinin sağa doğru sürüşməsi ilə
məcmu tələb əyrisinin sola doğru sürüşməsi ilə
qısamüddətli məcmu təklif əyrisinin sola doğru sürüşməsi ilə
qısamüddətli məcmu təklif əyrisinin sağa doğru sürüşməsi ilə

596 Rifah səviyyəsinin qiymətləndirilməsi üçün daha münasib göstərici hansıdır:

adambaşına düşən nominal ÜDM-in artım tempi

- adambaşına düşən real ÜDM
real ÜDM
nominal ÜDM
adambaşına düşən nominal ÜDM

597 Ölkənin iqtisadi potensialının ölçülməsi üçün daha münasib göstərici hansıdır:

- real ÜDM
nominal ÜDM
adambaşına düşən milli gəlir
adambaşına düşən real ÜDM
adambaşına düşən nominal ÜDM

598 Nəyin artması iqtisadi artımın əsas məqsədi kimi çıxış edir:

düzgün cavab yoxdur

- əhalinin rifah halının
ölkənin iqtisadi potensialının
iqtisadiyyatda kapital ehtiyatının
əmanətlərin məcmu həcmi

599 İqtisadiyyatda iqtisadi artımı şərtləndirən keyfiyyət parametrlərinə hansı aid deyil

yeni texnologiyanın tətbiqi

- əhalinin artımı
istehsalda əmək məhsuldarlığının artması
istehsal amillərinin və istehsal münasibətlərinin təkmilləşdirilməsi
Infrastrukturun və xidmət sahələrinin inkişafı

600 İqtisadi artımın nəticəsi aşağıdakılardan hansında birbaşa öz əksini tapmır

- əmək məhsuldarlığının səviyyəsində
● ölkənin təbii sərvətlərində
əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəlməsi və gəlirlərinin artmasında
ÜDM-in adambaşına düşən miqdarının artmasında
İstehsal olunan ümumi məhsulun həcmının artmasında

601 Gömrük tariflərinin neçə növü var və hansılardır

- 1, advalor
- 3, advalor, spəsfik, qarışıq
1, qarışıq
2, qarışıq, xüsusi
3, spəsfik, qarışıq, üstəlik

602 Azad iqtisadi zona dedikdə əsasən nə başa düşülür:

- rüsumsuz ticarət zonası
xüsusi statusu olan, gömrük rüsumlarından və vergilərdən tam və ya qismən azad olan ayrıca götürülmüş ərazi
müəyyən ölkənin muxtar ərazisi
gömrük tarifləri tətbiq olunmayan ərazi
rüsumsuz anbar zonası

603 QATTın əsasında hansı təşkilat yaradılmışdır?

- Nyu York Fond Birjası
● Ümumdünya Ticarət Təşkilatı
Ümumdünya Turizm Təşkilatı
Ümumdünya Gömrük Təşkilatı
Beynəlxalq Valyuta Fondu

604 Xarici ticarətin tənzimlənməsinin qeyri – tarif metodlarına hansı aiddir

- İxrac rüsumları
● Kvotalaşdırma
Gömrük rüsumları
Aksiz vergiləri
Əlavə dəyər vergisi

605 Gömrük rüsumlarına cəlb edilərək, həmin rüsumların dərəcəsini əks etdirən sistemləşdirilmiş əmtəə siyahısına

- aksiz vergisi deyilir
gömrük rüsumları deyilir
gömrük tarifinin növü deyilir
əlavə dəyər vergisi deyilir
● gömrük tarifləri deyilir

606 Görünməz əl ifadəsi məşhur iqtisadçılardan kimə məxsusdu

- Milton Fridmen
● Adam Smi
David Rikardo

Karl Marks
Vasiliy Leontyev

607 Ölkə iqtisadiyyatının açıqlıq dərəcəsinin miqdar göstəricilərinə aiddi

- Təkrar idxalın həcm
- Xarici ticarət kvotası
- Məcmu milli məhsu
- Təkrar ixracın həcm
- Daxili məcmu məhsu

608 Aşağıdakılardan hansı gömrük tariflərinin məqsədlərinə aid deyil?

- düzgün cavab yoxdur
- ölkədə xarici ticarət əmtəə axınlarının strukturu və dinamikasının inkişafının təmin edilməsi
- ölkəyə idxalın əmtəə strukturunun rasionallaşdırılması
- ölkənin dünya iqtisadiyyatına effektiv inteqrasiyası üçün şərait yaradılması
- ölkə ərazisində idxal və ixracın, valyuta gəlirləri ilə xərclərinin rəsonal nisbətini saxlanması

609 Aşağıdakılardan hansı kvotaların növlərinə aid deyil ?

- qlobal kvotalar
- faiz kvotaları
- fərdi kvotalar
- miqdar kvotaları
- tarif kvotaları

610 Hən hansı ölkəyə silah və qabaqcıl texnologiyanın verilməsinə qadağan qoyulması necə adlanır:

- düzgün cavab yoxdur
- embarqo
- dempinq
- lisensiyalaşdırma
- kvotalaşdırma

611 İxrac kvotası nəyə deyilir?

- düzgün cavab yoxdur
- ixracın ÜDMa nisbəti
- idxalın ÜDMa nisbəti
- kapital axını
- ixracın milli gəlirə nisbəti

612 Müvazinət qiyməti və valyutanın bazar qiyməti – bu valyuta bazarında valyuta təklifinin mübadilə kursudur ki:

- qiymətli kağızlar bazarını tənzimləyir
- ona olan tələbə bərabərdir
- maliyyə bazarını tənzimləyir
- qiymətli kağızların dəyərini müəyyənləşdirir
- onun qiymətini müəyyənləşdirir

613 Maraqlı olan ölkələrin beynəlxalq razılıq nəticəsində öz ölkələrinin valyutalarının mübadiləsinin nisbətini tənzimləmək məqsədi ilə müəyyən səviyyədə və müəyyən proporsiyalar həddində həyata keçirdiyi kurs:

- tənzimlənən valyuta kursu
- mütləq müəyyənləşdirilmiş valyuta kursu
- üzən valyuta kursu

beynəlxalq valyuta kursu
müvazientli valyuta kursu

614 Açıq iqtisadiyyatda stabilləşmə siyasətinin strateji məqsədi:

idxalixracın tarazlığı

- “ikili tarazlığı” əldə etmək tam məşğulluq şəraitində ümumi tarazlıq statistik hesabat – satış və maliyyə əməliyyatları əmtəə və xidmətlərin beynəlxalq mübadiləsi cari ödənişlərin qalığı – xalis ixrac

615 Dövlətlərarası və ya hökumətlərarası ticarət müqavilələri əsasında müəyyən edilən qiymətlər:

ticarət qiymətləri

- kontrakt qiymətləri
müqavilə qiymətləri
tədavül qiymətləri
dünya qiymətləri

616 Bir ölkəyə əmtəə gətirilməsinin və ya oradan çıxarılmasının qadağan edilməsi:

vergi qadağası

- embarqo
bonus
gömrük qadağası
realizənin olmaması

617 Beynəlxalq əmək bölgüsünün ən mühüm formaları və əsas elementləri:

kooperasiyalaşdırma və mərkəzləşmə

- ixtisaslaşma və kooperasiyalaşdırma
təmərküzləşmə
təmərküzləşmə və mərkəzləşmə
mərkəzləşmə və ixtisaslaşma

618 Müxtəlif ölkələrin fiziki və hüquqi şəxsləri arasında mövcud olan təsərrüfat əlaqələri:

ölkənin beynəlxalq investisiya mövqeyi

kapitalın beynəlxalq hərəkəti

beynəlxalq inteqrasiya

beynəlxalq əmək bölgüsü

- beynəlxalq iqtisadi münasibətlər

619 Ticarət, xidmətlər və transfertlər balansının məcmusu tədiyyə balansının:

ölkənin xalis eksportudur

cari hesabıdır

valyuta ehtiyatıdır

- saldosudur
pul daxilolmalarıdır

620 Dünya bazarının hansı formaları fəaliyyət göstərir?

valyuta və xidmət bazarı

iş qüvvəsi və əmtəə bazarı

pul və xidmətlər bazarı

- beynəlxalq əmtəə və xidmətlər bazarı
beynəlxalq valyutakredit bazarı

621 Dünya bazarında reallaşan əmtəələrin dəyərinin pulla ifadəsi:

- istehlak səbəti qiyməti
- tarazlıq qiymətləri
- bazar qiymətləri
- qiymət indeksi
- dünya qiymətləri

622 Xarici ticarətdə əmtəələrin mübadiləsi necə aparılır?

- idxal üzrə
- beynəlxalq əlaqələr vasitəsilə
- daxili ticarət vasitəsilə
- ixrac üzrə
- idxal və ixrac üzrə

623 Fiskal siyasət tədiyyə balansına aşağıdakı istiqamətlərdə təsir edir:

- investisiya həcmi və faiz dərəcəsi
- idxal və ixracın nisbəti
- vergi səviyyəsi və investisiya həcmi
- gəlir səviyyəsi və faiz dərəcəsi
- idxal və ixracın həcmi

624 Kapitala göstərilən xidmətin haqqını özündə əks etdirən xaricə ödənişlər, xaricdən dividend və faizlər əldə olunmasını əks etdirən balans:

- xarici ticarət balansı
- tədiyyə balansı
- mühasibat balansı
- ticarət balansı
- xidmət balansı

625 İqtisadiyyatın real sektoruna aid olan qrupları müəyyənləşdirin

- mənfəətli təşkilatlar və dövlət müəssisəsi
- mənfəətli təşkilatlar, ev təsərrüfatı və dövlət müəssisəsi
- qeyrimaliyyə korporasiyası, ev təsərrüfatları, dövlət müəssisəsi
- qeyrimaliyyə korporasiyası, ev təsərrüfatları, qeyrimənfəətli təşkilatlar
- dövlət müəssisəsi, ev təsərrüfatı, maliyyə institutları

626 A.Smitin və D.Rikardonun beynəlxalq ticarətlə bağlı hansı fikirləri ziddiyyət təşkil edirdi?

- məhsul istehsalı ilə əlaqədar nisbi xərclərin həcmnin azaldılması
- məhsul istehsalı ilə əlaqədar mütləq xərclərin həcmnin azaldılması
- əmək məhsuldarlığının mütləq artırılması imkanı
- bəzi məhsulların az xərclə istehsalının faydalılığı
- azad xarici ticarətin zəruriliyi və məqsədyönlülüüyü

627 BMTnin metodikası üzrə dünya ölkələrinin təsnifat göstəricilərindən biri:

- ixrac həcmi
- ümumi iqtisadi müvazinətin təmin olunması
- xarici borcun səviyyəsi
- insan potensialının inkişafına görə ömür müddəti
- coğrafi amillər

628 Burada fəaliyyət göstərən milli və xarici iqtisadi subyektlərin fəaliyyəti üçün güzəştli rejim yaradılır:

açıq birja
azad bazar
azad ticarət
arbitraj

- azad sahibkarlıq zonası

629 Xalis milli məhsul kəmiyyətcə bərabərdir:

son məhsulların bazar dəyərinə
xalis milli məhsul minus dolay vergilər
müəyyən dövrdə yaradılmış yeni dəyərə
bütün iqtisadi subyektlərin istehsal etdiyi son məhsulun bazar dəyərinə

- ümumi milli məhsul minus amortizasiya

630 Kəmiyyətcə milli gəliri müəyyənləşdirin:

xalis milli məhsuldan birbaşa vergilər çıxılır
ümumi milli məhsuldan dolay vergilər çıxılır
xalis milli məhsuldan əlavə dəyər vergisi çıxılır
ümumi milli məhsuldan amortizasiya çıxılır

- xalis milli məhsuldan dolay vergilər çıxılır

631 Ölkənin inkişaf nəticələrinin yekununu qiymətləndirmək üçün hansı göstəricidən istifadə olunur:

ümumi milli gəlir
ümumi milli məhsul
xalis milli məhsul

- ümumi sərvət
milli gəlir

632 Yığım və istehlakın nisbəti, maddi və qeyrimaddi istehsal arasında nisbət:

ərazidaxili proporsiyalar
sahədaxili proporsiyalar
düzgün cavab yoxdur

- ümumi iqtisadi proporsiyalar
ölkələrarası proporsiyalar

633 Aşağıdakılardan hansı dünya təsərrüfatının subyektlərinə daxildir?

dünya kapital bazarı
beynəlxalq maliyyə kredit sistemi
beynəlxalq valyuta sistemi
dünya işçi qüvvəsi bazarı

- dövlət və onun milli iqtisadiyyatı

634 Hökumətin, firmaların, ayrı-ayrı şəxslərin ölkədə istehsal edilən və başqa ölkədə satılması nəzərdə tutulan əmtəə və xidmət:

varrant
ixrac
renta
kvota
idxal

- ixrac

635 Ölkədə daimi yeri (yaşayışı) olan, iqtisadi agent necə adlanır:

nümayəndə
diler

- korrespondent
- broker
- rezident

636 Ölkənin müəyyən dövr ərzində xarici iqtisadi əlaqələrinin vəziyyəti haqqında statistik hesabat harada əks olunur:

- ticarət balansında
- idxalixrac balansında
- mühasibat balansında
- tədiyyə balansında
- statistik hesabatda

637 M.Fridman iqtisadiyyatın tənzimlənməsində hansı amilə üstünlük vermişdir?

- sosial siyasətə
- qiymət siyasətinə
- büdcəvergiyə
- xarici iqtisadi
- pulkreditə

638 Bazar iqtisadi sistemində dövlətin iqtisadi vəzifələrinə aid deyil:

- iqtisadiyyatın sabitləşdirməsi
- bazar sisteminin səmərəli fəaliyyətinə şərait yaradan ictimai mühitin və hüquqi bazanın təmin edilməsi
- rəqabətin qorunub saxlanması
- istehsal olunmuş məhsulların bölgüsünü həyata keçirmək
- gəlir və sərvətlərin yenidən bölgüsü

639 Dünya təsərrüfatının strukturuna bunlardan hansı daxildir?

- mülkiyyətin iqtisadi reallaşması
- məhsuldar qüvvələrlə istehsal münasibətləri arasında olan ziddiyyətlərin həlli
- tədiyyə balansının təmin olunması
- elmitexniki tərəqqinin sürətli inkişafı
- transmilli korporasiyalar

640 Real sərvət effektinin müəllifi kimdir:

- Keyns
- Fişer
- Smit
- Menkyu
- Piqu

641 Proteksionizm nədir:

- istehsalın mənfəətinin artırılması üçün beynəlxalq ixtisaslaşmadan istifadə imkanı
- bazarın sərhədlərinin genişləndirilməsi, kütləvi istehsalın və müsbət effektin alınması üçün baza
- düzgün cavab yoxdur
- xarici ticarət tədbirlərinin həyata keçirilməsi
- milli iqtisadiyyatın tanınmış subyektlərini müdafiə edən xarici ticarətin tənzimlənməsinin nəzəriyyəsi və praktikası

642 Ölkələrin xarici ticarət siyasətinin istiqaməti kimi sərbəst ticarət:

- düzgün cavab yoxdur
- milli iqtisadiyyat subyektlərini dəstəkləyir
- ETT-nin nəticəsində yaranmış yeni sahələri müdafiə edir

- dünya bazarında yerli istehsalçılar arasında rəqabət proseslərini stimullaşdırır
beynəlxalq gərginlik zamanı iqtisadi təhlükəsizliyin qorunması üçün istifadə olunur

643 Xarici ticarət dövryyəsinin ÜDMa nisbətən elastiklik əmsalı nəyi göstərir:

idxala təklifin elastikliyi
idxala tələbin elastikliyi
ixraca tələbin elastikliyi

- milli iqtisadiyyatın açıqlığının meyarı
ixraca təklifin elastikliyi

644 Açıq iqtisadiyyatın təhlili zamanı istifadə olunan, idxalla ÜDM və idxalla daxili istehlak arasındakı nisbəti ifadə edən göstərici:

xarici ticarət kvotası
ölkə idxalının həcmi
düzgün cavab yoxdur
xarici ticarət dövryyəsinin həcmi

- idxal kvotası

645 İqtisadiyyatın açıqlıq dərəcəsini təhlil etmək üçün iqtisadiyyatın inkişafının hansı əsas göstəricisindən ilk növbədə istifadə olunur:

əhalinin hər nəfərinə düşən ixracın həcmindən
bütün cavablar düzgündür
ixrac kvotasından
idxal kvotasından

- xarici iqtisadi kvotadan

646 Kiçik açıq iqtisadiyyat kapitalın tam mobilliyi ilə hansı modelin köməyi ilə təhlil olunabilir:

Valras modeli
Keyns modeli
PaaseFişer modeli

- MandellaFleminqa modeli
KobbaDuqlas modeli

647 Beynəlxalq ticarətin istənilən iştirakçısı elə məhsulların ixracına çalışmalıdır ki, onların istehsalında həmin ölkə tərəf müqabillərinə nisbətən üstünlüyə malik olduğu istehsal amillərindən intensiv istifadə etsin konsepsiyasının müəllifləri:

OlinLeontyev
RikardoOlin
SmitRikardo
SmitOlin

- XekşerOlin

648 Ölkənin xalis ixracı, yəni cari əməliyyatlar üzrə müsbət saldo göstərir ki:

ölkəni xaricdən alacağı kredit faizi təmin etmir
ölkə xarici ölkəyə veriləcək kredit faizini artırır
ölkə xarici ölkəyə investisiya qoyuluşunu azaldıb

- ölkə xarici ölkələrdə investisiyaların artırılıb
ölkə xarici investisiya qoyuluşunu planlaşdırır

649 Şəxsi gəlirdən fərdi vergilərin ümumi məbləğinin çıxılması yolu ilə müəyyənləşən gəlir:

dövlət büdcəsinə keçən gəlir
düzgün cavab yoxdur

sahibkar gəliri
şəxsi gəlir

- sərəncamda qalan gəlir

650 Xarici müvazinət dəyişikliklərinin daxili müvazinətdə əks olunmasını ifadə edən model:

xarici tarazlıq modeli
daxili tarazlıq modeli

- daxilixarici tarazlıq modeli
xariciorta tarazlıq modeli
daxiliorta tarazlıq modeli

651 E.Xekşer və B.Olin ölkələr arasında həm əmtəələrin, həm də istehsal amillərinin yerdəyişməsini çətinləşdirən məhdudiyətləri:

- mənfi qiymətləndirildilər
idxal və ixracın zəifləməsi kimi qəbul edirdilər
ölkəyə investisiya qoyuluşlarının çətinləşəcəyini bildirirdilər
ədalətli hesab edirdilər
bank faizlərinin qalxacağını söyləyirdilər

652 Valyutanın deviz və dəyişmə kursu özündə birləşdirir:

valyuta planını
maliyyə hesabını

- valyuta kursunu
kapital hesabını
investisiya gəlirini

653 Beynəlxalq ticarəti şərtləndirən amillərdən biri:

- yerli istehsalın kifayət etməməsi
daxili bazarın stabil inkişafının təmin olunması
kapitalın beynəlmilləşməsi
beynəlxalq iqtisadi inteqrasiya prosesi
dünya iqtisadiyyatının strukturu

654 Valyuta daxil olmalarının valyuta ödənişlərinə nisbətən artması, tədiyə balansında hansı vəziyyəti izah edir?

bütün cavablar düzgündür
passiv

- aktiv
balanslaşdırılmış
taraz

655 Tədiyə balansının saldusunun ödənilməsi əməliyyatları balansın hansı maddəsində əks olunur?

bütün cavablar düzgündür
əsas

- ləğv edilmiş
balanslaşdırılmış
balanslaşdırılmış

656 Hansı tədiyə balansında milli valyutanın revolvasiyası tətbiq edilir?

balanslaşdırılmış olduqda
ölçülmüş olduqda
balans passiv olduqda

- aktiv olduqda düzgün cavab yoxdur

657 Valyuta ödənişləri valyuta daxil olmalarından artıq olduqda tədiyə balansının vəziyyəti necə olur?

- düzgün cavab yoxdur
- aktiv
- balanslaşdırılmış
- passiv
- tarazlaşmış

658 Tədiyə balansı üçün mənfi saldo nə zaman xarakterikdir?

- ixrac yönümlü olduqda
- balans aktiv olduqda
- balanslaşdırılmış olduqda
- passiv olduqda
- düzgün cavab yoxdur

659 Bir ölkənin başqa bir ölkəyə valyuta daxil olmaları və ödənişləri nisbətini əks etdirən balans necə adlanır?

- idxal
- tədiyə
- hesablaşma
- ixrac
- ticarət

660 Borc faizi kimdən kimə gedir?

- Borcalandan kredit qarantıya edənə
- Borcalandan kreditora
- Qarantıya edəndən zəmanətçiyə
- Kreditordan hökumətə
- Kreditordan borcalana

661 O hansı valyuta məzənnəsidir ki, həmin məzənnə bazarda tələb və təklif əsasında müəyyənləşdirilir?

- düzgün cavab yoxdur
- tərəddüd edən
- qeyda alınan
- “üzən” valyuta məzənnəsi
- qapalı

662 Devolivasiya dedikdə başa düşülür:

- düzgün cavab yoxdur
- pul vahidinin qızıl məzmununun və rəsmi valyuta məzənnəsinin aşağı düşməsi
- qiymətdən düşmüş pul vahidlərinin ləğv edilib yenisi ilə əvəz olunması
- pul vahidinin qızıl məzmununun və rəsmi valyuta məzənnəsinin yüksəlməsi
- ölkədə mövcud olan qiymət miqyasının iriləşməsi

663 Hansı valyuta məhdudiyyət olmadan istənilən xarici valyutaya dəyişdirilir?

- düzgün cavab yoxdur
- sərbəst konvertasiya olunan
- konvertasiya olunmayan
- qismən konvertasiya olunan
- qapalı valyuta

664 Milli valyutanın məzənnəsi aşağı düşəndə nə baş verir?

əhalinin real gəlirləri artır.

- milli məhsullarının dünya bazarında rəqabət qabiliyyətliliyi artır
idxal məhsullarının ölkədə rəqabət qabiliyyətliliyi artır
milli məhsulların dünya bazarında rəqabət qabiliyyətliliyi azalır
ölkədə ixrac yönümlü istehsal sahələrinin stimulları azalır

665 Xarici iqtisadi fəaliyyətdə ixracatçı üçün valyuta riski nədən ibarətdir?

xarici valyutanın qiymətinin qalxmasından

- milli valyutanın məzənnəsinin qalxmasından
xarici bazarlarda əmtəələrin qiymətlərinin qalxmasından
milli valyutanın məzənnəsinin aşağı düşməsindən
ixrac olunan mallara tələbatın artmasından

666 Beynəlxalq likvidlik hansı funksiyanı yerinə yetirmir

Valyuta bazarının tənzimlənməsi vasitəsi

- İxracın stimullaşdırılması vasitəsi
Beynəlxalq ödəmə vasitəsi
Likvid ehtiyatların formalaşdırılması vasitəsi
Valyuta müdaxiləsi vasitəsi

667 Tədiyə balansının tərtib edilməsi üzrə BVF tərəfindən təklif olunan sxem neçə maddəni daxil edir?

- 120.0
112.0
82.0
180.0
66.0

668 Tədiyə balansının tənzimlənməsində hansı metoddan istifadə edilmir:

Valyuta ehtiyatlarının diversifikasiyası

- İnflyasiya
Deflyasiya
Mübadilə məzənnəsinin dəyişdirilməsi
Mərkəzi Bankın faiz dərəcəsinin dəyişdirilməsi

669 Dünya valyuta sisteminin əsas elementləri sırasına aşağıdakılardan hansı aiddir:

Milli valyuta bazarı və qızıl bazarı rejimi

- Beynəlxalq hesablaşmaların formaları
Valyuta məhdudiyyətlərinin mövcudluğu
Rəsmi qızılvalyuta ehtiyatlarının tərkibi
Milli valyutanın pariteti və valyuta məzənnəsinin formalaşması mexanizmi

670 Müəyyən bir ölkənin pul vahidinin digər ölkənin pul vahidində və ya beynəlxalq hesablaşma valyuta vahidlərində ifadə edilmiş qiyməti necə adlanır

Valyuta mövqey

- Valyuta məzənnə
Valyuta pariteti
Valyuta sabitliyi
Valyuta balans

671 Tədiyə balansı bir termin kimi ilk dəfə hansı iqtisadçı tərəfindən dövriyyəyə daxil edilmişdir?

Milton Fridmen
● Con Stüart Mil
Vasiliy Leontyev
Leon Valras
David Rikardo

672 Tədiyyə balansının aşağıdakı hesablarından biri həm də tarazlaşdırıcı əməliyyatlar hesabı adlanır:

- Statistik fərqlər hesab
- Rəsmi rezervlər hesab
- Cari əməliyyatlar hesabı
Xidmət idxalı və ixracı hesab
Kapital hesabı

673 Tədiyyə balansına hansı amil birbaşa təsir göstərmir

- valyuta kursu
- dövlətin daxili istehsalı subsidiyalaşdırması siyasət
- infliyasiyanın nisbi temp
real ÜDM-in dəyişməsi
faiz dərəcələrinin nisbi səviyyəsi

674 Xarici valyuta ilə ifadə olunan istənilən ödəniş vasitəsi:

- düzgün cavab yoxdur
- deviz adlanır
- Ehtiyat valyutası adlanır
EKYU adlanır
Dövrüyyə vəsaiti adlanır

675 Müasir dövrdə valyuta kursu:

- düzgün cavab yoxdur
- valyuta paritetinə əsaslanır
- Dollara əsaslanır
Sikkə paritetinə əsaslanır
Qızıl paritetə əsaslanır

676 Tədiyyə balansının cari əməliyyatlar hesabı bölməsində belə bir maddə yoxdur:

- düzgün cavab yoxdur
- qeyri-monetar qızıl
Emal üçün nəzərdə tutulmuş məhsullar
- maliyyə xidmətləri
- əmtələrin ixracı və idxalı

677 Valyuta riski deyəndə nə başa düşülür?

- müəssisənin filiallarının bağlanması
müəssisənin itirilməsi
mülkiyyətin xarici şirkətin əlinə keçməsi
tam müflisləşmə
- mənfəətin itirilməsi və yaxud tam əldə oluna bilinməməsi

678 Aşağıdakılardan biri beynəlxalq valyuta sisteminin tərkib elementlərindən deyil:

beynəlxalq valyuta bazarları və dünya qızıl bazarları rejimi
Milli və kollektiv ehtiyat valyuta vahidləri
beynəlxalq hesablaşmaların formaları

valyutaların qarşılıqlı dönərlilik şərtləri

- milli valyuta pariteti və valyuta məzənnəsinin formalaşması mexanizmi

679 Tədiyyə balansı termini neçənçi ildə meydana gəlib:

1768.0

1765.0

1766.0

1745.0

- 1767.0

680 Bir ölkə daxilində əmtəə mübadiləsi necə adlanır:

milli ticarət

topdan ticarət

əmtəələrlə ticarət

- daxili ticarət

pərakəndə ticarət

681 Tədiyyə balansında yardım formasında göstərilən əmtəə və xidmətlərin dəyəri neçə dəfə əks olunur?

əks olunmur

dörd dəfə

üç dəfə

- iki dəfə

bir dəfə

682 Vergi subyektləri kimlərdir:

maliyyə müəssisələri

vergi nəzarətçiləri

vergi qoyanlar

- vergi ödəyənlər

vergi inspeksiyası

683 Maliyyə bazarında dövlət borc alan kimi nə zaman çıxış edir:

ticarət balansının profisiti baş verdikdə

ticarət balansının kəsiri baş verdikdə

dövlət büdcəsi balanslaşdırılmış olduqda

- dövlət büdcəsinin kəsiri baş verdikdə

dövlətin gəlirləri onun xərclərini üstələdikdə

684 Ölkənin tədiyyə balansı nəyin göstəricisi hesab olunur?

ölkənin tədiyyə balansının nisbətidir

düzgün cavab yoxdur

Bütövlükdə valyuta ehtiyatlarının nisbətidir

Avro və pul vahidlərinin nisbətidir

- Başqa ölkələrdən daxil olan valyutanın ümumi mədəxili ilə digər ölkələrə ödənilən valyutaların məbləği arasındakı nisbətidir

685 Mal ticarəti hansı əməliyyatlar sisteminə daxildir?

Kapitalın və malın hərəkət hesabında daxildir

düzgün cavab yoxdur

Valyuta əməliyyatları sisteminə daxildir

- Cari əməliyyatlar hesabı sisteminə daxildir

Tədiyyə balansının ümumi saldosuna daxildir

686 Tədiyyə balansı prinsipcə neçə müddətə hazırlanır?

- düzgün cavab yoxdur
- Beş illik
- Müddət qoyulmur
- İllik olaraq hazırlanır
- kvartallıq

687 Valyuta siyasətinin həyata keçirilmiş nəticələrinin tam iqtisadi – statistik görünüşünü ölkənin hansı tədiyyə balansında görmək olar?

- düzgün cavab yoxdur
- Ölkənin Valyuta siyasətində
- Ölkənin cari tədiyyə balansında
- Ölkənin baxili bazarında
- Beynəlxalq əlaqələrdə

688 Valyuta bazarında məzənnənin neçə funksiyası var?

- 5 funksiyası var
- 4 funksiyası var
- 2 funksiyası var
- 6 funksiyası var
- 1 funksiyası var

689 Xarici ticarət balansı nəyə deyilir?

- Mal ixracı ilə mal idxalının meydana gətirdiyi fərkdir
- Mal idxalatıdır
- düzgün cavab yoxdur
- Xarici ticarət balansıdır
- Mal ixracatıdır

690 Milli pul vahidi hansı təqdirdə milli valyutaya çevrilir.

- düzgün cavab yoxdur
- Onun beynəlxalq iqtisadi münasibətlərində istifadəsi təqdirdə
- Onun hissəli konvertasiyası təqdirdə
- Onun qeyri konvertasiyası təqdirdə
- Onun azad konvertasiyası təqdirdə

691 Valyuta kotirovkası nədir:

- düzgün cavab yoxdur
- valyutalar arasında kurs nisbətlərinin qurulmasının qaydası
- valyutaların nisbəti
- bir ölkənin pul vahidinin, başqa ölkənin pul vahidində ifadə edilmiş qiyməti
- valyutalar mübadiləsinin nisbətlərinin təyini

692 Valyuta kursu rejimi nədir:

- valyutaların nisbəti
- valyuta kursunun təyin olunması
- düzgün cavab yoxdur
- bir ölkənin pul vahidinin, başqa ölkənin pul vahidində ifadə edilmiş qiyməti
- valyutalar arasında kurs nisbətlərinin qurulmasının qaydası

693 Qeyd olunmuş valyuta kursu rejiminin xüsusiyyətləri:

- kurs valyutaya olan tələb və təklifdən asılı deyil
- kurs kommersion bankları tərəfindən müəyyən edilir
- kurs valyutaya olan tələb və təklifin təsiri altında dəyişir
- kurs Mərkəzi Bank tərəfindən müəyyən edilir
- düzgün cavab yoxdur

694 Valyuta kursuna bilavasitə nə təsir göstərir:

- faiz dərəcələrinin səviyyəsi və qiymətli kağızların gəlirliliyi
- büdcə kəsiri
- tədiyyə balansı saldosu
- valyutaya olan tələb və təklif
- inflyasiya tempi

695 Valyutanın alıcılıq qabiliyyəti pariteti nədir:

- düzgün cavab yoxdur
- valyutaların nisbəti
- valyutaların qızıl məzmununa görə nisbəti
- valyutanın alıcılıq qabiliyyəti
- valyutaların alıcılıq qabiliyyətinə görə nisbəti

696 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı dövlət kapital qoyuluşuna aid deyil?

- subsidialar
- dövlət istiqrazları
- qrantlar
- düzgün cavab yoxdur
- ticarət kreditləri

697 İlk rəsmi tədiyyə balansı neçənçi ildə və harada tərtib olunub:

- 1923cü il ABŞ
- 1922ci il Rusiyada
- 1924cü il Yaponiyada
- 1920ci il İngiltərədə
- 1921ci il Almaniyada

698 Tədiyyə balansının vəziyyətinə fiskal siyasət neçə istiqamətdə təsir edir:

- 5.0
- 4.0
- 3.0
- 2.0
- 1.0

699 Xarici borc kapitalının cəlb olunması və qızıl valyuta ehtiyatları hesabına tədiyyə balansının mənfi qalığının sistematik olaraq örtülməsi:

- istehsalçı böhranı
- tədiyyə balansının böhranı
- alıcılıq qabiliyyətinin böhranı
- valyuta böhranı
- likvidliyin böhranı